

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**IZVJEŠTAJ O RADU
Komisije za vrijednosne papire
Federacije Bosne i Hercegovine
za 2015. godinu**

**Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine
Sarajevo, ul. Ćemaluša 9/II
Tel. ++387 33 203 844, 203 902, fax: ++ 387 33 211 655
E-mail: info@komvp.gov.ba; Web: www.komvp.gov.ba**

SADRŽAJ

1. UVOD	2
2.1. OSNIVANJE, PRAVNI POLOŽAJ, NADLEŽNOSTI, OVLAŠTENJA I ORGANIZACIJA KOMISIJE.2	
2.1.1. Osnivanje i pravni položaj Komisije	2
2.1.2. Nadležnost Komisije.....	2
2.1.3. Ovlaštenja Komisije	2
2.1.4. Imenovanje članova i sastav Komisije	3
2.1.5. Organizacijska struktura	3
2.1.6. Finansiranje	3
2. RAD KOMISIJE U 2015. GODINI.....	4
2.2. Sjednice Komisije.....	4
2.3. Registri i evidencije Komisije.....	5
2.4. Izvještavanje i objavljivanje informacija od strane emitenata vrijednosnih papira.....	5
2.5. Emisije vrijednosnih papira, emitenti i promjene pravnog oblika organizovanja	5
2.6. Preuzimanje dioničkih društava.....	9
2.7. Nadzor učesnika na tržištu kapitala.....	12
2.8. Dozvole, saglasnosti, ispiti u organizaciji Komisije	14
2.9. Normativna aktivnost Komisije	18
2.10. Sudski postupci.....	19
2.11. Saradnja sa drugim nadležnim tijelima i edukacija uposlenika Komisije.....	21
3. TRŽIŠTE KAPITALA I UČESNICI TRŽIŠTA U 2015. GODINI	22
3.1. Normativno- pravni okvir za funkcionisanje tržišta	22
3.2. Promet na Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira (SASE)	24
3.3. Poslovanje, djelatnost i evidencije Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH	34
3.3.1. Prijenosi kod Registra u 2015. godini.....	34
3.3.2. Izvanberzanska kupoprodaja.....	38
3.3.3. Kupoprodaja putem tendera – preuzimanja	39
3.4. Stanje i poslovanje Društava za upravljanje fondovima i investicijskih fondova	41
3.4.1. Podaci o poslovanju DUF-ova u 2015. godine	42
3.4.2. Poslovanje investicijskih fondova u 2015. godine.....	46

IZVJEŠTAJ O RADU
Komisije za vrijednosne papire
Federacije Bosne i Hercegovine
za 2015. godinu

1. UVOD

Saglasno članu 2. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine podnosi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine godišnji izvještaj o radu za prethodnu godinu, uz finansijski plan za narednu godinu.

2.1. OSNIVANJE, PRAVNI POLOŽAJ, NADLEŽNOSTI, OVLAŠTENJA I ORGANIZACIJA KOMISIJE

2.1.1. Osnivanje i pravni položaj Komisije

Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine osnovana je Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire («Službene novine Federacije BiH», br. 39/98, 36/99, 33/04 i 92/13), kao samostalna specijalizirana institucija Federacije Bosne i Hercegovine, sa svojstvom pravnog lica, radi obavljanja djelatnosti regulatora tržišta, nadzora i zaštite investitora, transparentnosti i zakonitosti poslovanja učesnika na tržištu vrijednosnih papira.

Prema Zakonu o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija je profesionalno i nezavisno tijelo za regulaciju i nadzor tržišta vrijednosnih papira, koje se sastoji od predsjednika, zamjenika predsjednika i tri člana, koji se imenuju na mandat od pet godina.

2.1.2. Nadležnost Komisije

Tržište kapitala u Federaciji BiH, kao i ovlaštenja i djelokrug rada Komisije i drugih institucija i učesnika na tržištu kapitala, regulisani su Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Zakonom o tržištu vrijednosnih papira, Zakonom o registru vrijednosnih papira, Zakonom o investicijskim fondovima, Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o preuzimanju dioničkih društava.

Shodno navedenim zakonima, osnovna misija Komisije je regulacija uslova, načina funkcionisanja i poslovanja, licenciranje ovlaštenih pravnih i fizičkih lica i vršenje nadzora nad učesnicima na tržištu kapitala: Registrom vrijednosnih papira, Sarajevskoj berzi-burzi, brokerskim kućama, brokerima/dilerima, investicijskim savjetnicima, društvima za upravljanje fondovima i fondovima, bankama ovlaštenim za obavljanje poslova depozitara i skrbnicima na tržištu vrijednosnih papira. Također, nadležna je za vođenje registra emitenata vrijednosnih papira, registra fondova, odobravanje emisija vrijednosnih papira, odobravanje tendera za preuzimanje dioničkih društava, odobravanje i nadziranje provođenja korporativnih radnji u dioničkim društvima, praćenje obaveze objavljivanja izvještaja o finansijskom poslovanju dioničkih društava, zaštitu prava dioničara i dr.

2.1.3. Ovlaštenja Komisije

U okviru svoje nadležnosti Komisija, u skladu sa Statutom i Poslovníkom o radu, razmatra i donosi propise, odluke i druge pojedinačne akte na sjednici Komisije. Odluke Komisije u upravnim postupcima su konačne, a protiv istih se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Komisija je također nadležna je za izricanje zakonom utvrđenih mjera prema ovlaštenim učesnicima na tržištu kapitala, oduzimanje ili obustavljanje na određeno vrijeme dozvola ovlaštenim učesnicima pravnim i fizičkim licima, izdavanje prekršajnih naloga ili podnošenje prekršajnih prijava, podnošenje izvještaja o počinjenom krivičnom djelu ili krivičnih prijava.

2.1.4. Imenovanje članova i sastav Komisije

Na osnovu Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija je profesionalno i nezavisno tijelo, koje se sastoji od predsjednika, zamjenika predsjednika i tri člana, koji se imenuju na mandat od pet godina. Prema navedenom Zakonu imenovanje članova Komisije vrši Predsjednik uz saglasnost dopredsjednika Federacije BiH, a njihovu odluku potvrđuje Parlament Federacije BiH. Trenutno, zbog odlaska jednog člana u penziju i prelaska jednog člana na drugo zaposlenje, Komisija ima zakonom utvrđen kvorum od predsjednika i dva člana.

U novembru 2013. godine na prijedlog Vlade Federacije BiH, Parlament Federacije BiH usvojio je Autentično tumačenje člana 5. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, čime je omogućen kontinuitet odlučivanja Komisije do konačnog imenovanja novih članova. Autentično tumačenje predstavlja integralni dio teksta Zakona i primjenjuje se od stupanja na snagu Zakona o Komisiji za vrijednosne papire.

2.1.5. Organizacijska struktura

Unutrašnja organizacija i način rada uređeni su Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta tako da se organizacijska struktura sastoji od sljedećih sektora: Sektora za praćenje emisije vrijednosnih papira, Sektora za regulaciju tržišta kapitala, Sektora za investicijske fondove i Sektora za nadzor, te Sekretarijata Komisije. Iako su prema unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji planirana 32 uposlenika, u Komisiji je zaposleno 16 uposlenika i tri člana Komisije, odnosno ukupno 19 uposlenih, od toga 17 sa visokom stručnom spremom i dva sa srednjom stručnom spremom.

2.1.6. Finansiranje

U skladu sa članom 22. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija svake godine podnosi Parlamentu Federacije BiH na potvrdu godišnji finansijski plan, zajedno sa godišnjim izvještajem o radu za prethodnu godinu.

U skladu sa Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija se finansira iz sljedećih izvora: naknade i takse ostvarene iz djelatnosti Komisije i donacije stranih vladinih i nevladinih organizacija, izuzev onih koje bi mogle dovesti u pitanje neovisnost Komisije.

Komisija je u 2015. godini radila na principu samofinansiranja, odnosno finansirala se isključivo prihodima od naknada i taksi ostvarenih iz djelatnosti Komisije što je prema međunarodnim principima za regulatore tržišta kapitala važan uslov za neovisno i kompetentno funkcionisanje regulatora tržišta kapitala. Ovakav način finansiranja, bez finansiranja iz sredstava budžeta, planiran je i u 2016. godini.

Na bazi realne procjene obima poslova i zadataka koji proizilaze iz zakona i dostignutog nivoa razvoja tržišta kapitala, ukupni prihodi u 2016. godini se planiraju na istom nivou kao što je bilo predviđeno planom za 2015. godinu. Ukupan prihod u 2016. godini je predviđen u iznosu od 1.772.806 KM, što predstavlja smanjenje prihoda u odnosu na ostvareno u 2015. godini zbog toga što su u 2015. godini ostvareni određeni prihodi koji su rezultat nekoliko jednokratnih aktivnosti koje su generirale rast prihoda u prethodnoj godini, međutim iste se ne očekuju u 2016. godini u istom obimu te se ne mogu uključiti u plan prihoda.

U strukturi ukupnog prihoda najveći dio prihoda se planira i dalje ostvariti od nadzora nad radom društava za upravljanje fondovima i investicijskih fondova, Registra vrijednosnih papira, Sarajevske berze, profesionalnih posrednika, te po osnovu nadzora nad provođenjem korporativnih radnji u dioničkim društvima.

Ukupni izdaci za 2016. godinu planirani su u iznosu 1.772.806 KM. Usljed očekivanog povećanja obima aktivnosti predviđeno je povećanje rashoda u odnosu na ostvareno u 2015. godinu. Obzirom da Zakon o Komisiji za vrijednosne papire propisuje reizbor članova Komisije, koji se očekuje u 2016. g., planirani su i izdaci za ove namjene kako je propisano. Rashodi za ovu namjenu su bili planirani i u 2015. godini, ali kako izbor nije izvršen ovi rashodi su prenijeti u plan za ovu godinu.

Na povećanje rashoda također utiče rezervisanje koje iznosi 119.156,00 KM za rashode koji se odnose na nabavku nedostajuće kancelarijske i informatičke opreme i automobila. Navedena sredstva su bila planirana u prethodnoj godini ali nisu realizirana u toku 2015. godine; kako nabavka nije izvršena ovi rashodi su prenijeti u plan za ovu godinu.

2. RAD KOMISIJE U 2015. GODINI

2.2. Sjednice Komisije

Komisija za vrijednosne papire, u periodu od 2004. do 2015. godine održala je ukupno 466 sjednica. Samo u 2015. godini održana je 41 sjednica, na kojima je razmatrano 940 tačaka dnevnog reda ili prosječno 23 tačke po jednoj sjednici. Na dnevnim redovima sjednica Komisije najveći broj pitanja odnosi se na regulaciju i nadzor tržišta i rješavanje zahtjeva pravnih i fizičkih lica u upravnom postupku, razmatranje izvještaja, informacija i analiza stanja na tržištu kapitala, razmatranje prijedloga mjera za poboljšanje stanja ili sankcioniranje pravnih i fizičkih lica kao ovlaštenih učesnika na tržištu kapitala. Sjednice se, u pravilu, održavaju jednom sedmično.

Radi informisanja investitora i javnosti zapisnici, odluke i zaključci sa sjednica Komisije redovno se objavljuju na web stranici Komisije. Ažurno se postupa u primjeni Zakona o slobodi pristupa informacijama, tako da se redovno tromjesečno izvještava Parlament Federacije BiH i ombudsmen/ombudsman o postupanju po ovom Zakonu. U prošloj godini riješeno je u zakonskom roku svih 32 zahtjeva pravnih i fizičkih lica za pristup informacijama kojima raspolaže Komisija. U svrhu transparentnosti tržišta, podaci o aktivnostima na tržištu objavljuju se na internetskim stranicama Komisije, Registra i Sarajevske berze.

U postupcima po zahtjevima pravnih i fizičkih lica ili po službenoj dužnosti Komisija je u 2015. godini u upravnom postupku imala u rješavanju 353 zahtjeva, od toga je riješeno 346 ili 98%, te je postignut visok procenat riješenih predmeta. Rješavanje zahtjeva u upravnom postupku iz nadležnosti Komisije u najvećoj mjeri odnosi se na predmete upisa promjena osnovnog kapitala ili nadzornog odbora emitenata (dioničkih društava) u Registru emitenata (243), izdavanje dozvola pravnim i fizičkim licima za brokerske poslove, saglasnosti na opšte akte Sarajevske berze, Registra vrijednosnih papira i drugih ovlaštenih učesnika i postupke preuzimanja dioničkih društava (59), rješavanje zahtjeva društava za upravljanje i investicijskih fondova (49) i nadzor (2). Redovno su na sjednicama razmatrani nacrti propisa, analizirano stanje i problemi na tržištu, te druga pitanja iz djelokruga rada Komisije.

2.3. Registri i evidencije Komisije

U Komisiji se vode posebni registri i to: registar emitenata vrijednosnih papira u koji se upisuju dionička društva, banke i osiguravajuća društva kao emitenti vrijednosnih papira, te registar fondova u koji se upisuju društva za upravljanje fondovima i investicijski fondovi. Registar emitenata i registar fondova i sve promjene u njima vode se u elektronskom obliku u skladu sa Pravilnikom o načinu upisa i vođenja registra emitenata vrijednosnih papira, odnosno Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja registra fondova. Pored toga, vodi se registar izdatih dozvola pravnim licima koja imaju dozvole za obavljanje poslova posredovanja na tržištu vrijednosnih papira - brokerske kuće, poslova depozitara i skrbnika i poslova agenta emisije. Registar dozvola za fizička lica sadrži dozvole izdate brokerima/dilerima i investicijskim savjetnicima.

2.4. Izvještavanje i objavljivanje informacija od strane emitenata vrijednosnih papira

Za dioničare i investitore koji učestvuju u upravljanju u dioničkim društvima ili posluju sa njima, informacije su neophodan element kako bi bili u stanju da procijene njihovu poziciju i reaguju na promjene koje su za njih relevantne. Istovremeno, transparentnost u objavljivanju finansijskih izvještaja i informacija bitnih za poslovanje društava preduslov je za dobro korporativno upravljanje. Pravovremeno i potpuno objavljivanje informacija obezbjeđuje pristup informacijama svim zainteresiranim licima, bez obzira na svrhu u koju će dobijene informacije biti korištene, putem transparentne procedure koja garantuje da se informacije lako pronalaze i dobijaju.

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu vrijednosnih papira, sredinom prošle godine donesen je Pravilnik o izmjeni Pravilnika o objavljivanju izvještaja emitenata, kojim je propisano da otvorena društva čijim se dionicama trguje na berzi godišnje i polugodišnje izvještaje o poslovanju objavljuju na internetskoj stranici berze, a Komisiji su dužni dostaviti potvrdu o tome. Ostala dionička društva mogu objavljivati izvještaje na internetskoj stranici berze ili u dnevnim novinama.

Izvještaji za 2014. godinu dostavljeni su na propisanim obrascima u elektronskoj formi i objavljeni na internetskoj stranici Komisije za ovlaštene učesnike, banke, brokerske kuće i DUF- ove i fondove.

Pravilnik propisuje i obavezu dostavljanja kvartalnih izvještaja društava koja su uvrštena na kotaciju na Sarajevskoj berzi. Novi obrasci za elektronsko izvještavanje usklađeni su sa računovodstvenim standardima i objavljeni na internetskoj stranici Komisije. Na osnovu informacija o postupanju emitenata u vezi izvršavanja obaveze izvještavanja i objavljivanja informacija o poslovanju dioničkih društava vidljiv je pomak iz godine u godinu, mada još uvijek ima potrebe za preduzimanje mjera i aktivnosti prema jednom broju dioničkih društava koja ne izvršavaju svoje obaveze. Komisija će kroz mjere iz njene nadležnosti nastojati unaprijediti primjenu međunarodnih računovodstvenih standarda i standarda finansijskog izvještavanja na našem tržištu.

2.5. Emisije vrijednosnih papira, emitenti i promjene pravnog oblika organizovanja

U Komisiji se vodi poseban registar emitenata vrijednosnih papira u koji se upisuju dionička društva, banke i osiguravajuća društva kao emitenti vrijednosnih papira.

U registar emitenata kod Komisije, sa koncem 2015. godine upisano je 615 emitenata, i to 577 privrednih društava i 38 banaka i osiguravajućih društava. Pored toga, kao emitenti vrijednosnih papira vode se tri općine i 11 zatvorenih investicijskih fondova. U 2015. godini u registar emitenata

kod Komisije upisana su četiri nova emitenta i to tri dionička društva koja su promijenila oblik iz d.o.o. u d.d., te jedno tek osnovano dioničko društvo.

Ukupan broj emitenata sa upisanim osnovnim kapitalom

Emitenti	Broj emitenata	%	Osnovni kapital u KM	%
Privredna društva	577	93,82	9.049.548.574,54	86,67
Banke i osiguravajuća društva	38	6,18	1.391.642.178,50	13,33
Ukupno	615	100	10.441.190.753,04	100

U izvještajnom periodu emitenti su u 14 navrata podnosili zahtjeve za odobrenje smanjenja osnovnog kapitala od čega je 10 zahtjeva pozitivno riješeno, a četiri su odbijena. Od 14 zahtjeva za smanjenje osnovnog kapitala, tri su se odnosila na smanjenje osnovnog kapitala radi povlačenja vlastitih dionica, a 11 zahtjeva je podneseno radi pokrića gubitka. Zahtjeve za smanjenje osnovnog kapitala su podnijeli emitenti:

1. „VAKUFSKA BANKA“ dioničko društvo Sarajevo (27.506.500,00 KM)
2. „DD ZA OSIGURANJE “CAMELIJA” BIHAĆ (1.000.000,00 KM)
3. „BAZNA HEMIJA“ dioničko društvo Vitkovići – odbijen zahtjev
4. Dioničko društvo „CESTE“ Mostar – odbijen zahtjev
5. UPI POSLOVNI SISTEM, d.d. za usluge i trgovinu Sarajevo (558.942,66 KM)
6. D.d. Tvornica namještaja „NAMJEŠTAJ“ Gradačac (839.757,35 KM)
7. „Bjelašnica“ Dioničarsko društvo Hadžići (762.076,77 KM)
8. „TVORNICA ELEKTRO OPREME“ d.d. Sarajevo – odbijen zahtjev
9. LEDA d.d. ŠIROKI BRIJEG – odbijen zahtjev
10. Dioničko društvo „CESTE“ Mostar (4.400.367,51 KM)
11. HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d. (112.597.125,00 KM)
12. Dioničko društvo “BUSCHERHOFF-PLASTIKAL” Kalesija (2.117.040,00 KM)
13. ZATVORENO DD „GS-TVORNICA MAŠINA TRAVNIK“ (693.165,60 KM)
14. „UNIPROMET“ d.d. za poslovanje nekretninama Sarajevo (67.184,00 KM)

Smanjenje osnovnog kapitala u KM

Privredna društva (d.d.)	9.438.533,89 KM
Banke i osiguravajuća društva	141.103.625,00 KM
Ukupno	150.542.158,89 KM

Komisija je po službenoj dužnosti ili po prijavi društava izvršila brisanje 18 emitenata iz Registra, te je po tom osnovu smanjen iznos upisanog kapitala u registru emitenata za ukupno 65.148.385,55 KM.

Brisanje emitenata iz registra emitenata i smanjenje osnovnog kapitala:

1. GTD Univerzal d.d. Tešanj (2.491.380,00 KM)
2. Projekt d.d. Sarajevo (719.600,00 KM)
3. Geobušenje d.d. Sarajevo (1.324.310,00 KM)
4. Spreča d.d. D. Vukovije, Kalesija (10.830.770,90 KM)
5. GP Izgradnja d.d. Konjic (2.034.300,00 KM)
6. Bitas d.d. Sarajevo (3.402.200,00 KM)
7. Autoremont d.d. Banovići (2.623.310,00 KM)

8. ENERGOINVEST Elektrooprema d.d. Sarajevo (14.929.112,50 KM)
9. Staklenici d.d. Čapljina (2.726.089,28 KM)
10. Dioničko društvo "Rudina" Donji Vakuf (486.390,00 KM)
11. "UGOSTITELJSTVO - KONJUH" dioničko društvo Živinice (2.774.135,00 KM)
12. "HOTEL BROTNJO" dioničko društvo Čitluk (3.353.220,00 KM)
13. Dioničko društvo za turizam i ugostiteljstvo „HOTEL SANUS“ (239.715,00 KM)
14. RFK - „VALJČIĆI“ d.d. Konjic (4.578.936,57 KM)
15. "SAMOBORKA-KOMCEL" dioničko društvo Donji Vakuf (7.944.577,20 KM)
16. Društvo za vodoprivredu "Bujice" d.d. Konjic (655.912,50 KM)
17. Dioničko društvo "Autocentar" Ključ (3.534.400,00 KM)
18. "MODNA KONFEKCIJA" Sarajevo – d. d. Sarajevo (500.026,60 KM)

Ukupan iznos registrovanog kapitala povećan je i po osnovu upisa četiri nova emitenata u registar kod Komisije.

Povećanje ukupnog osnovnog kapitala po osnovu upisa novih emitenata u Registar kod Komisije

Privredna društva (d.d.)	19.105.610,00 KM
--------------------------	------------------

Promjena oblika i upis u registar emitenta:

1. "Centrotrans DC" d.o.o. – promjena oblika iz doo u d.d. i upis u registar emitenata (upisan kapital od 3.730.470,00 KM)
2. "T3" d.d. Sarajevo (upisan kapital u iznosu od 4.357.410,00 KM)
3. Društvo za proizvodnju i distribuciju električne energije i proizvodnju hidroelektrične energije „ENERGONOVA“ d.d. Sarajevo (upisan kapital u iznosu od 9.486.010,00 KM)

Upisano je novo društvo u registar emitenata Altra d.d. Široki Brijeg (upisan kapital u iznosu od 1.531.720,00 KM).

U 2015. godini izvršeno je osam povećanja osnovnog kapitala po osnovu prethodno odobrene emisije dionica putem zatvorene prodaje, a zaprimljena su i dva zahtjeva za odobrenje povećanja kapitala iz vlastitih sredstava. U ovom periodu odobrena je i jedna emisija dionica javnom ponudom (PBS d.d. Sarajevo), ali ista nije uspješno okončana. Komisija je u 2015. godini zaprimila i odobrila devet zahtjeva za odobrenje emisije dionica putem zatvorene ponude. Od ovih devet odobrenih emisija, osam je uspješno okončano. U 2015. godini u registar emitenata je izvršen upis povećanja kapitala u ukupnom iznosu od 89.143.023,56 KM. U 2015. godini ukupno povećanje kapitala emitenata po osnovu emisije u registru kod Komisije iznosi 72.045.636,00 KM. U odnosu na prethodnu godinu kada je ukupno povećanje kapitala iznosilo 139.721.823,00 KM, zabilježen je negativan trend, odnosno u 2015. godini je putem emisije vrijednosnih papira emitovano 67.676.187,00 KM manje kapitala nego u 2014. godini.

Slijedi pregled povećanja kapitala po društvima:

1. NLB Banka d.d., Tuzla (15.000.020,00 KM)
2. ZiraatBank BH d.d. (30.000.000,00 KM)
3. ProCredit Bank d.d. Sarajevo (6.845.400,00 KM)
4. VAKUFСКА BANKA DD Sarajevo (6.000.000,00 KM)
5. Privredno društvo "SARAJEVSKA PIVARA" d.d. Sarajevo – odbija se
6. Privredno društvo "Igman" d.d. Konjic – iz vlastitih sredstava (7.097.387,56 KM)

7. ZiraatBank BH d.d. - iz vlastitih sredstava (10.000.000,00 KM)
8. „CROATIA OSIGURANJE“ d.d. Ljubuški (8.000.216,00 KM)
9. ProCredit Bank d.d. Sarajevo (4.000.000,00 KM)
10. BOR BANKA D.D. SARAJEVO (2.200.000,00 KM)

Povećanje osnovnog kapitala po osnovu zatvorene emisije:

Privredna društva (d.d.)	0,00 KM
Banke i osiguravajuća društva	72.045.636,00 KM
Ukupno	72.045.636,00 KM

Povećanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava:

Privredna društva (d.d.)	7.097.387,56 KM
Banke i osiguravajuća društva	10.000.000,00 KM
Ukupno	17.097.387,56 KM

Emisija korporativnih obveznica izvršena je kod:

1. „AGENCIJA TEC” Društvo za finansijsko-poslovni konsalting i usluge d.o.o. Sarajevo
2. „MOJA BANKA“ DD SARAJEVO
3. AGRAMNEKRETNINE dioničko društvo
4. „VAKUFСКА BANKA“ dioničko društvo Sarajevo

Obustava postupka izvršena je po zahtjevu MASSIMO HOLDING društva sa ograničenom odgovornošću za finansijske usluge i upravljanje nekretninama d.o.o. Sarajevo u predmetu emisije obveznica.

Spajanje dionica izvršeno je za emitente:

1. Dioničko društvo Tvornica namještaja „NAMJEŠTAJ“ Gradačac
2. Dioničko društvo „CESTE“ Mostar

Promjena oblika društava izvršena je za:

1. Dioničko društvo „Autocentar” Ključ
2. Dioničko društvo za turizam i ugostiteljstvo „HOTEL SANUS“
3. RFK - Društvo za proizvodnju komponenti ležaja „VALJČIĆI“ d.d. Konjic
4. „HOTEL BROTNJO“ dioničko društvo Čitluk
5. „HIGIJENA“ Dioničko društvo za promet i usluge Sarajevo
6. „AUTO SERVIS IGMAN“ Dioničko društvo za opravku i komisiju prodaju drumskih vozila i dijelova, trgovinu i usluge Sarajevo

Zaključci o obustavi postupka su doneseni u predmetima JP „KOMUNALAC” d.d. Gradačac, BOR BANKA D.D. SARAJEVO i KVANTUM GROUP finansijsko društvo Sarajevo.

Riješena su 163 zahtjeva koji se odnose na promjenu člana/ova nadzornog odbora u dioničkim društvima i 93 zahtjeva koji se odnose na promjene izvršene u registru emitentata članova uprave, po osnovu prijave ili obavještenja od strane emitentata.

Po zahtjevu emitenata za upis sticanja vlastitih dionica odobreno je 10 zahtjeva.

Naloženo je otklanjanje nedostataka po 73 podnesena zahtjeva. Odgovoreno je na jedanaest upita, koji se odnose na održavanje skupština i izbor nadzornog odbora u dioničkim društvima.

Izvodi iz registra emitenata izdati su za sljedeća društva: Unis d.d. Sarajevo po zahtjevu društva UNITIC, Sarajevotekstil d.d. Sarajevo, Unis d.d. Sarajevo, Tvornica čarapa Ključ d.d. Sarajevo, Elektrobosna d.d. Jajce, Sarajevotekstil d.d. Sarajevo, Gatačko polje d.d., "STEP" Izgradnja, montaža i proizvodnja elektro i mašinske opreme d.d. Sarajevo, JAVNO PREDUZEĆE "KOMUNALAC" d.d. Gradačac, Bosnalijek farmaceutska i hemijska industrija, d.d., "STEP" Izgradnja, montaža i proizvodnja elektro i mašinske opreme d.d. Sarajevo, „ENERGOINVEST“ - Tvornica procesne opreme d.d. Jajce, „SPRIND“ Sarajevska prehrambena industrija d.d. Rajlovac-Sarajevo.

Upućena su pisana upozorenja dioničkim društvima vezano za upise članova nadzornog odbora u registar emitenata kod Komisije.

2.6. Preuzimanje dioničkih društava

U desetom mjesecu 2015. godine je donesen novi Zakon o preuzimanju dioničkih društava ("Sl. novine Federacije BiH", br. 77/15), kojim je pomjeren prag preuzimanja sa 30% na 25% od ukupnog broja dionica preuzimanog društva. U 2015. godini je odobreno 18 ponuda za preuzimanje dioničkih društava po Zakonu o preuzimanju iz 2006. godine („Sl. novine Federacije BiH“, br. 7/06). Jedan postupak preuzimanja (IKB dd Zenica) je započet krajem 2014. godine i okončan u 2015. godini.

Pregled preuzimanih društava u 2015. godini

Društvo koje je preuzimano			Rezultati preuzimanja			
Naziv društva	Temeljni kapital /KM	Nom vrij. dionice-	Cijena KM	Br. prijenosa	Kol.	Vrijednost KM
Vakufska banka Sarajevo	44.010.400,00	100,00	18,00	5	27.061	487.098,00
Litvatrans d.d. Banovići	3.048.948,00	74,00	15,00	15	16.055	240.825,00
UNIS Telekomunikacije Mostar	3.585.660,00	10,40	1,00	4	3.462	3.462,00
Preduzeće za puteve dd Mostar	2.292.700,20	14,70	7,50	53	52.938	397.035,00
IKB d.d. Zenica	46.390.100,00	100,00	59,00	57	108.806	6.419.554,00
Moja banka d.d. Sarajevo	29.889.900,00	50,00	15,60	0	0	0
Croatia osiguranje dd Ljubuški	8.018.304,00	266,00	266,00	56	11.031	2.934.246,00
TEO dd Sarajevo	4.698.555,00	15,00	0,03	1	12.561	376,83
Željezara „ILIJAS“ DD Ilijaš	32.595.945,20	31,30	2,9	4	188.943	557.381,85
Elektroremont d.d. Banovići	32.595.945,20	49,00	3,00	0	0	0
UniCredit Bank d.d. Mostar	119.195.000,00	1000,00	5.344,56	11	548	2.928.818,88
Petrolinvest dd Sarajevo	6.532.000,00	20,00	21,00	127	24.083	505.743,00
Tempo-Vranica dd Mostar	1.538.880	10,00	0,40	0	0	0
MS & WOOD dd Sarajevo	14.804.070,00	92,50	10,53	9	43.117	454.022,01
Opresa dd Sarajevo	12.231.490	10,00	15,42	6	4.181	64.471,00
Novi centar dd Zavidovići	963.097,20	15,60	18,45	0	0	0
Vinarija dd Čitluk	6.126.800,00	100,00	16,05	2	5.073	10.146,00
Globus-Konfekcija Kiseljak	1.028.400,00	10,00	2,00	-	-	u tijeku
Ukupno				350	497.859	15.003.179,57

U odnosu na 2014. godinu, broj preuzimanja veći je za dva. Vrijednost isplaćenih dionica i broj prijenosa u postupcima preuzimanja u 2014. i 2015. godini je približno isti, dok je količina prenesenih dionica u 2014. godini znatno veća (1.731.045 dionica).

Tri objavljene ponude za preuzimanje i to kod emitenata Moja banka d.d. Sarajevo, Elektromont d.d. Banovići i Novi centar d.d. Zavidovići, nisu uspjele, a jedan od razloga je niska ponuđena cijena.

Dobar broj provedenih postupaka preuzimanja u 2015. godini rezultirao je kupovinom dionica ispod praga od 67% odnosno 75% po novom Zakonu o preuzimanju dioničkih društava, zbog čega su u slučaju daljnje kupovine takvi ponuđači u obavezi objavljivanja nove ponude za preuzimanje.

Kod preuzimanih društava kod kojih značajno učešće u vlasništvu u društvu imaju osobe iz iste grupacije (kao kod UniCredit Bank d.d. Mostar, Croatia osiguranje d.d. Ljubuški, Novi centar d.d. Zavidovići), ponuđena cijena nije na minimumu koju propisuje Zakon. Tako je cijena kod preuzimanja Croatia osiguranje d.d. Ljubuški jednaka nominalnom iznosu dionice. Kod preuzimanja društava: Petrolinvest d.d. Sarajevo (105,00% od nominalnog iznosa dionice), te preuzimanja Novi centar d.d. Zavidovići (118,27%), cijena je nešto veća od nominalnog iznosa dionice. Preuzimanje UniCredit Bank d.d. Mostar je izvršeno po cijeni koja je činila 2534,46% od nominalne vrijednosti dionice, dakle znatno iznad nominalne vrijednosti dionice.

Cijena kod preuzimanja društva Opresa d.d. Sarajevo (154,20% nominalnog iznosa dionice) je ishodovana voljom dominantnog pređašnjeg vlasnika tj. Adris grupa d.d. Rovinj koji je imao u vlasništvu 97,104% dionica. Društvo Opresa d.d. Sarajevo, je u 2015. godini preuzeto od British American Tobacco Investments, London.

Počev od 2012. godine do kraja 2015. godine, broj preuzimanja se povećava. Cijene u ponudama su najčešće na minimumu koji propisuje Zakon o preuzimanju dioničkih društava.

U 2015. godini su preuzimane četiri banke (Vakufska banka d.d. Sarajevo, Moja banka d.d. Sarajevo, IKB d.d. Zenica i UniCredit banka d.d. Mostar). Tri od četiri banke nisu imale uspješno preuzimanje tj. preuzimači nisu dosegli prag od 67% odnosno 75% (po novom Zakonu). Vakufsku banku je preuzimala Fabrika duhana Sarajevo d.d. Sarajevo.

Investicijsko-komercijalna Banka d.d. Zenica (IKB d.d. Zenica) i Moja banka su preuzimane od ASA grupacije koja je već imala učešće u vlasništvu tih banaka.

Preuzimanje IKB d.d. Zenica je započeto krajem 2014. godine, objavom prve tender ponude i tom prilikom je ponuđač ASA Finance d.d. Sarajevo stekao 29,1778% od ukupnog broja dionica društva. Sa osobama u zajedničkom djelovanju (ZIF Prevent Invest d.d. Sarajevo, 64.728 ili 13,9530% i Moja banka d.d. Sarajevo, 7.927 ili 1,7088%) ukupno je imao 44,8395% dionica IKB d.d. Zenica. Nakon prve ponude, ponuđač ASA Finance d.d. Sarajevo je u 2015. godini objavio drugu ponudu za preuzimanje i tom prilikom je ukupno stečeno 47,22% dionica. Za dioničare društva IKB dd Zenica, preuzimanje je tretirano kao neprijateljsko, zbog, kako su navodili, niske cijene po kojima je vršeno preuzimanje.

Preuzimanje društva Moja banka d.d. Sarajevo je bilo neuspješno, odnosno nije bilo niti jedne kupovine po objavljenoj ponudi, iako ima cca 160 dioničara, a razlog bi se mogao tražiti u nisko ponuđenoj cijeni od strane preuzimača (ASA grupacija).

Preuzimanje društva UniCredit banka d.d. Mostar je vršeno od strane ponuđača Zagrebačka banka d.d. Zagreb. Ponuđena je iznimno visoka cijena. Međutim, u pomenutom slučaju se, u biti, radilo prvenstveno o prestrukturiranju unutar grupacije (značajna prodaja unutar grupacije) te nakon toga objavi ponude, tako da je mali broj dioničara izvan te grupacije prodao dionice.

Preuzimanje društva Croatia osiguranje d.d. Ljubuški je bilo usmjereno ka okrupnjavanju vlasništva od strane većinskog vlasnika koji je raspolagao paketom od preko 50% dionica društva. Ponuđač je dao solidnu cijenu i potaknuo izlazak dioničara iz društva.

Većina preuzimanja su vršena od strane osoba koje su u preuzimanom društvu od ranije imale pozicije vlasnika-dioničara, kao što je bilo kod preuzimanja društava: Litvatrans d.d. Banovići, Željezara „Ilijaš“ DD, Unis Telekomunikacije d.d. Mostar, Elektroremont d.d. Banovići, MS & WOOD d.d. Sarajevo, Novi centar d.d. Zavidovići, Vinarija d.d. Čitluk, te Globus konfekcija d.d. Kiseljak.

Društva Preduzeće za puteve Mostar d.d. Mostar, TEO d.d. Sarajevo, Petrolinvest d.d. Sarajevo i Opresa d.d. Sarajevo bila su predmetom preuzimanja po ulasku novih vlasnika preuzimača koji nisu bili vlasnici niti jedne dionice i koji su nakon sticanja iznosa dionica koji je prelazio Zakonom propisani prag objavili ponudu za preuzimanje.

Komisija za vrijednosne papire Federacije BiH je u vršenju redovnog nadzora u 2015. godini preuzimala mjere u skladu s ovlaštenjima iz čl. 35. Zakona o preuzimanju dioničkih društava, te je donijela akte koji se navode u pregledu koji slijedi:

Akt Komisije/mjera	Emitent	Osoba na koju se odnosi akt Komisije
Utvrđivanje obaveze provedbe tender ponude	Preduzeće za puteve Mostar	Babić d.o.o. Jablanica
04/1-19-120/14 od 29.05.2014. (realiziranje naloga po povlačenju ponude)	GP Put dd Sarajevo	Balkan Investment Opportunity Fund Cayman
Utvrđivanje obaveze	GP Put dd Sarajevo	Delvanija Limited Limassol, Cyprus
Zabrana prometa i prijenosa do postupanja po Zakonu o preuzimanju dd	GP Put dd Sarajevo	Delvanija Limited Limassol, Cyprus
Prestaje utvrđena obaveza	Grupex dd Velika Kladuša	GP Put dd Sarajevo
Pismeno Komisije	Poduzeće za puteve Mostar dd Mostar	Brisanje zabrane određene Rješenjem Komisije
Upozorenje	GP Put dd Sarajevo	Delvanija Limited Limassol, Cyprus

Preuzimači koji prilikom preuzimanja nisu dostigli prag od 67%, propisan Zakonom o preuzimanju dioničkih društava, obavješteni su aktom Komisije o obavezi objavljivanja ponude u slučaju daljeg sticanja i to:

Preuzimano društvo	Dostavljanje obavijesti
Vakufska banka dd Sarajevo	Fabrika duhana dd Sarajevo
Elektroremont d.d. Banovići	Čebić Mehmed
Unis Telekom dd Mostar	Unibox doo Mostar
TEO dd Sarajevo	Elektropartner AG d.o.o. Sarajevo
Petrolinvest dd Sarajevo	ZR Energy SAL Holding Beyrouth, Libanese Republic
Moja banka d.d. Sarajevo	ASA Finance d.d. Sarajevo
Novi centar dd Zavidovići	Dioničko društvo „ZIKO“ Zavidovići

U 2015. godini najveći broj posredovanja u preuzimanju izvršen je preko društva AW Broker d.o.o. Sarajevo, dok je najveći broj ugovora zaključen sa Raiffeisen Bank BH dd Sarajevo, kao bankom depozitarom.

2.7. Nadzor učesnika na tržištu kapitala

U izvještajnom periodu u nadzoru su izvršeni neposredni vanredni i redovni nadzori kod sljedećih subjekata:

- Neposredni vanredni nadzor Društva za upravljanje fondovima “KAPITAL INVEST” d.o.o. Cazin i ZIF-ova “HERBOS FOND” d.d. Mostar i “FORTUNA FOND” d.d. Cazin – postupanje DUF-a i ZIF-ova prilikom obavljanja transakcija dionicama iz portfolija fonda, provjera usklađenosti konkretnih ulaganja sa investicijskim ciljevima, implementacija odredaba Pravilnika o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja zatvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom, provjera ispunjavanja zakonskih uslova i uslova iz općih akata društva i fondova vezano za njihov kapital – doneseno rješenje kojim je Društvu za upravljanje fondovima “KAPITAL INVEST” d.o.o. Cazin zabranjeno raspolaganje imovinom ZIF-ova “HERBOS FOND” d.d. Mostar i “FORTUNA FOND” d.d. Cazin, a do okončanja postupka vanrednog nadzora; doneseno rješenje kojim je trajno oduzeta dozvola za rad Društvu za upravljanje fondovima “KAPITAL INVEST” d.o.o. Cazin, a zabranjeno je DUF-u i raspolaganje imovinom ZIF-ova “HERBOS FOND” d.d. Mostar i “FORTUNA FOND” d.d. Cazin, a bankama depozitarima “UniCredit Bank” d.d. Mostar i “Hypo Alpe-Adria-Bank” d.d. Mostar naloženo je da, do zaključivanja ugovora o upravljanju sa novim društvom za upravljanje, obavljaju poslove upravljanja ZIF-ovima “HERBOS FOND” d.d. Mostar i “FORTUNA FOND” d.d. Cazin;
- Neposredni vanredni nadzor kod Društva za upravljanje fondovima “KAPITAL INVEST” d.o.o. Cazin i ZIF-ova “HERBOS FOND” d.d. Mostar i “FORTUNA FOND” d.d. Cazin – u vezi sa odredbama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (“Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, broj 47/14), Pravilnika o provođenju Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (“Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, broj 41/15) i Smjernica za procjenu rizika i provođenje Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti za obveznike iz nadležnosti Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine – zajedno sa propustima i nezakonitostima u radu utvrđenim u gore navedenom vanrednom nadzoru doneseno rješenje kojim je Društvu za upravljanje fondovima “KAPITAL INVEST” d.o.o. Cazin zabranjeno raspolaganje imovinom ZIF-ova “HERBOS FOND” d.d. Mostar i “FORTUNA FOND” d.d. Cazin, a do okončanja postupka vanrednog nadzora; doneseno rješenje kojim je trajno oduzeta dozvola za rad Društvu za upravljanje fondovima “KAPITAL INVEST” d.o.o. Cazin, a zabranjeno je DUF-u i raspolaganje imovinom ZIF-ova “HERBOS FOND” d.d. Mostar i “FORTUNA FOND” d.d. Cazin, a bankama depozitarima “UniCredit Bank” d.d. Mostar i “Hypo Alpe-Adria-Bank” d.d. Mostar naloženo je da, do zaključivanja ugovora o upravljanju sa novim društvom za upravljanje, obavljaju poslove upravljanja ZIF-ovima “HERBOS FOND” d.d. Mostar i “FORTUNA FOND” d.d. Cazin;
- Neposredni vanredni nadzor kod Društva za upravljanje fondovima “EUROHAUS INVEST” d.o.o. Sarajevo i OIF-ova “EUROHAUS BALANCED” – kontrola finansijskog stanja i poslovanja DUF-a i OIF-a u 2014. godini do datuma nadzora, vlasničkih odnosa i rada organa Društva i vršenja djelatnosti Društva po izdatim dozvolama za osnivanje i upravljanje fondom - doneseno rješenje o oduzimanju dozvole Društvu za upravljanje fondovima “EUROHAUS INVEST” d.o.o. Sarajevo za upravljanje OIF-om “EUROHAUS BALANCED”, a banci depozitaru “UniCredit Bank” d.d. Mostar naloženo da donese odluku i provede likvidaciju ovog Fonda, izdat je prekršajni nalog protiv odgovorne osobe u pravnoj osobi, a podnesen je i zahtjev nadležnom registracionom sudu, koji je uvažen za upis zabilježbe o Rješenju Komisije

kojim je oduzeta dozvola za upravljanje Društvu za upravljanje fondovima "EUROHAUS INVEST" d.o.o. Sarajevo za upravljanje OIF-om "EUROHAUS BALANCED";

- Neposredni redovni nadzor u osam društava za upravljanje investicijskim fondovima i zatvorenim investicijskim fondovima sa predmetom nadzora – implementacija odredaba Pravilnika o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja zatvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom ("Službene novine F BiH", br. 64/14 i 96/15) – redovan nadzor je okončan – usvajanje mjera po izvršenom redovnom nadzoru u postupku odlučivanja pred Komisijom;
- Neposredan redovni nadzor osam društava za upravljanje investicijskim fondovima i zatvorenih investicijskih fondova sa predmetom nadzora – u vezi sa odredbama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, Pravilnika o provođenju Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i Smjernica za procjenu rizika i provođenje Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti za obveznike iz nadležnosti Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine – redovan nadzor okončan – usvajanje mjera po izvršenom redovnom nadzoru u postupku odlučivanja pred Komisijom;
- Neposredni vanredni nadzor Rudnici gipsa d.d. Donji Vakuf u vezi sa Skupštinom Društva od 06.06.2015. godine – izdat zapisnik, upućen odgovor malim dioničarima, a Društvu dostavljeno Obavještenje o postupanju po predstavi;
- Neposredni vanredni nadzor Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine u vezi sa podacima upisanim kod neprivatiziranog državnog kapitala, (utvrđene su nepravilnosti kod upisa vlasnika neprivatiziranog državnog kapitala) – izdat zapisnik, dat nalog za postupanje;
- Neposredni vanredni nadzor kod Društva za upravljanje fondovima „Hypo Alpe-Adria-Invest d.o.o. Mostar i Zatvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom CROBIH FOND d.d. Mostar u vezi sazivanja i održavanja skupštine dioničara Zatvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom CROBIH FOND d.d. Mostar održane dana 25.09.2015. godine - izdat zapisnik i dat nalog za otklanjanje nedostataka;
- Završen neposredni i posredni nadzor prometa vrijednosnih papira emitenata ELEKTRO GRUPA d.d. Jajce, ENERGOINVEST - TAT d.d. Sarajevo - u stečaju i MAGIC d.d. Bihać, koji je započeo u 2014. godinu i usvojene mjere (izdati prekršajni nalozi učesnicima u prometu vrijednosnih papira predmetnih emitenata, izricanje Javne opomene profesionalnim posrednicima VGT Broker d.o.o. Visoko i Fima International d.o.o. Sarajevo; dostavljena Kantonalnom Tužilaštvu Kantona Sarajevo dopuna Izvještaja o počinjenom djelu, a Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, Finansijsko - obavještajni odjel, te dopuna informacije).

Izvršeni su posredni - vanredni nadzori sa prijedlogom za postupanje kod:

- Unis d.d. Sarajevo - posredni nadzor održavanja skupštine;
- Bazna Hemija d.d. Vitkovići - u vezi sa Skupštinom i radom Društva upućen odgovor malim dioničarima, a Društvu dostavljeno Obavještenje o postupanju po predstavi;
- ZIF „FORTUNA FOND“ d.d. Cazin - sazivanje vanredne skupštine; obavljen posredni vanredni nadzor; izdat nalog nadzornom odboru ZIF-a „FORTUNA FOND“ d.d. Cazin za otkazivanje skupštine, nadzorni odbor postupio po Rješenju Komisije;
- Solana d.d. Tuzla - postupanje po predstavi Muhameda Zornića; obavljen posredni nadzor u vezi sa nadzornim odborom Solana d.d. Tuzla odgovor podnosiocu predstavke;
- Đurđević M. - postupanje po predstavi; obavljen posredni nadzor u vezi sa vlasništvom nad dionicama; odgovor podnosiocu predstavke;
- Stjepanović Ž. - postupanje po predstavi; obavljen posredni nadzor u vezi sa vlasništvom nad dionicama; odgovor podnosiocu predstavke;

- Hamza N. - postupanje po predstavci; obavljen posredni nadzor u vezi sa vlasništvom nad dionicama ; odgovor podnosiocu predstavke;
- UGDAU DIF u BIH - postupanje po predstavci; obavljen posredni nadzor u vezi sa skupštinom FDS d.d. Sarajevo; odgovor podnosiocu predstavke;
- Zaposlenici TRZ Hadžići - postupanje po predstavci; zahtjev za sankcionisanjem sukoba interesa; obavljen posredni nadzor; informacija na internetskoj stranici Komisije;
- Anonimna predstavka dioničara CROBIH FOND d.d. Mostar - postupanje po predstavci; promet dionica IKB d.d. Zenica; obavljen posredni nadzor;
- Postupanja po predstavci, u vezi sa Zahtjevom Likvidacijskog upravitelja za poništenje upisa promjene vlasnika dionica Hercegovačke banke d.d. Mostar u likvidaciji: obavljen posredni nadzor, upućen odgovor podnosiocu predstavke, a Agenciji za bankarstvo FBiH je dostavljeno obavještenje i stav Komisije;
- T. Šimić – postupanje po predstavci; odgovor podnosiocu predstavke.

Komisija je donosila različita akta (odgovore, informacije, upute i sl.) u 37 predmeta, po predstavkama, pitanjima novinara, učesnika na tržištu kapitala i dr.

Komisija je u sedam različitih predmeta donosila akta o dostavljanju dokumentacije, informacija i dr., a po zahtjevu nadležnih tužilaštava, Ministarstva unutrašnjih poslova, Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske i dr.

Povodom provedenog nadzora i preduzetih mjera učestvovano je u sporovima pred nadležnim sudovima. Sudski postupci u kojima učestvuje Komisija odnose se na upravne sporove po tužbama protiv rješenja Komisije, prekršajne postupke, parnične sporove i krivične postupke. Na osnovu provedenog nadzora Komisija je u 2015. godini izdala 40 prekršajnih naloga pravnim i fizičkim licima i odgovornim licima u pravnom licu.

- Polisara d.o.o. Sarajevo - Rješenjem okrivljeno pravno lice odgovorno za počinjeni prekršaj;
- VGT Broker d.d. Visoko - protiv pravnog lica, postupak po žalbi u toku;
- H. R. - Rješenje da je okrivljeni proglašen odgovornim, postupak po žalbi u toku;
- H. R. odgovorno lice u IN Capital, postupak po žalbi u toku;
- M. – Rješenje o proglašenju okrivljenog odgovornim;
- Upućivanje pritužbe uredu Kantonalnog tužitelja protiv akta broj T09 0 KTPO 0020295 11 od 15.04.2015. godine kojim je Kantonalno Tužilaštvo Sarajevo donijelo Naredbu o nesprovođenju istrage, protiv K. S., K. K., H. N., General servis Sarajevo, Z. Z., Š. M., Š. E., Fincos Sarajevo, D. D., H. A. i K. M. zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivično djelo iz čl. 260. Zakona o tržištu vrijednosnih papira, iz razloga jer ne postoje osnovi sumnje da su prijavljena lica počinila krivično djelo;
- L. E. – Rješenje da je okrivljeni proglašen odgovornim;
- IN Capital d.o.o. Sarajevo – Rješenje da je okrivljeni proglašen odgovornim;
- Rješenjem Kantonalni sud u Sarajevu u upravnoj stvari tužitelja „Market bull“ d.o.o. Sarajevo protiv tuženog Komisija za vrijednosne papire FBiH, radi poništenja rješenja broj: 06/2-19-76/10 od 9.3.2010. g. donio je odluku da se postupak obustavlja;
- Nakon provedenog nadzora prometa dionica KVGSR izdati prekršajni nalozi (H. R., H. Dž., K. S., H. A., H. S. i H. R. (odgovorna lica u pravnom licu IN Capital d.o.o. Sarajevo), L. E. i IN Capital d.o.o. Sarajevo.

2.8. Dozvole, saglasnosti, ispiti u organizaciji Komisije

Komisija za vrijednosne papire Federacije BiH pravnim osobama izdaje dozvole za obavljanja poslova iz čl. 67. st. (1) Zakona o tržištu vrijednosnih papira („Sl. novine Federacije BiH“, br. 85/08,

109/12, 86/15), i to za sljedeće poslove: brokerski poslovi, dilerski poslovi, poslovi podrške tržištu - market making, poslovi upravljanja portfeljom, poslovi agenta emisije, poslovi pokrovitelja emisije, poslovi investicijskog savjetovanja, poslovi skrbništva nad vrijednosnim papirima i poslovi depozitara. Od navedenih poslova samo banke mogu obavljati poslove skrbništva (kastodi poslovi) i poslove depozitara u emisiji i prometu. Za obavljanje navedenih poslova Komisija za vrijednosne papire izdaje dozvole, daje saglasnost na opća akta čije donošenje je definirano Zakonom o tržištu vrijednosnih papira te prati održivost izdatih dozvola. Na 31.12.2014. godine bilo je 17. aktivnih dozvola, i to: deset brokerskih, dvije dilerske dozvole, četiri dozvole za poslove agenta emisije i jedna za poslove pokrovitelja emisije.

Aktivne dozvole za poslove profesionalnih posrednika na 31.12.2015. godine

R. br.	Profesionalni Posrednik	DOZVOLE					
		Brokerska	Dilerska	Inv. savj.	Upravljanje portfeljom	Agent emisije	Pokrov. emisije
1.	AW Broker doo Sarajevo	Aktivna					
2.	See Investment doo Sarajevo	Aktivna				Aktivna	
3.	Unibroker doo Sarajevo	Aktivna					
4.	VGT Broker doo Visoko	Aktivna				Aktivna	
5.	Hypo AA Bank dd Mostar	Aktivna	Aktivna				
6.	Raiffeisen Bank dd Sarajevo	Aktivna	Aktivna			Aktivna	
7.	Moja banka dd Sarajevo	Aktivna					
8.	UniCredit bank dd Mostar					Aktivna	Aktivna
	Ukupno	7	2	0	0	4	1

Na 31.12.2015. godine ima ukupno 14 dozvola za obavljanje poslova iz čl. 67. st. (1) tč. a) do g) Zakona o tržištu vrijednosnih papira, dakle za tri manje u odnosu na 2014. godinu. Tri profesionalna posrednika su prestala sa radom, i to: Eurohaus d.o.o. Sarajevo, na lični zahtjev, Fima Int. d.o.o. Sarajevo i Bond Invest d.o.o. Mostar su prestali sa radom zbog nedostatka posla odnosno neispunjavanju uslova za dozvole. Društvu Sparkasse Bank d.d. Sarajevo je na lični zahtjev prestalo važenje dozvole za poslove agenta emisije, dok je društvu VGT Broker doo Visoko izdata nova dozvola za agenta emisije. UniCredit Banka d.d. Mostar dozvolu pokrovitelja emisije ne koristi zbog nedostatka posla.

Pregled dozvola koje su ukinute ili obustavljene

Red. br.	Društvo	Ukidanje/obustavljanje dozvola
1.	Eurohaus d.o.o. Sarajevo	Ukidanje brokerske dozvole po zahtjevu društva
2.	Fima d.o.o. Sarajevo	Obustavljena brokerska dozvola
3.	Bond Invest d.o.o. Mostar	Obustavljena brokerska dozvola
4.	Sparkasse Bank dd Sarajevo	Ukidanje dozvole za poslove Agent a emisije

Pregled dozvola od 2007. do 2015. godine

God.	Brokerska	Dilerska	Investicijsko savjetovanje	Upravljanje portfeljom	Agent emisije	Pokrov. emisije	Ukupno
2015.	7	2	0	0	4	1	14
2014.	10	2	0	0	4	1	17
2013.	10	2	1	1	4	2	20
2012.	11	2	1	1	5	2	22
2011.	13	1	1	2	3	2	22
2010.	14	0	1	2	4	0	21
2009.	17	3	2	3	4	0	29
2008.	18	9	1	2	0	0	30
2007.	20	13	2	3	0	0	28

U 2015. godini je najmanji broj aktivnih dozvola u zadnjih 10 godina. Brokerske dozvole ima sedam društava, od čega tri imaju banke u svojim odjelima i četiri imaju pravne osobe oblika „d.o.o.“. U vrijeme nastanka tržišta vrijednosnih papira u Federaciji BiH bilo je ukupno osam profesionalnih posrednika (osnivači su i Sarajevske berze-burze), a od tih osam ostalo je samo jedno aktivno brokersko društvo VGT Broker d.o.o. Visoko.

Zbog stanja na tržištu vrijednosnih papira u 2015. godini nekoliko naprijed navedenih društava je prestalo sa radom. Komisija za vrijednosne papire u Federaciji BiH, po osnovu čl. 102. Zakona o tržištu vrijednosnih papira izdaje dozvole fizičkim licima za poslove brokera, investicijskog menadžera i investicijskog savjetnika. Nakon izdavanja dozvole prati se njihova održivost u smislu ispunjavanja uslova propisanih tim Zakonom i propisima Komisije. U 2015. godini su izdate tri brokerske dozvole. Ukidanja/obustava brokerskih dozvola kao nadzorne mjere nije bilo u posmatranom periodu.

Ukupan broj brokerskih dozvola fizičkih lica na dan 31.12.2014. godine je iznosio 26 (dvadesetšest), što je za šest dozvola više u odnosu na dvadeset izdatih dozvola u 2015. godini. Smanjenje aktivnih brokerskih dozvola je uzrokovano prestankom rada tri profesionalna posrednika (Eurohaus doo Sarajevo, Fima Int. doo Sarajevo i Bond Invest doo Mostar). Sve aktivne brokerske dozvole se redovno prate u smislu ispunjavanja uslova koje propisuje Zakon o tržištu vrijednosnih papira i podzakonski akti Komisije. Pored dozvola za fizička lica koja obavljaju poslove sa vrijednosnim papirima kod profesionalnih posrednika, treba dodati da je u 2015. godini izdata jedna dozvola za investicijskog savjetnika/menadžera, za poslove koje obavljaju društva za upravljanje fondovima, a jedna dozvola je obustavljena. U društvima za upravljanje fondovima ima devet aktivnih dozvola za investicijske menadžere po Zakonu o investicijskim fondovima.

Komisija je nadležna za organizaciju i polaganje ispita za brokera i investicijskog savjetnika/menadžera. U 2015. godini organizovana su dva ispitna roka na koje se prijavilo i položilo sedam kandidata za brokera i četiri kandidata za investicijskog savjetnika/menadžera, od kojih su tri položila ispit.

Prema propisima Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH, kontinuirano se prate kadrovski uslovi koje moraju ispunjavati profesionalni posrednici. Brokerska društva koja moraju imati po najmanje dva brokera za brokersku dozvolu, održavaju taj minimum, dok banke koje obavljaju brokerske poslove imaju nešto više brokera iznad zakonom propisanog minimalnog broja. Na dan 31.12.2015. godine je broj uposlenih manji za 14 uposlenika u odnosu na isti datum prethodne godine. Razlog za pad uposlenosti je činjenica da su u toj godini prestala sa radom tri profesionalna posrednika.

Upislenost kod profesionalnih posrednika u periodu 2008.-2015. godine

Godina	31.12.08.	31.12.09.	31.12.10.	31.12.11.	31.12.12.	31.12.13.	31.12.14.	31.12.15.
Br. uposlenih	151	120	89	77	67	56	58	44

Iz prethodne tabele vidljiv je kontinuirani pad broja uposlenika kod profesionalnih posrednika, pri čemu je u 2015. godini za 25% manje uposlenika nego u prethodnoj godini. Brokerska društva u Federaciji BiH usluge obavljaju u mjestima sjedišta kao i u osnovanim podružnicama. Ukupan broj podružnica koje rade (izuzimajući filijale/podružnice banaka), u odnosu na 31.12.2014. godine, manji je za dvije podružnice. Kod društva AW Broker d.o.o. Sarajevo je u sudski registar upisano osam podružnica ali niti jedna od njih ne radi.

Komisija za vrijednosne papire izdaje dozvole za obavljanje poslova skrbništva i banke depozitara u emisiji i prometu iz čl. 67. st. (1) tč. h) i i) Zakona o tržištu vrijednosnih papira. Broj

banaka sa dozvolom za obavljanje skrbničkih poslova i poslova banke depozitara u emisiji i prometu je na dan 31.12.2015. godine, u odnosu na isti period 2014. godine, manji za jednu dozvolu.

Pregled banaka koje imaju dozvolu za obavljanje skrbničkih poslova

R.br.	Banka skrbnik
1.	Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Mostar
2.	Raiffeisen bank d.d. BH Sarajevo
3.	UniCredit banka dd Mostar
4.	NLB dd Tuzla
5.	Sberbank d.d. Sarajevo
6.	Intesa SanPaolo d.d. Sarajevo
7.	Investiciono-komercijalna banka dd Zenica
8.	Vakufska banka dd Sarajevo

Društvu Sparkasse dd Sarajevo je, na lični zahtjev, zbog nedostatka posla, prestalo važenje dozvole za obavljanje poslova skrbništva. Broj banaka depozitara u emisiji i prometu je ostao nepromijenjen u odnosu na prethodnu godinu.

Pregled banaka sa dozvolama banke depozitara u prometu

R.br.	Banka skrbnik
1.	Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Mostar
2.	Raiffeisen bank d.d. BH Sarajevo
3.	UniCredit banka dd Mostar
4.	NLB dd Tuzla
5.	Sberbank d.d. Sarajevo
6.	Sparcasse d.d. Sarajevo
7.	Intesa SanPaolo Banka d.d. Sarajevo
8.	Investiciono-komercijalna banka dd Zenica
9.	Vakufska banka dd Sarajevo
10.	Moja banka d.d. Sarajevo
11.	Turkish Ziraat Bank Bosnia d.d. Sarajevo
12.	Bosna Bank International d.d. Sarajevo
13.	Bor banka dd Sarajevo

Kao i u prethodnim godinama, jedan broj banaka zbog nedostatka posla malo koristi izdate dozvole za poslove banke depozitara u emisiji i prometu. U 2015. godini nije bilo raskidanja odnosno zaključenja novih ugovora između banke depozitara i profesionalnog posrednika.

Banke koje obavljaju poslove skrbništva i depozitara u emisiji i prometu imaju obavezu održavati propisani broj i stručnu osposobljenost kadrova u posebnoj organizacijskoj cjelini unutar banke.

Uposlenost kod banaka koje obavljaju poslove skrbništva i poslove depozitara u emisiji i prometu je na nivou prethodne godine. Uposlenost kod banaka je na puno radno vrijeme. Međutim, banke u obavljanju poslova sa vrijednosnim papirima koriste druge stručne službe unutar banke, a uposleni na poslovima sa vrijednosnim papirima se koriste za obavljanje drugih poslova u banci kada je to moguće po prirodi posla. Kadrovska struktura banaka je zadovoljavajuća.

Učesnicima koji obavljaju poslove sa vrijednosnim papirima iz čl. 67. st. (1) Zakona o tržištu vrijednosnih papira (profesionalni posrednici i banke koje obavljaju poslove skrbništva i depozitara) Komisija za vrijednosne papire daje saglasnost na imenovanje direktora odnosno rukovodioca organizacijskog dijela banke koja obavlja poslove sa vrijednosnim papirima. U tom smislu je u 2015. godini dala saglasnosti za direktore/rukovodioce Intesa Sanpaolo Banka BH NLB dd Tuzla i Investiciono-komercijalna banka Zenica.

Saglasno Zakonu o tržištu vrijednosnih papira Komisija se obavještava o svim promjenama osnivača/udjeličara/dioničara profesionalnih posrednika, s tim da na promjene osnivačkog udjela koji čini kvalificirani udjel po Zakonu daje saglasnost.

Pregled udjeličara kod brokerskih kuća

Društvo	Osnivač (član)	Iznos osnivačkog udjela/KM	Iznos osnovnog kapitala/KM
AW Broker doo Sarajevo	1) Jakub Bunjo 2) Omer Mehak	1) 225.000,00 - 50% 2) 225.000,00 - 50%	250.000,00
Unibroker doo Sarajevo	1) Čurevac Irfan 2) Emir Imširović	1) 200.000,00 - 80% 2) 50.000,00 - 20%	250.000,00
VGT Broker doo Visoko	DD za osiguranje VGT Visoko	750.000,00 - 100%	750.000,00
See Investment d.o.o. Sarajevo	1) See Business Solutions doo Sarajevo 2) Aličehić Taner 3) See Invest. Solutions GmbH, Švicarska	1) 260.000,00 - 65% 2) 92.000,00 - 23% 3) 48.000,00 - 12%	400.000,00

U 2015. godini su podnesena dva zahtjeva za saglasnost na sticanje kvalificiranog udjela, od toga jedan je odobren, a jedan odbačen zbog neispunjavanja uslova.

Promjena udjeličara je bila samo kod društva Unibroker doo Sarajevo, na način da je umjesto udjeličara Galičić Armina sa osnivačkim ulogom od 50.000,00KM ili 20% udjela u osnovnom kapitalu, novi udjeličar Emir Imširović.

Na osnovu Zakona o tržištu vrijednosnih papira, banke koje imaju dozvolu Komisije za obavljanje poslova sa vrijednosnim papirima obavještavaju Komisiju o promjenama u vlasničkoj strukturi. U 2015. godini u vlasničkoj strukturi banaka koje obavljaju poslove sa vrijednosnim papirima je bilo promjena kod sljedećih banaka: Investiciono-komercijalna banka dd Zenica, UniCredit banka dd Mostar, Intesa SanPaolo Banka d.d. Sarajevo, Vakufska banka dd Sarajevo, Moja banka d.d. Sarajevo i Bor banka dd Sarajevo.

Sarajevska berza-burza vrijednosnih papira ima dozvolu Komisije za poslove povezivanja ponude i tražnje vrijednosnih papira sa svrhom trgovanja vrijednosnim papirima. Saglasno Zakonu o tržištu vrijednosnih papira, Komisija je dala saglasnost, odnosno odobrenje na Statut Sarajevske berze-burze vrijednosnih papira i Pravila Sarajevske berze-burze vrijednosnih papira

Lica koja iskažu namjeru za sticanje dionica Sarajevske berze-burze vrijednosnih papira (SASE) po osnovu Zakona o tržištu vrijednosnih papira, Pravilnika o kvalificiranim udjelima učesnika na tržištu vrijednosnih papira („Sl. novine Federacije BiH“ br. 53/13) i Pravilniku o posredovanju u poslovima sa vrijednosnim papirima („Sl. novine Federacije BiH“ br. 34/09, 1/10, 31/10, 7/11, 53/13, 27/14, 35/14, 83/15) podliježu prethodnoj provjeri od strane Komisije i davanju saglasnosti za sticanja kvalificiranog udjela SASE.

2.9. Normativna aktivnost Komisije

U okviru svojih nadležnosti regulatora, utvrđenih zakonom, Komisija je donijela 40 podzakonskih propisa, koji su trenutno na snazi i u primjeni, odnosno sve potrebne podzakonske propise kojima se reguliše tržište vrijednosnih papira, emisije i promet na tržištu vrijednosnih papira, izdavanje dozvola ovlaštenim učesnicima i njihovo poslovanje, vođenje registra emitenata i registra fondova, korporativno upravljanje i finansijsko izvještavanje o poslovanju ovlaštenih učesnika i emitenata vrijednosnih papira.

Komisija je u 2015. godini u normativnoj oblasti realizovala izradu novih ili izmjenu propisa saglasno svojim ovlaštenjima u primjeni zakona i potrebama regulacije tržišta kapitala. U 2015. godini Komisija je donijela sljedeće podzakonske propise:

- 1) Pravilnik o razvrstavanju klijenata i pravilima poslovnog ponašanja u pružanju investicijskih usluga,
- 2) Pravilnik o postupanju kod preuzimanja dioničkih društava,
- 3) Pravilnik o dozvoljenim tržišnim praksama,
- 4) Pravilnik o vezanim zastupnicima,
- 5) Smjernice za procjenu rizika i sprovođenje zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti za obveznike iz nadležnosti Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine,
- 6) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o dozvoljenim ulaganjima i ograničenju ulaganja zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom,
- 7) Pravilnik o izmjenama Pravilnika o uslovima poslovanja društava za upravljanje fondovima,
- 8) Pravilnik o dopuni Pravilnika o ovlaštenim učesnicima na tržištu vrijednosnih papira,
- 9) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o posredovanju u poslovima s vrijednosnim papirima,
- 10) Pravilnik o dopuni Pravilnika o sadržaju zahtjeva, postupku izdavanja dozvole i uslovima za članove uprave društva za upravljanje.

Proces usklađivanja propisa sa Direktivama Evropske Unije, u skladu sa preuzetim obavezama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, proveden je prilikom donošenja novog Zakona o tržištu vrijednosnih papira i Zakona o investicijskim fondovima, kao i propisa koji su doneseni radi primjene ovih zakona. Radi daljeg usklađivanja sa direktivama Evropske Unije usvojen je novi Zakon o preuzimanju dioničkih društava, koji je usklađen sa Direktivom 2004/25/EC Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope o preuzimanju dioničkih društava, od 21. 04. 2004. godine. Urađen je izvještaj o napretku u oblasti tržišta vrijednosnih papira u svrhu realizacije obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Usvojen je i novi Zakon o privrednim društvima. U okviru javne rasprave o nacrtu Zakona o privrednim društvima, Komisija je nadležnom ministarstvu dostavila detaljne i obrazložene primjedbe i sugestije na nacrt ovog zakona. Koncem prošle godine Komisija je nadležnom ministarstvu finansija podnijela inicijativu za izmjenu Zakona o tržištu vrijednosnih papira. Komisija je formirala radne grupe radi izrade inicijalnog teksta Zakona o tržištu vrijednosnih papira i Zakona o investicijskim fondovima, u toku 2016. godine.

Komisija je donijela Smjernice za primjenu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti, pratila postupanje po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti i Pravilniku o procjeni rizika, podacima, informacijama, dokumentaciji, metodama identifikacije i ostalim minimalnim pokazateljima neophodnim za efikasnu provedbu odredbi ovog Zakona.

Od ostalih aktivnosti treba pomenuti redovno praćenje propisa i saradnju sa nadležnim ministarstvima u izradi nacrtu zakona. Po zahtjevima pravnih i fizičkih lica redovno se daju mišljenja i odgovori na upite o primjeni zakona i drugih propisa. Najčešći upiti odnose se na održavanje skupština dioničara, ostvarivanje prava dioničara, rad i imenovanje nadzornog odbora i uprave i dr.

2.10. Sudski postupci

Rješavajući po zahtjevima pravnih i fizičkih lica i po službenoj dužnosti, u okviru svojih ovlaštenja, odluke Komisije u upravnim postupcima su konačne, a protiv istih se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom. Pored toga, Komisija je nadležna za izricanje zakonom utvrđenih mjera prema ovlaštenim učesnicima na tržištu kapitala, oduzimanje ili obustavljanje na određeno

vrijeme dozvola ovlaštenim učesnicima pravnim i fizičkim licima, izdavanje prekršajnih naloga ili podnošenje prekršajnih prijava i krivičnih prijava.

Sudski postupci u kojima Komisija učestvuje kao stranka vezani su za upravne sporove pokrenute tužbama protiv akata Komisije pred nadležnim sudovima, prekršajne postupke po podnesenim prekršajnim prijavama, parnične postupke po tužbama ili prikupljanje dokumentacije i dokaza u istražnim postupcima pred nadležnim tužilaštvima. Na osnovu provedenog nadzora Komisija je u 2015. godini izdala 40 prekršajnih naloga pravnim i fizičkim licima i odgovornim licima u pravnom licu.

Odgovori na tužbe u vezi postupaka preuzimanja dioničkih društava

Akt Komisije	Tužitelj
Odgovor na zahtjev za izvanredno preispitivanje presude, Kantonalnom sudu u Sarajevu	Triglav Naložbe dd, Zavarovalnica Triglav dd i Triglav družba za upravljanje Ljubljana
Ogovor na tužbu, Kantonalnom sudu Sarajevo	Triglav Skladi d.o.o. Ljubljana
Ogovor na tužbu, Kantonalnom sudu Sarajevo (rješenje od 18.12.2014. godine)	IKB dd Zenica
Ogovor na tužbu, Kantonalnom sudu Sarajevo (rješenje od 25.02.2015.godine)	IKB dd Zenica
Ogovor na tužbu, Kantonalnom sudu Sarajevo	Banka Celje dd, Celje, Slovenija,
Ogovor na tužbu, Kantonalnom sudu Sarajevo	Triglav Naložbe i Zavarovalnica Triglav Ljubljana
Ogovor na tužbu, Kantonalnom sudu Sarajevo	Grupa dioničara IKB d.d. Zenica

Akti vezani za predmete kod Tužilaštva

Akt Komisije	Postupak se vodi kod
Izješće o kaznenom djelu vezano za promet dionica RFK Valjići dd Konjic	Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo
Pritužba Tužilaštvu na naredbu o obustavi istrage, vezano za Ogrevtrans dd Sarajevo	Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo
Izjašnjenje po zahtjevu za pokretanje disciplinskog postupka	Kantonalni sud u Sarajevu
Podizanje optužnice vezano za preuzimanje društva TP „Rudhem“ d.d. Tuzla	Kantonalno Tužilaštvo Tuzlanskog kantona
Obnova postupka po presudi suda (predmet Energoinvest-DVI Sarajevo)	Presuda Kantonalnog suda u Sarajevu
Poziv radi svjedočenja (predmet Ogrevtrans)	Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo
Odgovor po zahtjevu Vrhovnog suda FBiH (predmet Energoinvest-DVI)	Vrhovni sud FBiH Zahtjev za vanredno preispitavanje sudske odluke odbačen

U vezi sudskih sporova pokrenutih protiv akata Komisije koji se odnose na upise u registar emitenata, emisije vrijednosnih papira i investicijske fondove, urađeni su odgovori na tužbe:

- UGDAU i Ahmović H. - protiv rješenja Komisije kojim se u registar emitenata upisuju članovi nadzornog odbora emitenta JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar,
- Centrottrans DC doo Sarajevo - protiv rješenja Komisije kojim se odobrava promjena oblika društvu i upis u registar emitenata kod Komisije,
- Rudnici gipsa z.d.d. Donji Vakuf,
- T. Šimić - protiv Zaključka Komisije kojim se odbacuje zahtjev za ponavljanje postupka,
- M. Zahitović - tužba protiv rješenja Komisije o upisu članova nadzornog odbora Tvornica čarapa Ključ dioničko društvo Sarajevo u registar emitenata kod Komisije,

- Tuzlanski kanton, koga zastupa Kantonalno pravobranilaštvo Tuzla, i Kantonalna agencija za privatizaciju Tuzla - tužba zbog neoglašavanja ništavim rješenja Komisije o upisu emitenta Rudnik soli d.d. Tuzla u registar emitenata kod Komisije,
- „BAZNA HEMIJA“ d.d. Vitkovići - protiv rješenja Komisije kojim se odbija zahtjev za smanjenje osnovnog kapitala,
- Odgovor na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke (Kvantum group d.d. Sarajevo),
- Tri učešća na ročištima u upravnim sporovima sa ishodom odlukama suda u korist Komisije,
- Dvije pritužbe na odluku tužitelja, davanje iskaza svjedoka po nalogu tužitelja.

2.11. Saradnja sa drugim nadležnim tijelima i edukacija uposlenika Komisije

Komisija je članica IOSCO-a (Međunarodne organizacije komisija za vrijednosne papire) što joj omogućava uspostavljanje saradnje sa srodnim institucijama u drugim zemljama. IOSCO je organizacija koja uključuje institucije iz cijelog svijeta koje nadziru tržište kapitala, a koja uspostavlja međunarodne standarde regulacije i kontrole tržišta. U okviru IOSCO-a završena je procedura pristupanja Komisije Multilateralnom sporazumu o razmjeni informacija na tržištu kapitala (MMoU). Multilateralni sporazum o razmjeni informacija na tržištu kapitala omogućuje regulatorima iz cijelog svijeta razmjenu informacija i pružanje pomoći u nadziranju tržišta i vođenju istraga o transakcijama. U skladu sa procedurama MMoU Komisija je u više navrata razmijenila informacije i podatke sa regulatorima tržišta kapitala Republike Slovenije, Republike Hrvatske, Republike Turske, Luksemburga i Kajmanskih otoka. Ostvarena je značajna saradnja sa institucijama nadležnim za regulisanje tržišta kapitala u regionu, kroz razmjenu informacija i iskustava, te posebno zaključivanjem Memoranduma o međusobnoj saradnji i razmjeni informacija sa komisijama za vrijednosne papire Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Slovenije, Rumunije, Turske, Grčke i Malezije. Komisija je učestvovala na regionalnim konferencijama regulatora tržišta vrijednosnih papira na kojima je razmatrana inicijativa za poboljšanje saradnje. Koncem novembra 2011. godine regulatori tržišta kapitala iz regiona (Slovenije, Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Makedonije i BiH) potpisali su Deklaraciju o saradnji. U okviru saradnje sa Komisijom za hartije od vrijednosti Republike Srpske i Komisijom Brčko Distrikta vrši se razmjena informacija i saradnja na kontrolisanju učesnika na tržištu u cilju ostvarivanja nadzorne funkcije.

Redovno se odvija saradnja sa nadležnim organima države i entiteta u razmjeni informacija i pripremi zakona i propisa iz oblasti tržišta kapitala i usaglašavanju sa propisima Evropske Unije. Komisija u skladu sa svojim nadležnostima iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma saraduje sa nadležnim državnim organima i u Radnoj grupi za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kroz razmjenu informacija i učešćem u izradi izvještaja o napretku po zahtjevu Tima za evaluaciju Moneyvala. Također, Komisija u provođenju nadzora i drugih aktivnosti stalno saraduje sa nadležnim tužilaštvima i sudovima u prikupljanju informacija i dokumentacije potrebnih za provođenje istražnih radnji. Radi unapređenja saradnje sa drugim regulatorima u zemlji potpisan je Sporazum o saradnji i razmjeni informacija sa Agencijom za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

U cilju edukacije uposlenici Komisije su prisustvovali seminarima i konferencijama koje imaju za teme tržište kapitala i primjenu zakona i propisa iz različitih oblasti. Tako su predstavnici Komisije prisustvovali Godišnjoj konferenciji beogradske berze, obuci u okviru projekta „Jačanje lokalnih kapaciteta u Federaciji BiH u borbi protiv korupcije i teških oblika kriminala putem oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom“ u organizaciji CPRC, zatim seminaru u organizaciji regulatora tržišta kapitala Malezije o „Osnovima islamskog tržišta kapitala“.

3. TRŽIŠTE KAPITALA I UČESNICI TRŽIŠTA U 2015. GODINI

3.1. Normativno-pravni okvir za funkcionisanje tržišta

Tržište kapitala u Federaciji BiH, kao i ovlaštenja i djelokrug rada Komisije i drugih institucija i učesnika na tržištu kapitala, regulisani su Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Zakonom o tržištu vrijednosnih papira (donesen koncem 2008. godine), Zakonom o registru vrijednosnih papira, Zakonom o investicijskim fondovima (donesen koncem 2008. godine), Zakonom o privrednim društvima (donesen 2015. godine) i Zakonom o preuzimanju dioničkih društava (donesen 2015. godine).

U okviru svojih nadležnosti regulatora, utvrđenih zakonom, Komisija je donijela 40 podzakonskih propisa, koji su trenutno na snazi i u primjeni, odnosno sve potrebne podzakonske propise kojima se reguliše tržište vrijednosnih papira, emisije i promet na tržištu vrijednosnih papira, izdavanje dozvola ovlaštenim učesnicima i njihovo poslovanje, vođenje registra emitenata i registra fondova, korporativno upravljanje i finansijsko izvještavanje o poslovanju ovlaštenih učesnika i emitenata vrijednosnih papira.

Pregled zakona i propisa iz oblasti tržišta kapitala

1. Zakon o tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br.85/08, 109/12)
2. Zakon o Komisiji za vrijednosne papire („Službene novine Federacije BiH“ br. 39/98, 36/99, 33/04)
3. Zakon o investicijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 85/08)
4. Zakon o preuzimanju dioničkih društava („Službene novine Federacije BiH“ br. 77/15)
5. Zakon o Registru vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 39/98, 36/99, 33/04)
6. Zakon o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH br. 81/15)
7. Statut Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 54/99)
8. Pravilnik o upravljanju dioničkim društvima („Službene novine Federacije BiH“ br. 19/10)
9. Odluka o tarifi naknada („Službene novine Federacije BiH“ br. 31/13, 48/14, 60/14)
10. Pravilnik o načinu obavljanja nadzora na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“ br. 23/05)
11. Pravilnik o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 37/09)
12. Pravilnik o načinu upisa i vođenja registra emitenata vrijednosnih papira kod Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 49/99, 4/05, 18/08, 8/09)
13. Pravilnik o vrjednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda („Službene novine FBiH“ br. 42/09)
14. Pravilnik o ovlaštenim učesnicima na tržištu vrijednosnih papira, sa prilogom: Program stručnih ispita za stjecanje dozvole za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova i investicijskog savjetovanja u prometu vrijednosnim papirima („Službene novine Federacije BiH“ br. 31/09, 73/09, 66/11, 87/12, 46 /13)
15. Pravilnik o posredovanju u poslovima s vrijednosnim papirima („Službene novine FBiH“ br. 34/09, 1/10, 31/10, 7/11, 53/13, 27/14, 35 /14)
16. Pravilnik o posebnim poslovima i ograničenjima prometa vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“ br. 18/09)
17. Odluka o povratu dijela naknade za kandidate koji ostvare natprosječne rezultate na stručnom ispitu za brokere/dilere („Službene novine Federacije BiH“ br. 35/01)

18. Odluka o povratu dijela naknade za kandidate koji ostvare natprosječne rezultate na stručnom ispitu za investicijske savjetnike („Službene novine Federacije BiH“ br. 34/03)
19. Pravilnik o emisiji vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 18/09, 87/10, 112/12, 103/14);
20. Odluku o standardima za izradu i odobravanje pravila i drugih akata berze i/ili drugog uređenog tržišta vrijednosnih papira u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 21/01)
21. Pravilnik o načinu sticanja i prometa vlastitih dionica („Službene novine Federacije BiH“ br. 12/04)
22. Pravilnik o promociji investicijskih fondova sa javnom ponudom („Službene novine FBiH“ br. 33/09)
23. Pravilnik o registru udjela („Službene novine Federacije BiH“ br. 33/09, 66/09);
24. Pravilnik o uslovima za sticanje ovlaštenja za prodaju dionica ili udjela investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ br. 42/09);
25. Pravilnik o bankama depozitarima investicijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ br. 42/09);
26. Pravilnik o otvorenim investicijskim fondovima s rizičnim kapitalom („Službene novine FBiH“ br. 29/09);
27. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra fondova („Službene novine Federacije BiH“ br. 18/09, 67/10);
28. Pravilnik o ulaganju zatvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom u nekretnine („Službene novine FBiH“ br. 22/09);
29. Pravilnik o ulaganju otvorenih investicijskih fondova sa zatvorenim ponudom („Službene novine FBiH“ br. 22/09);
30. Pravilnik o uslovima poslovanja društva za upravljanje („Službene novine Federacije BiH“ br. 18/09, 7/10, 80/13);
31. Pravilnik o uslovima za osnivanje zatvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ br. 42/09);
32. Pravilnik o sadržaju zahtjeva, postupku izdavanja dozvole i uslovima za članove uprave društva za upravljanje („Službene novine Federacije BiH“ br. 18/09, 9/10 i 13/11);
33. Odluka o prestanku važenja propisa Komisije za vrijednosne papire FBiH („Službene novine FBiH“ br. 7/10);
34. Pravilnik o ulaganju zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom na inozemnim tržištima („Službene novine Federacije BiH“ br. 11/10, 10/11);
35. Pravilnik o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara („Službene novine Federacije BiH“ br. 37/10, 79/12, 84/12, 7/13, 22 /14);
36. Pravilnik o pripajanju i likvidaciji investicijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ br. 48/10);
37. Pravilnik o sadržaju zahtjeva za izdavanje odobrenja prospekta otvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ br. 42/10);
38. Pravilnik o sadržaju zahtjeva, prospekta i ugovora o upravljanju zatvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ br. 42/10).
39. Pravilnik o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izvještaja investicijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ br. 7/11, 28/11, 61/11,61/12,101/12).
40. Pravilnik o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ br. 64/14)
41. Pravilnik o dozvoljenim tržišnim praksama („Službene novine Federacije BiH“ br. 58/15)
42. Pravilnik o vezanim zastupnicima („Službene novine Federacije BiH“ br. 58/15)
43. Pravilnik o razvrstavanju klijenata i pravilima poslovnog ponašanja u pružanju investicijskih usluga („Službene novine Federacije BiH“ br. 68/15)

44. Pravilnik o kvalificiranim udjelima učesnika na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 53/13)
45. Pravilnik o postupanju kod preuzimanja dioničkih društava („Službene novine Federacije BiH“ br. 101/15)
46. Smjernice za procjenu rizika i sprovođenje zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti za obveznike iz nadležnosti Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine.

3.2. Promet na Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira (SASE)

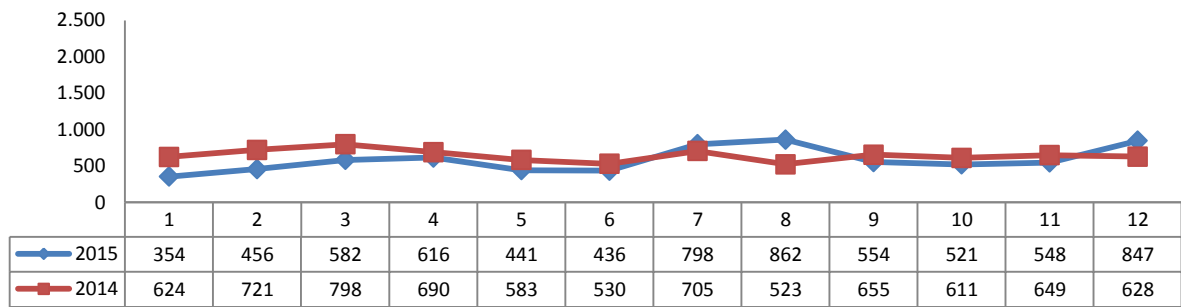
U 2015. godini na Sarajevskoj berzi-burzi ostvaren je ukupan promet od 1.219.583.580,59 KM, što čini 68,57% od ukupnog prometa koji je ostvaren na BH berzama. U sklopu 7.015 transakcija prometovano je 35.718.506 vrijednosnih papira. Uspješno su okončane i 24 javne ponude u ukupnom iznosu od 615.302.962,73 KM.

Tabelarni prikaz prometa na SASE u 2015. godini

Mjesec	Broj transakcija	Broj v.p.	Vrijednost
Januar	354	1.685.730	6.719.866,97
Februar	456	911.867	4.385.905,34
Mart	582	2.070.940	92.509.367,36
April	616	3.135.028	25.839.959,13
Maj	441	1.583.915	75.646.839,05
Juni	436	1.843.138	54.722.756,58
Juli	798	7.103.269	428.859.926,46
Avgust	862	4.118.252	50.708.798,02
Septembar	554	2.058.165	129.558.289,83
Oktobar	521	2.928.608	72.831.017,55
Novembar	548	1.613.669	99.985.235,39
Decembar	847	6.665.925	177.815.618,91
UKUPNO	7.015	35.718.506	1.219.583.580,59

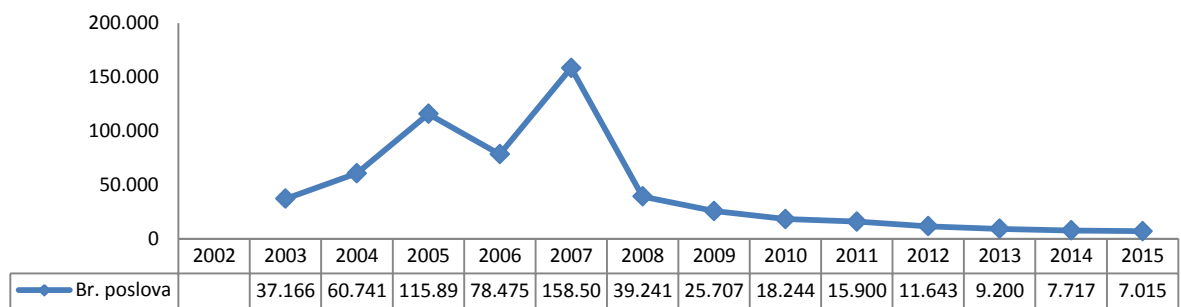
U 2015. godini najveća vrijednost prometa ostvarena je u VII mjesecu, a presudan uticaj na vrijednost realizovanog prometa imala je jedna berzanska transakcija dionicama UniCredit bank d.d. Mostar u vrijednosti od 227.800.904,13 KM i jedna vanberzanska transakcija (prijavljeni paket dionica Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH u vrijednosti od 192.774.302,00 KM). U VII mjesecu 2015. godine se trgovalo najvećom količinom vrijednosnih papira (7.103.269 vrijednosnih papira), dok je u VIII mjesecu zabilježen najveći broj zaključenih transakcija (798 transakcija). Broj zaključenih transakcija u 2015. godini ne bilježi veće mjesečne oscilacije. Grafikon pokazuje u određenoj mjeri identičan trend mjesečnih kretanja broja zaključenih transakcija u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu. Određene razlike postoje samo u mjesecima u kojima je u 2015. godini ostvaren i najveći broj transakcija, a to su VIII i XII mjesec 2015. godine.

Uporedni pregled broja zaključenih transakcija u 2015. i 2014. g. - mjesečno

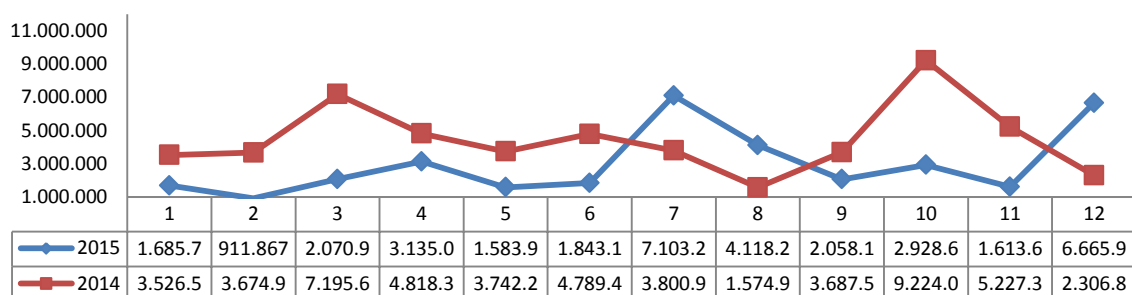
Ukupan broj zaključenih transakcija u 2015. godini je za 9,10% manji u odnosu na 2014. godinu. Prosječan broj transakcija u 2015. godini iznosio je 585 transakcije, dok je u 2014. godini iznosio 643 transakcije, u 2013. godini 767 transakcija, a u 2012. godini 970 transakcija. Može se zaključiti kako se iz godine u godinu prosječan mjesečni broj transakcija konstantno smanjuje. Kada je u pitanju broj zaključenih transakcija, u 2015. godini je najmanji u posljednjih 14 godina, odnosno od kada je uspostavljeno tržište kapitala u Federaciji BiH.

Grafički prikaz broj zaključenih transakcija za period 2002. - 2015. g.

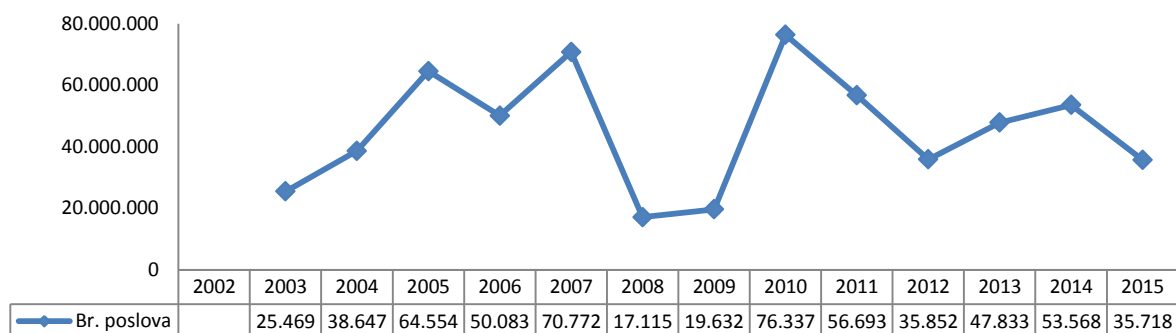

U 2015. godini trgovano je sa 17.850.367 vrijednosnih papira manje u odnosu na 2014. godinu, što je za 33,32% manje. Prosječan broj trgovanih vrijednosnih papira iznosio je 2.976.542 vrijednosna papira.

Uporedni pregled količine trgovanih v.p. za 2015. i 2014. g. - mjesečno

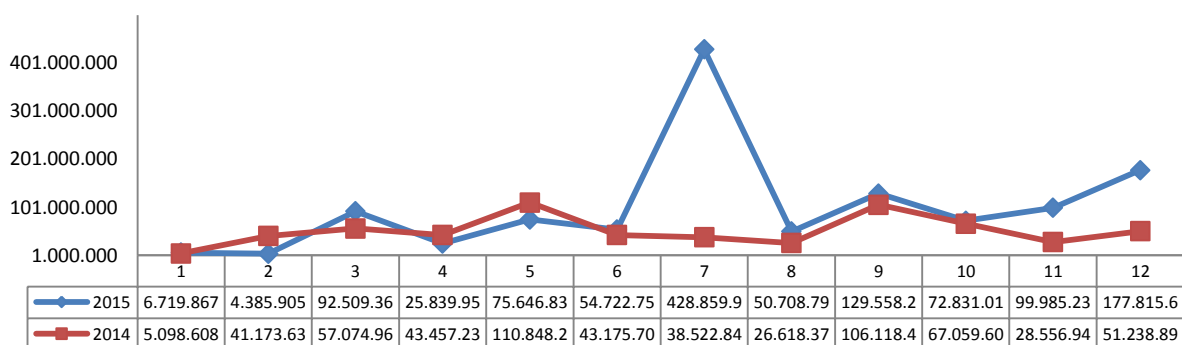

Grafički prikaz broja trg. v.p. za period 2002. - 2015. g.

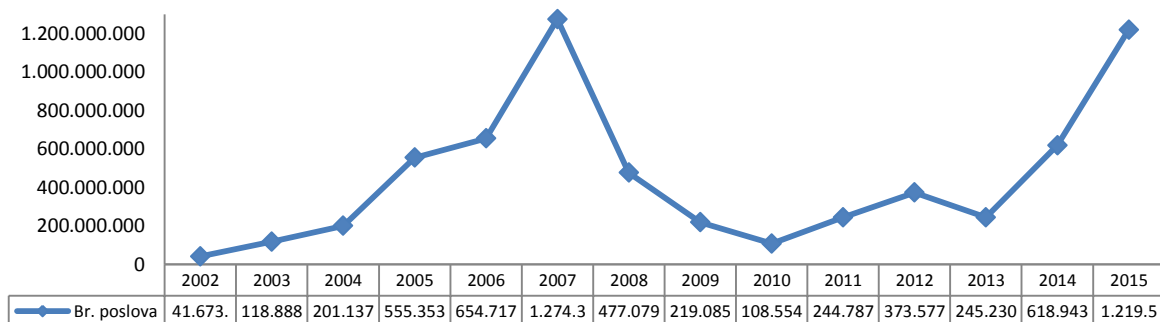
U 2009. i 2010. godini zabilježen je rast ukupnog broja trgovanih vrijednosnih papira zahvaljujući trgovini obveznicama Federacije BiH koje su po prvi put emitovane i uvrštene u trgovanje. Vrijednost realizovanog prometa u 2015. godini dvostruko je veća u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna mjesečna vrijednost prometa iznosila je 101.631.965 KM, što predstavlja dvostruko veću prosječnu mjesečnu vrijednost prometa, koja je rezultat nekoliko značajnih berzanskih transakcija kao i prijavljenih realizovanih paketa dionica.

Uporedni pregled vrijednosti prometa za 2015. i 2014. g. - mjesečno

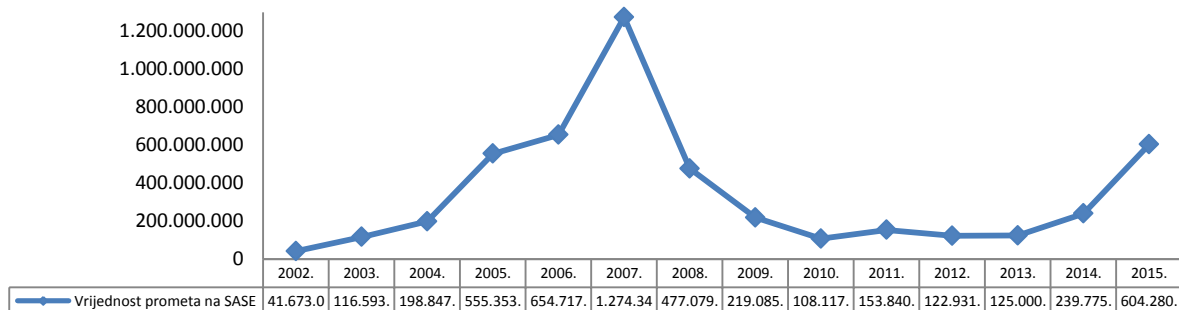
Prikaz vrijednosti ostvarenih prometa po godinama za posljednjih 14 godina daje se u sljedećem grafikonu.

Grafički prikaz vrijednosti prometa. za period 2002. - 2015. g.

Vrijednost prometa porasla je u posljednje dvije godine na nivo iz 2007. godine. Povećanje vrijednosti prometa u najvećoj mjeri posljedica je povećanih vrijednosti primarnih emisija i realizacija nekoliko značajnih berzanskih i vanberzanskih transakcija. Ukoliko bi iz vrijednosti prometa isključili vrijednosti emisija dužničkih vrijednosnih papira tekuće i prethodnih godina, vrijednost prometa u 2015. godini bila bi veća od ostvarene u 2014. g. za 152,02%, što je treću godinu za redom zabilježeno povećanje vrijednosti realizovanog prometa, a koje nije rezultat primarnih emisija u prvom redu dužničkih vrijednosnih papira koje emituje Federacija BiH.

Grafički prikaz vrij. prometa bez javnih emisija duž. v.p. za period 2002. - 2015. g.

Na promet ostvaren kroz zaključene transakcije na SASE (berzanski promet) otpada 80,90% ukupne vrijednosti prometa, dok se 19,10% odnosi na vrijednost prometa po osnovu vanberzanskih transakcija koje su prijavljene Berzi. U odnosu na prethodnih nekoliko godina, u 2015. godini je značajno povećano učešće vanberzanskog prometa. Odnos parametara trgovanja dat je kroz naredni tabelarni prikaz.

Tabelarni prikaz prometa po načinu ostvarenja u 2015. godini

	Vrijednost prometa		Br. dionica		Broj transakcija	
Na berzi	986.585.426	80,90%	33.475.881	93,72%	6.882	98,10%
Van berze	232.998.155	19,10%	2.242.625	6,28%	133	1,90%
Ukupno:	1.219.583.581		35.718.506		7.015	

Po vrsti trgovine, u 2015. godini na promet po osnovu primarne trgovine (emisija) otpada 50,45% ukupne vrijednosti promata (berzanska i vanberzanska vrijednost), redovan promet 29,90%, promet po osnovu aukcija 0,54%. Vanberzanski promet čini svega 0,59% ukupne vrijednosti promata, dok se na prijavljene realizovane pakete dionica odnosi 18,52%. Iako je vrijednost primarnih emisija skoro dvostruko veća u odnosu na prethodnu godinu, učešće istih u ukupnom prometu smanjeno je u korist većeg učešća redovnog prometa čija je vrijednost u izvještajnom periodu tri puta veća od prethodne godine. Značajno povećanje redovnog prometa i primarnih emisija nije doprinijelo povećanju broja realizovanih transakcija, dakle u okvirima manjeg broja transakcija realizovane su veće vrijednosti transakcija. Dominantna je pozicija redovnog berzanskog prometa (94,31% učešća u ukupnom broju realizovanih transakcija). Redovan promet, praćen učešćem prijavljenih realizovanih paketa dionica, najznačajniji je u domenu broja trgovanih vrijednosnih papira.

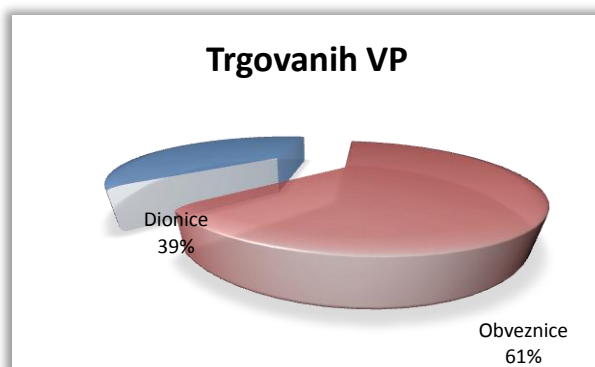
Tabelarni prikaz prometa po vrsti trgovine u 2015. godini

Promet po vrstama trgovine	Promet (KM)		Promet (VP)		Broj transakcija	
BTS Trgovina						
Redovna berzanska trgovina	364.688.421	29,90%	32.191.202	90,12%	6.616	94,31%
Vanredne i posebne aukcije	6.594.042	0,54%	511.576	1,43%	16	0,23%
Primarna trgovina	615.302.963	50,45%	773.103	2,16%	250	3,56%
Ukupno BTS Trgovina	986.585.426	80,90%	33.475.881	93,72%	6.882	98,10%
Prijavljena trgovina						
Paketi dionica	225.818.791	18,52%	1.901.229	5,32%	11	0,16%
Vanberzanske transakcije	7.179.364	0,59%	341.396	0,96%	122	1,74%
Ukupno vanberz. trgovina	232.998.155	19,10%	2.242.625	6,28%	133	1,90%
UKUPNO	1.219.583.581	100,00%	35.718.506	100,00%	7.015	100,00%

Učešće redovnog berzanskog prometa ranije je bilo dominantno, da bi u posljednjih nekoliko godina učešće istog uveliko bilo određeno učešćem, odnosno vrijednošću, primarnih emisija dužničkih vrijednosnih papira, prije svega. U 2010. godini na redovni promet se odnosilo 80,3% ukupne vrijednosti prometa, u 2011. godini 43,60%, u 2012. godini 26,21%, u 2013. godini 43,18%, u 2014. godini 17,91% i u godini za koju se izvještaj podnosi, učešće redovnog prometa iznosi svega 29,90%. Za razliku od prethodnih godina gdje je vrijednost primarnih emisija, odnosno povećanje i smanjenje istih, određivalo i povećanje/smanjenje učešća redovnog prometa u ukupnom prometu, u 2015. godini, to nije slučaj jer je i pored značajnog povećanja vrijednosti primarnih emisija u mnogome povećana i vrijednost redovnog prometa, a što je rezultiralo većim učešćem redovnog prometa u ukupnom prometu u odnosu na godinu ranije.

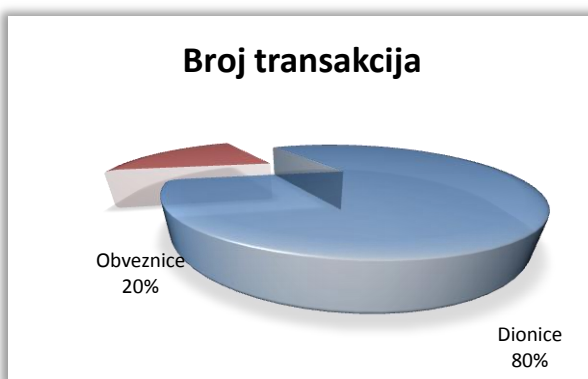
Vrijednost prometa dionica u ukupnoj vrijednosti (sekundarnog) prometa na SASE, kao i prethodnih godina, zauzima značajnije učešće od vrijednosti prometa dužničkih vrijednosnih papira. Drugim vrijednosnim papirima na SASE (trezorski zapisi) nije se trgovalo. Broj realizovanih transakcija dionicama na SASE gotovo je jednako dominantan u ukupnom boju realizovanih transakcija kao i vrijednost prometa. Kada je u pitanju količina vrijednosnih papira kojom se trgovalo, učešće obveznica mnogo je značajnije i veće od učešća dionica. Dakle, dionicama se mnogo češće trguje, kroz veći broj transakcija, sa izraženijim ostvarenim vrijednostima prometa, dok se obveznicama trguje rjeđe, ali u mnogo većim količinama nego je to slučaj sa dionicama.

U odnosu na prethodnu godinu, u 2015. godini vrijednost prometa dionicama je povećana za 312%, kao i količina trgovanih dionica za 15%. Broj transakcija u periodu za koji se izvještaj podnosi je, i pored povećanja vrijednosti prometa dionicama i broja transakcija istim, smanjen za 10%. Kod obveznica vrijednost prometa je smanjena za 25%, kao i broj transakcija za 13% i količina trgovanih obveznica za 43%.

Odnos povećanja/smanjenja parametara trgovanja (vrijednost prometa, količina trgovanih v.p. i broj transakcija) dionicama u odnosu na obveznice imao je gotovo identičan odnos i na promjene kod učešća dionica odnosno obveznica u ukupnom prometu i to tako da je učešće dionica u ukupnoj vrijednosti prometa povećano za 19%, za 15% u ukupnoj količini trgovanih v. p. i za 1% u ukupnom broju transakcija.

Najveće učešće u ukupnom prometu odnosi se na segment ST2 (u ranijem periodu pod nazivom Sekundarno slobodno tržište) sa 77,16% ukupno ostvarenoj vrijednosti prometa, a slijedi ga segment ST1 (u ranijem periodu pod nazivom Primarno slobodno tržište) sa 9,81% učešća. Kotacija fondova i Kotacija obveznica imaju podjednako učešće u ukupnoj vrijednosti ostvarenog prometa. Segment Kotacija obveznica apsolutno je dominantan kod količine trgovanih vrijednosnih papira, dok je kod broja transakcija, kao i kod ranijih izvještajnih perioda, Primarno Slobodno tržište najznačajnije. Učešće drugih segmenata tržišta u ukupnom prometu po različitim parametrima trgovanja moguće je sagledati kroz naredni tabelarni prikaz.

Tabelarni prikaz prometa po segmentima trgovine u 2015. godini

Promet po tržišnim segmentima	Promet (KM)		Promet (VP)		Broj transakcija	
Kotacija kompanija	2.275.398	0,62%	215.224	0,67%	354	5,35%
Kotacija fondova	22.520.721	6,18%	5.580.059	17,33%	1.325	20,03%
Kotacija obveznice	17.466.246	4,79%	19.651.262	61,05%	1.292	19,53%
ST1	35.783.480	9,81%	1.802.327	5,60%	2.339	35,35%
ST2	281.397.698	77,16%	4.437.458	13,78%	1.138	17,20%
ST3	1.881.957	0,52%	399.910	1,24%	138	2,09%
Emitenti u stečaju	262.423	0,07%	64.962	0,20%	28	0,42%
Obveznice	3.100.500	0,85%	40.000	0,12%	2	0,03%
UKUPNO	364.688.421	100,00%	32.191.202	100,00%	6.616	100,00%

Na Kotaciji privrednih društava ostvaren je promet u iznosu od 2.275.398,39 KM ili 0,62% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 215.224 dionice. Najveći promet na Kotaciji privrednih društava ostvaren je dionicama emitenta "Bosnalijek" d.d. Sarajevo u iznosu od 2.274.453,65 KM, uz godišnji porast kursa od 3,07%. Dionicama emitenta "Klas" d.d. Sarajevo trgovalo se na ovom segmentu tržišta do dana 22. 10. 2015. godine i ostvaren je promet od 944,74 KM; vrijednost dionica pala je za 5,32%.

Na Kotaciji fondova, promet ostvaren u ovoj godini iznosio je 22.520.720,82 KM ili 6,18% ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Kotaciji fondova ostvaren je dionicama emitenta ZIF "Herbos fond" d.d. Mostaru iznosu od 6.275.843,13 KM, uz godišnji pad kursa od 20,00%. Na drugom mjestu po prometu nalazi se ZIF "Prof Plus" d.d. Sarajevo sa ostvarenim prometom od 5.746.059,50 KM i porastom vrijednosti dionica od 20,28%. Dionicama emitenta ZIF "MI Group" d.d. Sarajevo, koje su u ovoj godini doživjele porast vrijednosti od 1,95%, trgovano je u obimu od 3.866.817,73 KM. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 5.580.059 dionica.

Na Kotaciji obveznica, promet ostvaren u 2015. godini iznosio je 17.466.245,69 KM ili 4,79% ukupno ostvarenog redovnog prometa; od toga se obveznicama ratnih potraživanja Federacije BiH trgovalo u iznosu od 11.099.813,76 KM, dok je obveznicama stare devizne štednje FBiH ostvaren ukupan promet u iznosu od 6.366.431,93 KM. Na ovom segmentu tržišta, u sklopu 1.292 transakcije prometovano je 19.651.262 obveznica.

Promet na Slobodnom tržištu - ST1 iznosio je 35.783.479,67 KM ili 9,81% ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet ostvaren je sa dionicama emitenta JP "Elektroprivreda HZHB" d.d. Mostar u iznosu od 7.903.864,86 KM. Na drugom mjestu po ostvarenom prometu nalazi se emitent "Bor banka" d.d. Sarajevo sa iznosom od 3.664.013,90 KM. Treće mjesto zauzima "BH Telecom" d.d. Sarajevo sa prometom od 3.223.738,77 KM.

Promet na Slobodnom tržištu - ST2 iznosio je 281.397.697,57 KM ili 77,16% ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet u ovoj godini ostvaren je sa dionicama "UniCredit bank" d.d. u iznosu od 227.800.904,13 KM. Na drugom mjestu po ostvarenom prometu nalazi se Ziraat bank d.d. sa iznosom od 24.318.720,00 KM. Treće mjesto zauzima "Unis" d.d. Sarajevo sa prometom od 3.566.392,02 KM. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 443.7458 dionica.

Promet na Slobodnom tržištu - ST3 iznosio je 1.881.956,59 KM. Najveći promet ostvaren je dionicama emitenta "Aluminij" d.d. Mostar u iznosu od 406.771,00 KM. Ukupan godišnji promet na Tržištu za emitente u stečaju iznosio je 262.422,74 KM.

U ovoj godini održano je 16 aukcija putem Berze u ukupnoj vrijednosti od 6.594.041,73 KM. U 2015. godini na Sarajevskoj berzi bilo je prijavljeno 122 vanberzanske transakcije i 11 paketa dionica u ukupnoj vrijednosti od 232.998.155,29 KM.

Prikaz emitenata uvrštenih u pojedini segment tržišta u 2015. godini sa uporednim pregledom sa 2014. godinom daje se u nastavku.

Tabelarni prikaz broja emitenata po segmentima trgovine u 2015. i 2014. godini

Pokazatelji na kraju godine	2015	2014
Ukupno emitenata	329	319
Min. jedna trgovina u periodu	220	191
Kotacija kompanija	1	2
Kotacija fondova	11	11
Slobodno tržište - ST1	30	30
Slobodno tržište - ST2	176	139
Slobodno tržište - ST3	87	113
Emitenti u stečaju	30	24
Novo-uvrštenih simbola	42	85
Obustava prometa	26	45
Opoziv obustava prometa	16	29

Na bazi podataka iz prethodne tabele moguće je zaključiti kako se broj novouvrštenih emitenata u trgovanje stalno povećava u posljednjih nekoliko godina, što nikako ne govori o većem interesu investitora za ulaganje u različite vrijednosne papire (emitente) u odnosu na prethodni period. Naime, u 2011. godini Pravilima Sarajevske berze utvrđeni su novi kriteriji za uvrštavanje u trgovanje, odnosno uvrštenost - listiranje, nakon čega je sa tržišta isključen veći broj vrijednosnih papira emitenata koji nisu ispunjavali date kriterije (u prvom redu po pitanju izvještavanja emitenata - transparentnost i po pitanju trgovanja tim v.p. - likvidnost). Nakon određenih modifikacija Pravila, Sarajevska berza više ne vrši ili gotovo da ne vrši isključivanje (delistiranje) vrijednosnih papira sa tržišta, što za rezultat ima prethodno navedeno. Isto je rezultat toga da kriteriji za uvrštavanje nisu u tolikoj mjeri rigorozni, a za isključenje sa tržišta je potrebno da se ispuni više kriterija kumulativno.

Broj emitenata na tržištu se povećao, kao i broj emitenata čijim dionicama je ostvarena trgovina. Broj emitenata na kotaciji je smanjen i sada su na kotaciji uvršteni samo vrijednosni papiri emitenta Bosnalijek d.d. Sarajevo. Broj emitenata na segmentu ST2 (ranije segment Sekundarno slobodno tržište) značajno je povećan, dok je na segmentu ST3 (Tercijarno slobodno tržište) broj uvrštenih vrijednosnih papira dvostruko manji. Isto bi, imajući u vidu prirodu i suštinu segmenata tržišta ST2 i ST3, trebalo da znači kako je nivo transparentnosti povećan, odnosno objavljivanje izvještaja emitenata, budući da je uslov za uvrštenost vrijednosnih papira u segment ST2 uredno i pravovremeno izvještavanje emitenta, dok to sa segmentom ST3 nije slučaj (u isti su uključeni vrijednosni papiri za kojima postoji interes za trgovinom ali ne i transparentnost emitenta). Prethodno navedenom zaključku u prilog ide i činjenica da je broj novouvrštenih vrijednosnih papira dvostruko manji u odnosu na godinu ranije (pri prvobitnom uvrštavanju vrijednosnih papira na tržište isti se uvrštavaju u segment ST2). U odnosu na prošlu godinu smanjen je broj obustava prometa vrijednosnih papira, a time i opoziva istih.

Tabelarni prikaz učešća brokerskih kuća u ukupnoj vrijednosti prometa 2015. godini

Član Berze	Ukupan promet
„SEE Investment Solutions“ d.o.o. Sarajevo	1.270.822.175,51 KM
„VGT Broker“ d.o.o. Visoko	542.286.042,56 KM
„Raiffeisen Bank“ d.d. Bosna i Hercegovina	310.317.908,48 KM
„AW Broker“ d.o.o. Sarajevo	81.423.759,27 KM
„Unibroker“ d.o.o. Sarajevo	80.872.941,80 KM
„Fima International“ d.o.o. Sarajevo	67.379.834,32 KM
„Hypo Alpe Adria Bank“ d.d. Mostar	45.177.176,54 KM
„Moja banka“ d.d. Sarajevo	36.783.401,57 KM
„Eurohaus“ d.o.o. Sarajevo	3.605.055,05 KM
„Bond Invest“ d.o.o. Mostar	498.867,34 KM

U 2015. godini najveći promet ostvaren je od strane profesionalnog posrednika SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo u iznosu od 1.270.822.175,51 KM koji je prethodne godine zauzimao drugo mjesto po vrijednosti realizovanog prometa. Druga po prometu je Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina sa 542.286.042,56 KM, koja je u 2014. i 2013. godini zauzimala prvo mjesto. Napomene radi, aplikacijske transakcije ovlaštenog učesnika se računaju dvostruko (kupovna i prodajna strana). Ukupna vrijednost ostvarenog prometa stoga iznosi 2.439.167.162,44 KM (dvostruka vrijednost prometa na koju je zaračunata provizija za posredovanje).

Tabelarni prikaz učešća brokerskih kuća u ukupnom broju transakcija u 2015. godini

Član Berze	Broj transakcija
"Unibroker" d.o.o. Sarajevo	2.323
„AW Broker" d.o.o. Sarajevo	2.156
„Raiffeisen Bank" d.d. Bosna i Hercegovina	1.794
„VGT Broker" d.o.o. Visoko	1.638
„SEE Investment Solutions" d.o.o. Sarajevo	801
„Hypo Alpe Adria Bank" d.d. Mostar	749
„Fima International" d.o.o. Sarajevo	643
„Moja banka" d.d. Sarajevo	519
„Eurohaus" d.o.o. Sarajevo	506
„Bond Invest" d.o.o. Mostar	65

Najviše zaključenih transakcija na tržištu ima Unibroker d.o.o. Sarajevo sa 2.323 zaključenih transakcija, dok AW Broker d.o.o. Sarajevo sa 2.156 zaključenih transakcija zauzima drugo mjesto, a prethodne godine je posredujući u realizaciji 2.607 transakcija zauzimao vodeću poziciju. Društvo SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo je posredovalo u svega 801 transakciji, što će reći da je, imajući u vidu vrijednost ostvarenog prometa kroz realizaciju transakcija, posredovalo u manjem broju transakcija veće vrijednosti u odnosu na druge profesionalne posrednike. Važno je istaći da je to najviše rezultat velikog broja primarnih emisija dužničkih vrijednosnih papira Federacije BiH (obveznice i trezorski zapisi) realizovanih upravo preko ovog profesionalnog posrednika. U iskazani broj transakcija ne ulaze transakcije putem dilerskog računa.

U 2015. godini došlo je do promjene u strukturi investitora na tržištu Federacije BiH u korist investitora koji trguju putem skrbničkih računa. Učešće investitora preko skrbničkih računa značajno je povećano i na strani kupovine i na strani prodaje. Činjenica da određeni broj domaćih investitora (IF-ovi u prvom redu) trguju preko skrbničkih računa uz podatak o većem učešću domaćih investitora u kupovini govori kako je dominantna pozicija domaćih investitora na tržištu kapitala, odnosno o odsustvu stranih investitora nakon nekoliko godina u kojima je učešće istih na prodajnoj strani bilo značajno.

Tabelarni prikaz strukture investitora u 2015. i 2014. godini

Struktura investitora	2015		2014	
	Kupovna strana	Prodajna strana	Kupovna strana	Prodajna strana
Domaći investitori	16,39%	15,33%	57,61%	55,67%
Strani investitori	12,06%	22,92%	18,40%	13,08%
Skrbnički računi	71,55%	61,75%	23,99%	31,25%

Domaći investitori i investitori koji trguju putem skrbničkih računa više kupuju nego prodaju, što se ne može reći za strane investitore čija je prodaja skoro dvostruko veća od kupovine. U odnosu na 2014. godinu, ocjenom prikazanog u tabeli bilo bi jednostavno zaključiti kako je došlo do velikog obrata u strukturi investitora, što opet ne mora biti tako imajući u vidu već pomenute trgovine domaćih investitora (ponovo se naglašava uloga IF-ova) putem skrbničkih računa.

Prema podacima Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH, na dan 31.12.2015. godine broj domaćih vlasnika vrijednosnih papira iznosi 329.509, a stranih fizičkih i pravnih lica 4.920. Ukupan broj vlasnika vrijednosnih papira iznosi 334.429. Prema tome broj domaćih i stranih vlasnika vrijednosnih papira (fizička i pravna lica) se u odnosu na 2014. godinu smanjio za 4.425. Ukupan broj otvorenih vlasničkih računa prema tipu računa na dan 31.12.2014. godine daje se u sljedećoj tabeli.

Tabelarni prikaz otvorenih vlasničkih računa na dan 31.12.2015. godine

Opis	Broj računa
Klijentski račun (C)	16.360
Dilerski račun (H)	2
Skrbnički račun (U)	44
Registrovanih računa (R)	657.112

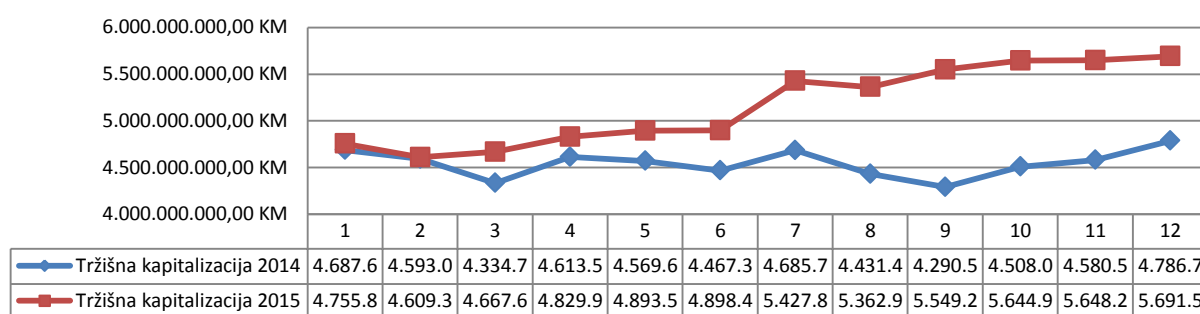
Tržišna kapitalizacija i indesi SASE za 2015. godinu predstavljeni su u nastavku.

Tabelarni prikaz tržišne kapitalizacije i indexa u 2015. godini

Indeksi i tržišna kapitalizacija	Zadnji dan prethodnog perioda	Zadnji dan izv. perioda	% promjena
Tržišna kapitalizacija	4.786.729.537,91	5.691.563.507,72	18,90%
BIFX	1.480,01	1.443,64	-2,46%
SASX-10	714,78	699,04	-2,20%
SASX-30	927,09	1.005,62	8,47%

Nakon što je tržišna kapitalizacija u 2010. godini zabilježila rast u odnosu na 2009. godinu u iznosu od 51.924.113,00 KM ili za 0,73%, u 2011. godini, ostvaren je značajan pad koji je rezultat velikog broja isključenih vrijednosnih papira sa tržišta nakon što su stupila na snagu izmijenjena i dopunjena Pravila SASE. I u 2012. godini je došlo do određenog pada vrijednosti tržišne kapitalizacije (za 133.547.100,54 KM ili za 3,06%), da bi u 2013. godini već bio zabilježen rast za 5,06%, kao i u 2014. godini za skromnih 1,15%. U odnosu na 31.12.2014. g., tržišna kapitalizacija na dan 31.12.2015. g. je povećana čak za 18,90% i iznosi 5.691.563.507,72 KM. Rast vrijednosti tržišne kapitalizacije nažalost ne dolazi uslijed rasta cijena na tržištu i povećanog interesa investitora, što potvrđuju i prethodno analizirani podaci, već je posljedica većeg broja vrijednosnih papira emitentata uvrštenih u trgovanje.

Grafički prikaz tržišne kapitalizacije za 2015. i 2014. g. - na posljednji dan u mjesecu

Kod indeksa investicijskih fondova BIFX-a, u ovoj godini, zabilježen je pad vrijednosti od 2,46%. Pad je zabilježen i kod indeksa SASX-10 od 2,20% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednost indeksa Primarnog slobodnog tržišta SASX-30 porasla je za 8,47% u odnosu na prethodnu godinu. U prethodnom izvještajnom periodu zabilježena je istovjetna situacija (rast indeksa SASX-30 i pad BIFX i SASX-10).

3.3. Poslovanje, djelatnost i evidencije Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH

Registar vrijednosnih papira u Federaciji BiH je dioničko društvo koje obavlja poslove registracije, čuvanja i održavanja podataka o vrijednosnim papirima i poslove prijenosa u skladu sa zakonom o registru vrijednosnih papira i zakonom o tržištu vrijednosnih papira. Pored navedenih poslova obavlja i poslove prijetoja i poravnanja i s tim povezane poslove. Izdavanje, registracija, prijenos i promet vrijednosnih papira vrši se isključivo u dematerijaliziranom - elektronskom sistemu.

Registar vrijednosnih papira u Federaciji BiH, prema Zakonu o tržištu vrijednosnih papira i Zakonu o Registru vrijednosnih papira, podliježe nadzoru od strane Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH.

Prema odredbama člana 185. Zakona o tržištu vrijednosnih papira na opća akta Registra se daje saglasnost, pa shodno tome, a po zahtjevu Registra, data je saglasnost na sljedeća opća akta Registra:

- Odluka o naknadama za usluge Registra,
- Odluka o izmjeni i dopuni Uputstva o načinu vođenja i otvaranja računa vrijednosnih papira u sistemu registracije,
- Uputstvo za poslove obračuna i poravnanja u okviru procesa prijenosa vrijednosnih papira po osnovu poslova zaključenih na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu,
- Odobrenje na prijenos dionica Registra u vlasništvu eBrokers doo Sarajevo na Unibroker doo Sarajevo, po zahtjevu društva Unibroker doo Sarajevo.

Registar ima obavezu da redovno Komisiji dostavlja izvještaje o poslovanju, o promjenama vlasničke strukture, prijenosima, važnijim sudskim sporovima, te zalozima na vrijednosnim papirima. Vezano za unapređenje poslovanja Registra u 2015. godini važno je istaći uvedenu promjenu vremenskog perioda obračuna i poravnanja transakcija na berzi (sa T+2 na T+3) i izvršenu pripremu tehničke podrške za primjenu novoga Zakona o preuzimanju dioničkih društava.

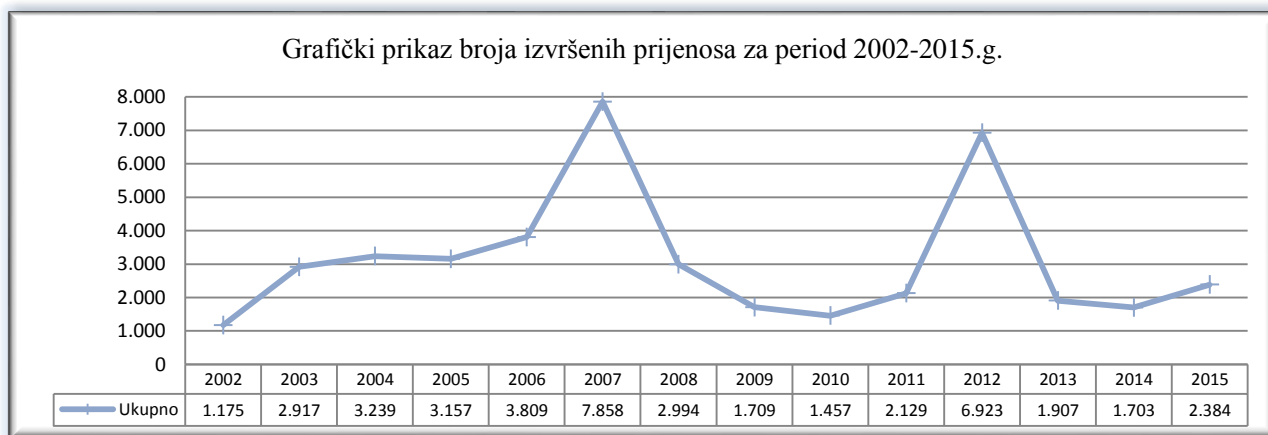
3.3.1. Prijenosi kod Registra u 2015. godini

Tabelarni prikaz prijenosa po segmentima u 2015. godini

Prijenosi	Br. vrijednosnih papira	%	Broj prijenosa	%
Naslijeđivanje	2.515.551	1,41%	856	35,91%
Darivanje	6.309	0,00%	68	2,85%
Darivanje - srodnici	528.728	0,30%	106	4,45%
Tenderi	503.825	0,28%	380	15,94%
Kupoprodaja	2.235.217	1,25%	134	5,62%
Ostalo	172.660.553	96,76%	840	35,23%
Ukupno	178.450.183	100,00%	2.384	100,00%

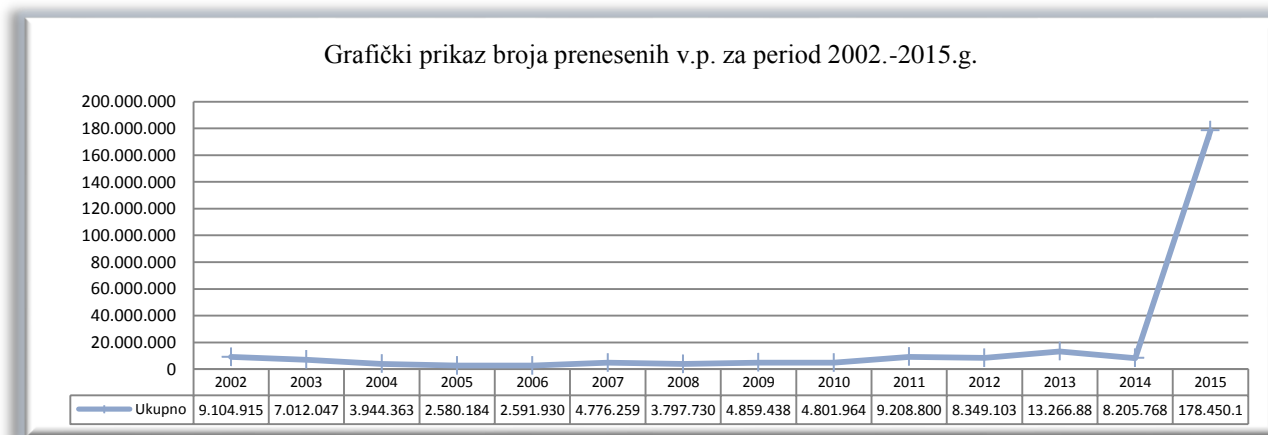
U 2015. godini evidentirano je 2.384 prijenosa što predstavlja povećanje za 682 izvršena prijenosa ili za 40,07% u odnosu na 2014. godinu, kada je zabilježen pad u odnosu na 2013. godinu za 10,70%. Količina prenesenih vrijednosnih papira u 2015. godini, u odnosu na 2014. godinu, je za 170.244.665 vrijednosnih papira veća, odnosno čak za više od 20 puta je povećana. Prenesena količina vrijednosnih papira u izvještajnom periodu ujedno je i najveća prenesena količina vrijednosnih papira ikada.

Najveća količina prenesenih vrijednosnih papira je izvršena u segmentu „ostalo“ (96,76%). U 2014. godini najveća količina je prenesena u postupku nasljeđivanja (35,08%), jednako kao i u 2012. g. (60,70%). Broj prijenosa je, kao i u ranije, najznačajniji u segmentu nasljeđivanja, sa 856 prijenosa što čini 35,91% svih prijenosa u 2015. godini. U izvještajnom periodu drugi najveći broj prijenosa izvršen je po osnovu „ostalo“ (840 ili 35,23%). Nominalna vrijednost svih izvršenih prijenosa preko Registra iznosi 4.477.345.076,96 KM. U odnosu na 383.043.844,44 KM iz 2014. godine to predstavlja povećanje za 1.068,89%.

Po broju prijenosa i prisutnim trendom, ukupni prijenosi izvršeni u 2015. godini gotovo potpuno odgovaraju stanju zabilježenom u 2009. godini, a zabilježen je rast u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu, što će biti detaljno opisano u nastavku.

Količina prenesenih vrijednosnih papira u 2015. godini za 2.074,69% je veća od 2014. godine, što nakon prekinutog pozitivnog trenda povećanja od 2006. godine i 2013. g. u kojoj je do tada realizovana najveća količina prenesenih vrijednosnih papira predstavlja povećanje koje bitno odstupa od trenda i predstavlja izuzetak.

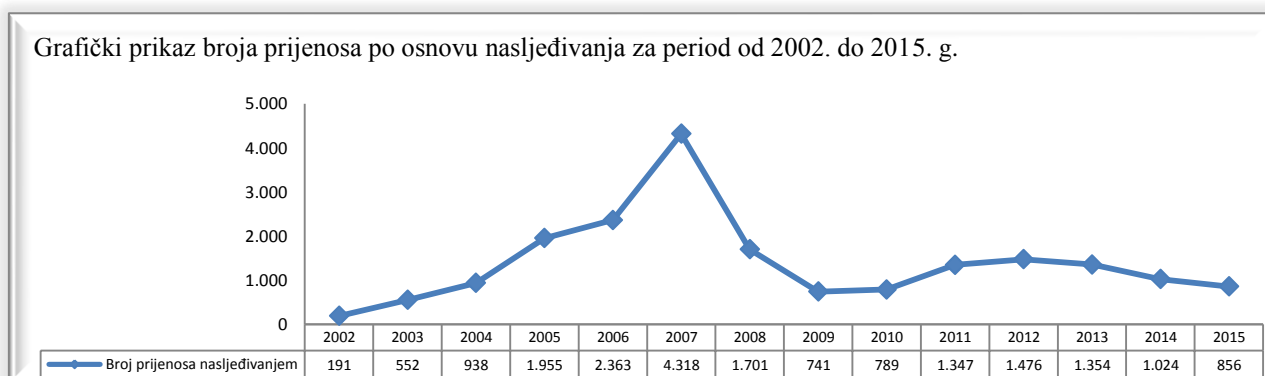

3.3.1.1. Prijenosi nasljeđivanjem

Tabelarni prikaz prijenosa nasljeđivanjem u 2015. godini

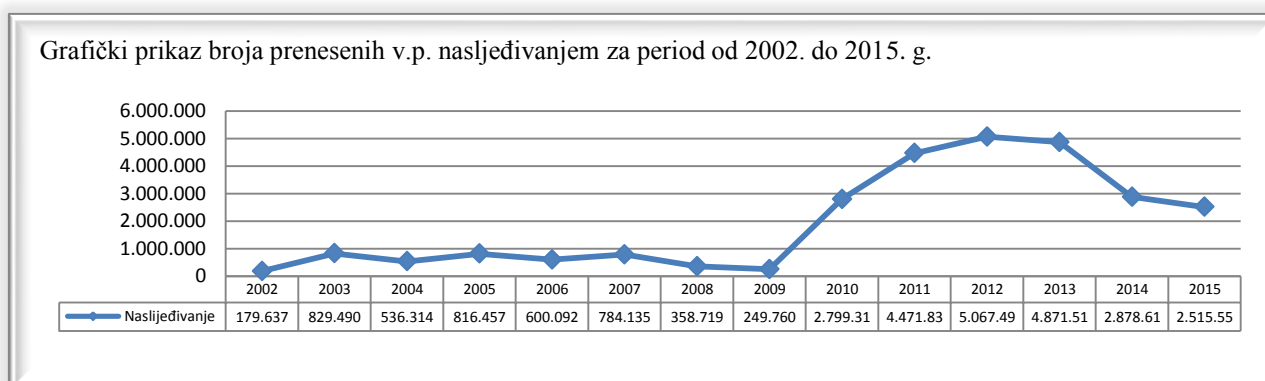
Vrijednosni papir	Broj prijenosa	%	Količina vrijed. papira	%
Dionice	587	69%	232.421	9%
Obveznice	269	31%	2.283.130	91%
Ukupno	856	100%	2.515.551	100%

Prijenosi nasljeđivanjem u periodu od 2005. godine zauzimaju dominantnu poziciju u ukupnom broju izvršenih prijenosa kod Registra. U 2015. godini učešće broja izvršenih prijenosa nasljeđivanjem je 35,91%, odnosno smanjenje broja prijenosa nasljeđivanjem za 16,41%. Pozitivan trend u posljednjih nekoliko godina rezultat je najviše značajnijeg broja izvršenih prijenosa obveznica Federacije BiH koje u 2012. godini iznosi 58% ukupnog broja prijenosa po ovom osnovu, što je i najveće učešće.

Učešće količine (broja) prenesenih vrijednosnih papira u ukupnoj količini iznosi svega 1,41%. Znatno smanjenje učešća rezultat je bitnog povećanja broja prenesenih v.p. po drugim osnovama, u prvom redu po osnovu „ostalo“.

Smanjenju količine prenesenih v.p. po ovom osnovu doprinijelo je u prvom redu smanjenje broja obveznica budući da učešće obveznica u ukupnoj količini prenesenih v.p. po ovom osnovu iznosi čak 91%, dok se ostatak od svega 9% odnosi na dionice. Povećanje/smanjenje količine prenesenih v.p. po osnovu nasljeđivanja za vremenski period od 2002. do 2014. godine daje se u sljedećem grafičkom prikazu.

Grafički prikaz jasno pokazuje kako je nakon godine u kojoj bi bilo zabilježeno povećanje količine vrijednosnih papira prenesenih po osnovu nasljeđivanja uslijedilo redovno (veće ili manje) smanjenje u godini poslije i sve tako do 2007. godine. U 2013. godini došlo je do prekida rasta, pa je količina prenesenih v.p. smanjena za 3,87% u odnosu na 2012. godinu, dok je u 2014. godini smanjenje u odnosu na 2013. godinu iznosilo čak 40,91%. U godini za koju se izvještaj podnosi količina prenesenih v.p. nasljeđivanjem smanjena je za 12,61%.

3.3.1.2. Prijenosi darivanjem

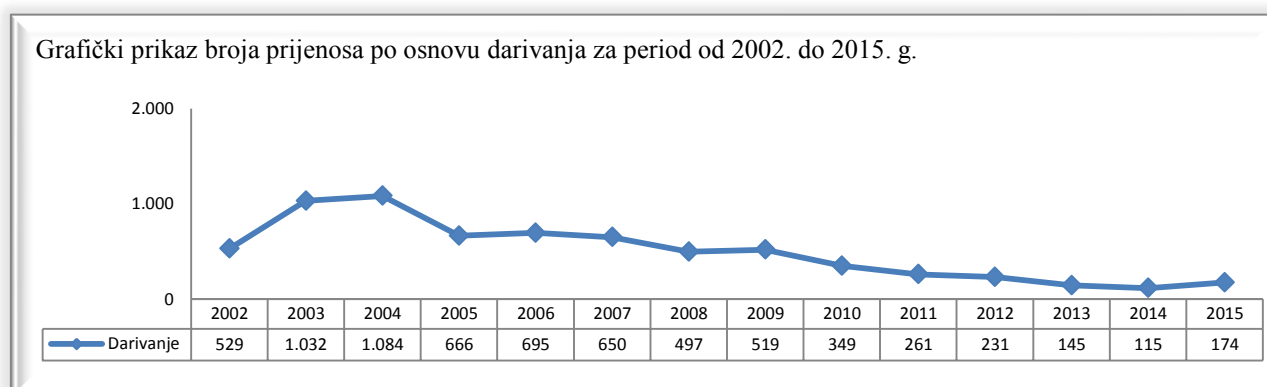
Tabelarni prikaz prijenosa darivanjem u 2015. godini

Vrijednosni papir	Broj prijenosa	%	Količina vrijed. papira	%
Dionice	96	55%	237.968	44%
Obveznice	78	45%	297.069	56%
Ukupno	174	100%	535.037	100%

Kod ove vrste prijenosa (između srodnika i lica koja to nisu) značajno mjesto pripadalo je prijenosima obveznica u odnosu na dionice kada je u pitanju količina prenesenih vrijednosnih papira. Međutim, po broju prijenosa, postotak koji se odnosi na dionice uvijek je bio dominantan u ukupnom broju prijenosa vrijednosnih papira darivanjem.

Prijenosi darivanjem nemaju značano učešće u ukupnom broju izvršenih prijenosa i količini prenesenih vrijednosnih papira. U 2015. godini učešće broja izvršenih prijenosa darivanjem u ukupnom broju izvršenih prijenosa iznosi 7,30%. Učešće količine prenesenih v.p. po osnovu darivanja ostvarilo je značajniji rast u 2010. godini, na 28,19%, a onda određeno smanjenje u naredne dvije godine. U 2013. godini učešće količine prenesenih v.p. po ovom osnovu iznosi 3,45%, a u 2014. godini iznosilo je 7,37%, što je skoro dvostruko veće učešće u odnosu na 2013. godinu. U izvještajnom periodu učešće količine prenesenih vrijednosnih papira darivanjem iznosi svega 0,30%, što je najmanje u posljednjih 13 godina.

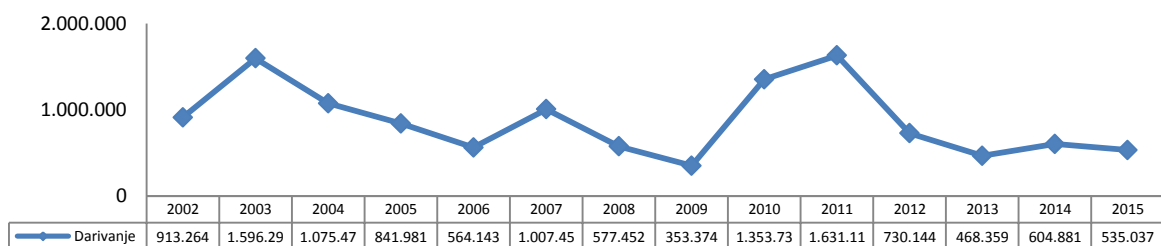
U nastavku se daje prikaz kretanja prijenosa za period od 2002. do 2015. godine.

Kako se može vidjeti, broj prijenosa se, nakon trenda rasta kroz prve tri godine, gotovo konstantno smanjivao, zanemarujući sporadični rast kod pojedinih godina. U 2013. godini došlo je do značajnijeg pada broja izvršenih prijenosa po osnovu darivanja, što je nastavljeno i u 2014. godini. U 2015. godini broj prijenosa darivanjem povećan je za 51,30% u odnosu na prethodnu godinu.

Trend količine prenesenih v.p. po ovom osnovu u potpunosti se razlikuje, a najbolje se može sagledati kroz naredni grafički prikaz.

Grafički prikaz broja prenesenih v.p. darivanjem za period od 2002. do 2015. g.

Postotak prijenosa darovanjem između osoba koje nisu srodnici u skladu je sa ograničenjem prijenosa, po čl. 57. st. (6) Pravilnika o posredovanju u poslovima s vrijednosnim papirima („Službene novine Federacije BiH“, br. 34/09, 1/10, 3/10, 7/11, 53/13, 27/14 i 35/14).

Tabelarni prikaz prijenosa darivanjem u 2015. godini

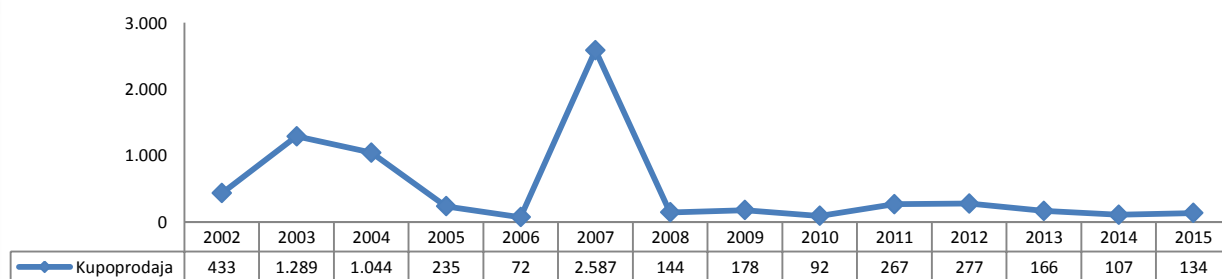
	Broj prijenosa	%	Količina vrijed. papira	%
Darivanje	68	39%	6.309	1%
Darivanje – srodnici	106	61%	528.728	99%
Ukupno	174	100%	535.037	100%

U ukupnom broju prijenosa darivanjem najveći broj odnosi se na darivanje između srodnika (61%), kao i u broju (količini) prenesenih v.p. (99%). Kada je u pitanju količina prenesenih vrijednosnih papira, obveznice imaju dominantnu poziciju, dok najveći broj prijenosa pripada dionicama.

3.3.2. Izvanberzanska kupoprodaja

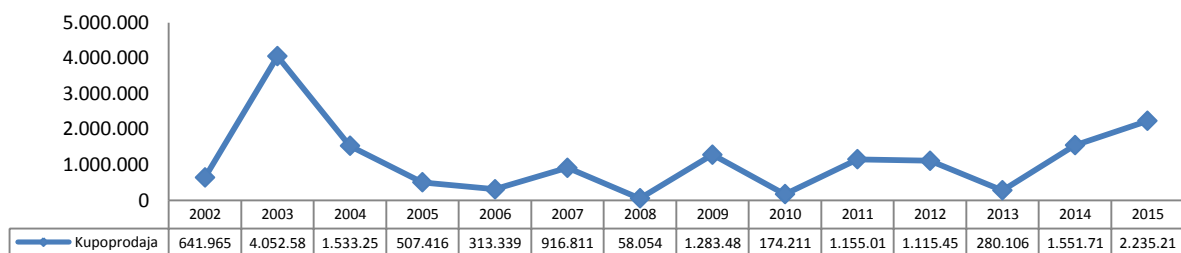
Ukupan broj prijenosa u 2015. godini za 25,23% je veći od ukupnog broja prijenosa u 2014. godini. Pozicija ukupnog broja prijenosa realizovanih po osnovu vanberzanske kupoprodaje u godini za koju se izvještaj podnosi i zabilježenih u ranijem periodu prikazana je u narednom grafikonu.

Grafički prikaz broja prijenosa po osnovu kupoprodaje za period od 2002. do 2015. g.

Ukupna količina vrijednosnih papira prenesenih po osnovu vanberzanske kupoprodaje u 2015. godini veća je od ostvarene u 2014. godini za 44,05%.

Grafički prikaz broja prenesenih v.p. kupoprodajom za period od 2002. do 2015. g.

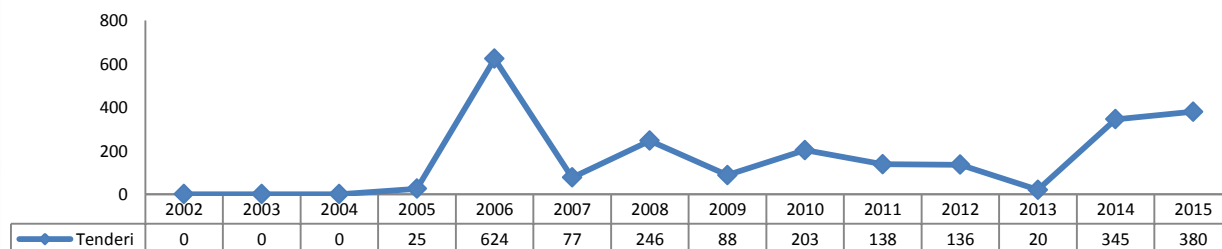

Smanjen broj vanberzanskih prijenosa uz povećan broj (količinu) prenesenih vrijednosnih papira rezultirao je ukupnom vrijednošću izvanberzanskog prometa u 2015. godini u iznosu od 233.012.448 KM, što je za 177,95% više od vrijednosti koja je ostvarena u prethodnoj godini. Od ukupno 134 prijenosa izvršena kroz vanberzansku kupoprodaju, njih 11 odnosi se na realizovane „pakete dionica“ pri čemu je preneseno 1.901.229 vrijednosnih papira (dionica), što čini 85,06% ukupnog broja prenesenih vrijednosnih papira kroz vanberzansku kupoprodaju. Tržišna vrijednost ostvarena kroz realizaciju kupoprodaje paketa dionica iznosi 225.818.888,00 KM.

3.3.3. Kupoprodaja putem tendera – preuzimanja

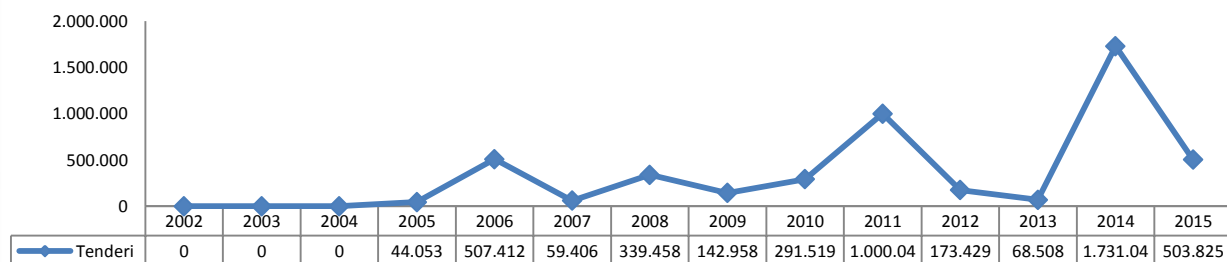
Broj izvršenih prijenosa po osnovu provedenih tender ponuda iznosi 380, što je u odnosu na prethodnu godinu 35 izvršenih prijenosa više.

Grafički prikaz broja prijenosa po osnovu tendera za period od 2002. do 2015. g.

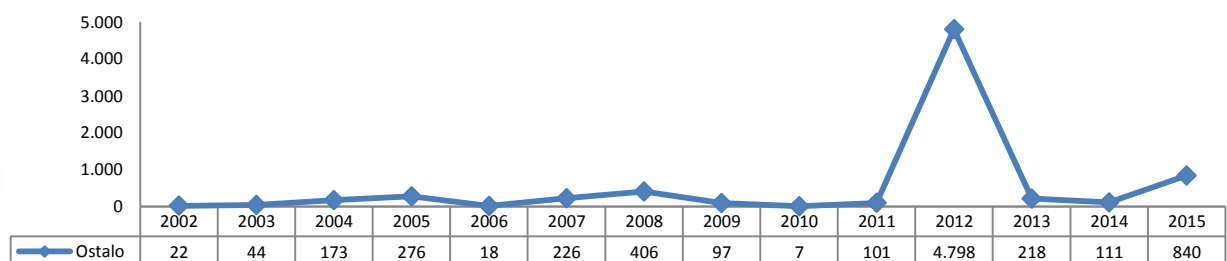
Ukupna količina prenesenih vrijednosnih papira po ovom osnovu u 2015. godini za 70,89% je manja u odnosu na godinu ranije.

Grafički prikaz broja prenesenih v.p. po osnovu tendera za period od 2002. do 2015. g.

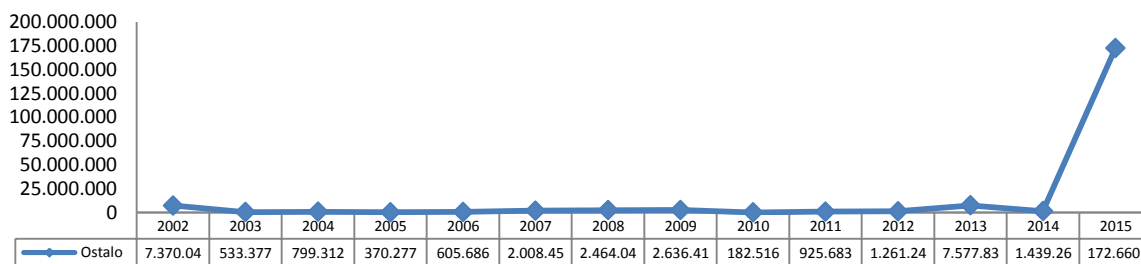
Dakle, kroz 380 izvršenih prijenosa po ovom osnovu preneseno je 503.825 dionica, pri čemu je ostvarena vrijednost kupoprodaje u iznosu od 15.644.334,59 KM. Nominalna vrijednost prenesenih dionica kroz provedene tender ponude iznosi 29.097.920,30 KM. Kroz jedan realizovani prijenos preneseno je 250 dionica emitenta Sarajevska berza – burza vrijednosnih papira d.d. Sarajevo sa prodavca NBC d.o.o. Sarajevo na kupca Škaljić Mirsada za 40.000,00 KM, a nominalna vrijednost dionica koje su predmet ove kupoprodaje iznosi 80.000,00 KM. Broj prijenosa u godini za koju se izvještaj podnosi 8 puta je veći od broja prijenosa u 2014. godini.

Grafički prikaz broja prijenosa po osnovu "ostalo" za period od 2002. do 2015. g.

Količina prenesenih vrijednosnih papira u 2015. godini 119 puta je veća od količine koja je realizovana prethodne godine, što je najviše posljedica prijenosa vlasništva kod Registra sa Vlade Federacije BiH i resornih ministarstava na Federaciju BiH. Samo po tom osnovu preneseno je 171.036.895 vrijednosnih papira što je 99,06% ukupne količine prenesenih vrijednosnih papira po ovom osnovu. Pojedinačno najveći broj prenesenih vrijednosnih papira odnosi se na prijenos 57.114.351 dionica emitenta BHTelecom d.d. Sarajevo sa Federalnog ministarstva prometa i komunikacija na Federaciju BiH. U narednom grafikonu daje se prikaz količine v.p. koje su prenesene po osnovu „ostalo“.

Grafički prikaz broja prenesenih v.p. kod "ostalo" za period od 2002. do 2015. g.

Tabelarni prikaz prometa na SASE i kod RVP-a u 2015. godini

SEGMENT	Broj transakcija	Količina vrijed. papira	Vrijednost/KM
Promet na Sarajevskoj berzi	6.616	32.191.202	364.688.421
Vanredne i posebne aukcije	16	511.576	6.594.042
Primarna trgovina	250	773.103	615.302.963
Kupoprodaja izvan berze	134	2.235.217	233.012.448
Kupoprodaja-tender	380	503.825	15.644.335
Ukupno:	7.396	36.214.923	1.235.242.209

3.4. Stanje i poslovanje Društava za upravljanje fondovima i investicijskih fondova

Poslovnu 2015. godinu u Federaciji Bosne i Hercegovine, prema izdatim dozvolama, završilo je 11 društava za upravljanje fondovima, 11 zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom i 6 otvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom. Pored navedenog, jedan otvoreni investicijski fond je u postupku likvidacije.

DUF Eurohaus Invest doo Sarajevo, u decembru mjesecu 2014. godine, podnio je prijedlog sudu za otvaranje stečajnog postupka zbog nemogućnosti osiguranja propisanih kadrovskih i drugih materijalno-tehničkih uslova za poslovanje društva. Do kraja 2015. godine, u Službenim novinama Federacije BiH je objavljeno da je Općinski sud u Sarajevu donio odluku o pokretanju prethodnog postupka, da bi se utvrdilo da li postoje razlozi za otvaranje stečajnog postupka i da li imovina stečajnog dužnika društva Eurohaus Invest doo Sarajevo može pokriti troškove stečajnog postupka.

Krajem 2015. godine, Komisija je donijela Rješenje br. 061/49-2739-3/15 od 10.12.2015. godine, kojim je DUF-u Kapital Invest doo Cazin, na osnovu činjenica utvrđenih vanrednim nadzorom, oduzeta dozvola za upravljanje ZIF-om Herbos Fond dd Mostra i ZIF-om Fortuna Fond dd Cazin.

Kao i u nekoliko proteklih godina, mjereno postignutim finansijskim rezultatima DUF-ova, i dalje se može govoriti o prisutnom padu aktivnosti DUF-ova, odnosno značajnom djelovanju eksternih faktora na poslovanje DUF-ova i IF-ova, na koje ovi učesnici tržišta kapitala nemaju nikakvog uticaja.

Prihodi DUF-a u direktnoj su zavisnosti od kretanja neto vrijednosti imovine fonda kojim upravljaju, a opet kretanje neto vrijednosti imovine fonda, pored ostalog, uveliko zavisi od kvaliteta i sposobnosti DUF-a da upravljanja imovinom fonda. Također, kretanje neto vrijednosti imovine fondova je u zavisnosti i od tržišnih prilika, a naročito od rezultata poslovanja društava/emitenata vrijednosnih papira koji čine strukturu imovine fondova, kao i od cjelokupnog poslovnog okruženja.

Tokom 2015. godine, kao i prethodnih godina, nije bitno izmijenjena struktura portfelja ZIF-ova sa stanovišta povećanja učešća likvidnih vrijednosnih papira koji čine tu strukturu, niti je od velike važnosti bila činjenica da je Komisija donijela podzakonski akt čija je primjena trebala da rezultira poboljšanjem strukture portfelja ZIF-ova u smislu kvaliteta i likvidnosti vrijednosnica u koje je uložena imovina ovih fondova. Iako su, tokom 2015. godine, poduzete određene aktivnosti na primjeni navedenog općeg akta Komisije, nije postignuto usaglašavanje sa propisanim kriterijima za kvalitet ulaganje fondova, a što je rezultat nemogućnosti prodaje nelikvidnih dionica iz portfelja zbog nedostatka potražnje ili neadekvatne cijene na tržištu, a s druge strane prisutan je nedostatak kvalitetnog i likvidnog tržišnog materijala, kako na domaćem, tako i inostranom tržištu. Investicijska aktivnost ZIF-ova tokom 2015. godine je smanjena u odnosu na 2014. godinu, za razliku od OIF-ova, koji, posmatrano u ukupnom iznosu, bilježe povećanje investicijske aktivnosti.

3.4.1. Podaci o poslovanju DUF-ova u 2015. godine

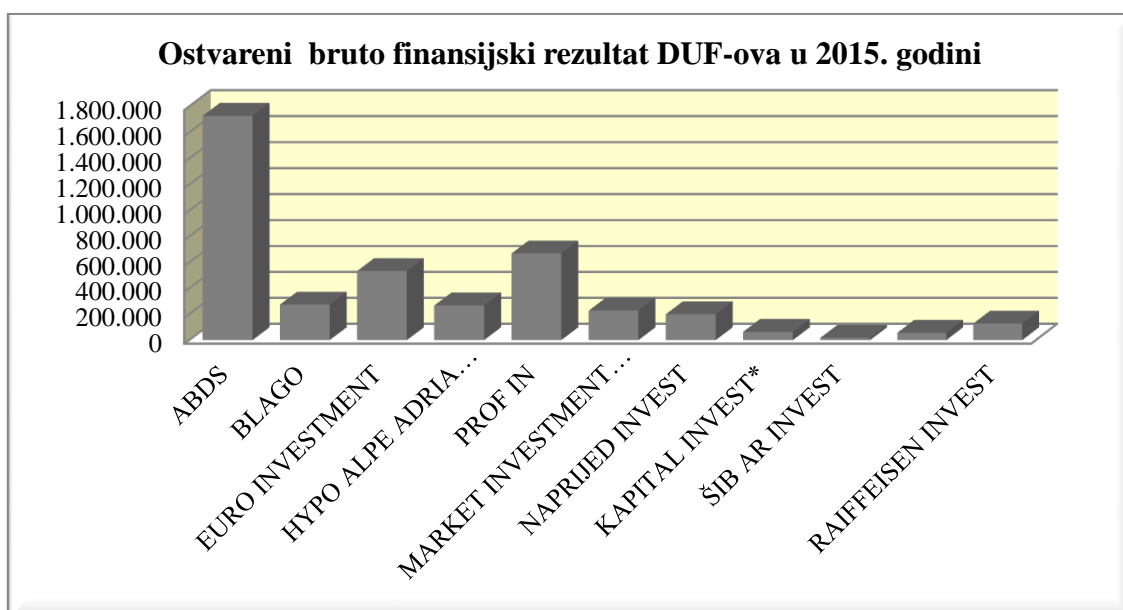
Na osnovu preliminarnih podataka o poslovanju za 2015. godinu, društva za upravljanje ostvarila su ukupni prihod u iznosu od 10.776.237 KM, što predstavlja povećanje od 304.661 KM ili cca 3% u odnosu na 2014. godinu. Od ukupnog iznosa ostvarenih prihoda, na poslovne prihode odnosi se iznos od 10.338.465 KM, što je za 302.438 KM ili 2,99% viši iznos u odnosu na 2014. godinu. Ostatak od 387.771 KM, odnosi se na finansijske i ostale prihode, koje su društva za upravljanje iskazala u svojim izvještajima.

Ukupni rashodi društava za upravljanje u 2015. godini iznosili su 6.611.084 KM i viši su, u odnosu na podatke za 2014. godinu, za 343.467 KM ili 5,48%. Svih 11 društava za upravljanje koja su poslovala tokom 2015. godine ostvarila su pozitivne finansijske rezultate. Ukupna bruto dobit svih društava za upravljanje iznosila je 4.165.152 KM i u odnosu na dobit prethodne godine smanjena je za 215.681 KM ili cca 5%. Neto dobit svih društava u 2015. godini, prema preliminarnim izvještajima, iznosi 3.744.775 KM.

Pregled ukupnih prihoda i rashoda za period 01.01.-31.12.2015. godine, pojedinačno po društvima za upravljanje, daje se u narednoj tabeli i grafičkom prikazu.

DUF	Prihodi				Rashodi			Ukupno	Bruto finansijski rezultat
	Poslovni prihodi	Fina. prihodi	Ostali	Ukupni	Poslovni rashodi	Fina. rashodi	Ostali		
ABDS	2.687.335	231	0	2.687.566	939.503	0	19.958	959.461	1.728.105
BLAGO	784.131	48.812	0	832.943	558.937	15	0	558.952	273.991
EURO INVESTMENT	984.176	188	68.997	1.053.361	495.368	6.219	18.199	519.786	533.575
HYPO ALPE ADRIA INVEST	584.483	36.822	1.736	623.041	214.008	1.003	140.469	355.480	267.561
PROF IN	1.334.520	45.072	11.300	1.390.892	720.949	917	0	721.866	669.026
MARKET INVESTMENT GROUP	1.007.073	1.732	0	1.008.805	739.000	0	42.274	781.274	227.531
NAPRIJED INVEST	793.558	7.287	120.626	921.471	680.894	26.557	13.647	721.098	200.373
KAPITAL INVEST*	674.617	13.241	21.161	709.019	530.112	1.830	113.459	645.401	63.618
ŠIB AR INVEST	441.429	1.702	0	443.131	425.932	20	0	425.952	17.179
LILIUM ASSET MENAGMENT	163.124	3.668	1.146	167.939	108.606	0	2.691	111.297	56.642
RAIFFEISEN INVEST	934.018	4.051	0	938.069	810.517	0	0	810.517	127.552
UKUPNO	10.388.465	162.806	224.965	10.776.237	6.223.826	36.561	350.698	6.611.084	4.165.152

* podaci za ovo Društvo odnose se na period 01.01. do 10.12.2015. godine, kada je Društvu oduzeta dozvola

Prema podacima iz bilansa stanja društava za upravljanje na dan 31.12.2015. godine, njihova ukupna sredstva iznosila su 29.653.412 KM što je za 163.700 KM ili 0,55% niže u odnosu na isti

datum prethodne godine. Posmatrano strukturalno, 59% ukupnih sredstava čine stalna sredstva, dok 40% iznosa čine tekuća sredstva društava za upravljanje. Ostatak, od cca 1%, do punog iznosa sredstava društava za upravljanje, predstavljaju odložena porezna sredstva.

Ukupne obaveze društava na dan 31.12.2015. godine iznose 3.116.644 KM i više su u odnosu na 2014. godinu za cca. 67%. U strukturi ukupnih obaveza, kratkoročne obaveze iznose 3.066.116 KM i čine blizu 97% ukupnih obaveza. U ukupnoj pasivi društava za upravljanje, obaveze učestvuju sa 10,5%, dok 89,50 % pasive čini vrijednost ukupnog kapitala društava za upravljanje.

Ukupan kapital društava za upravljanje na dan 31.12.2015. godine iznosio je 26.533.723 KM, od čega se iznos 13.511.030 KM odnosi na osnovni kapital koji je, u odnosu na stanje iz prethodne 2014. godine, smanjen za cca 3%, a što je posljedica smanjenja broja DUF-ova koji su poslovali u 2015. godini.

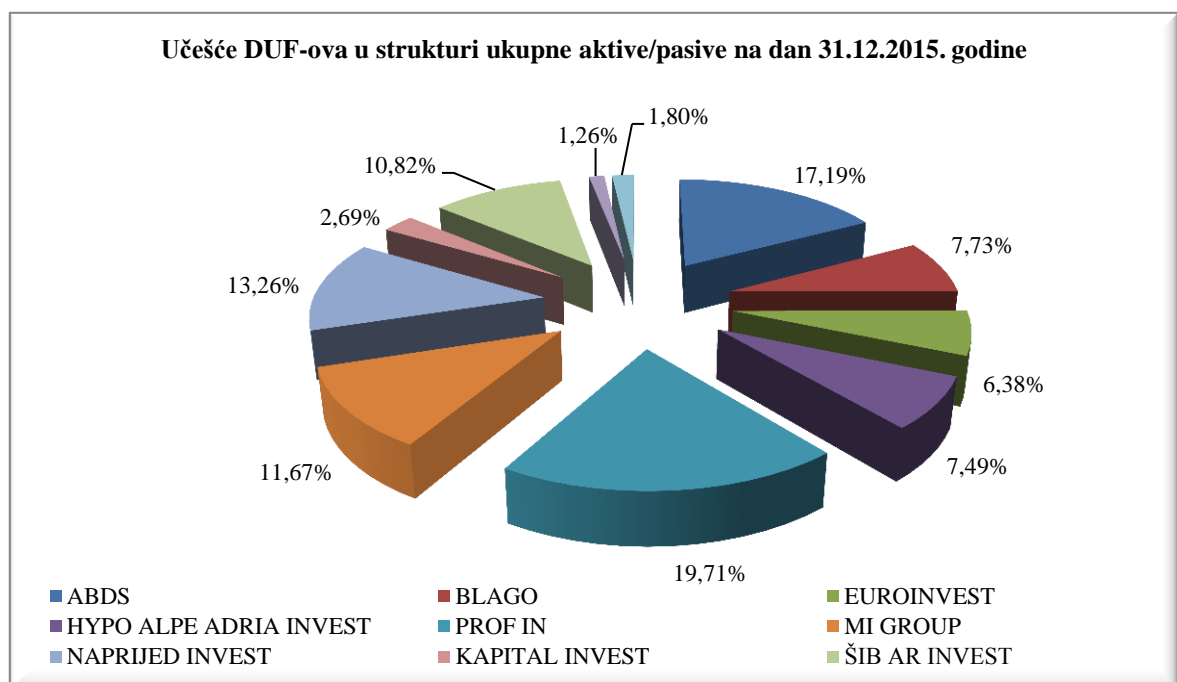
Pregled strukturalnih podataka, aktive i pasive, iz skraćenog bilansa stanja na dan 31.12.2015. godine, pojedinačno po društvima za upravljanje, daje se u narednoj tabeli i grafičkom prikazu

Struktura aktive						
Društvo za upravljanje	Stalna sredstva	Odložena porezna sredstva	Tekuća sredstva	Odložena porezna sredstva	Gubitak iznad visine kapitala	Ukupno
ABDS	3.724.469	112.175	1.261.308	0	0	5.097.952
BLAGO	935.460	0	1.357.728	0	0	2.293.188
EUROINVEST	245.601	31.459	1.613.730	0	0	1.890.790
HYPO ALPE ADRIA INVEST	515.262	0	1.705.367	0	0	2.220.629
PROF IN	3.789.248	0	2.053.965	0	0	5.843.213
MI GROUP	3.365.011	0	95.267	0	0	3.460.278
NAPRIJED INVEST	3.592.473	0	339.735	0	0	3.932.208
KAPITAL INVEST *	486.728	0	312.335	0	0	799.063
ŠIB AR INVEST	827.114	0	2.381.846	0	0	3.208.960
ILIRIKA DZU	2.546	0	371.727	0	0	374.274
RAIFFEISEN INVEST	45.270	0	487.587	0	0	532.857
Ukupno	17.529.182	143.634	11.980.595	0	0	29.653.412

* podaci za ovaj DUF odnose se na stanje na dan 10.12.2015. godine kada je ovom Društvu oduzeta dozvola za upravljanje

Struktura pasive							
Društvo za upravljanje	Ukupni kapital	Dugoročna rezervisanja	Dugoročne obaveze	Odložene porezne obaveze	Kratkoročne obaveze	PVR	Ukupno
ABDS	4.948.252	3.045	0	0	146.655	0	5.097.952
BLAGO	2.260.382	0	0	0	32.806	0	2.293.188
EUROINVEST	1.618.567	0	0	0	272.223	0	1.890.790
HYPO ALPE ADRIA INVEST	2.060.974	0	0	0	159.655	0	2.220.629
PROF IN	5.688.561	0	0	44.239	110.413	0	5.843.213
MI GROUP	3.268.528	0	0	0	191.750	0	3.460.278
NAPRIJED INVEST	2.340.268	0	0	0	1.591.940	0	3.932.208
KAPITAL INVEST*	770.901	0	0	0	28.162	0	799.063
ŠIB AR INVEST	2.820.462	0	351	656	384.258	3.234	3.208.961
LILIUM ASSET MANAGMENT	356.642	0	0	0	15.585	2.048	374.274
RAIFFEISEN INVEST	400.187	0	0	0	132.670	0	532.857
Ukupno	26.533.723	3.045	351	44.895	3.066.116	5.282	29.653.412

* podaci za ovaj DUF odnose se na stanje na dan 10.12.2015. godine kada je ovom Društvu oduzeta dozvola za upravljanje

U nastavku se daje i tabelarni prikaz strukture kapitala DUF-ova:

Društvo za upravljanje	Osnovni kapital	Emisiona premija	Zakonske i statut. rezerve	Revalor. rezerve	Nerealiz. gubitak	Nerealiz. dobitak	Neraspor. dobit	Gub. do visine kapitala
ABDS	1.994.586	0	2.414.134	0	1.009.573	0	1.549.105	0
BLAGO	1.250.000	0	312.500	0	207	14.903	683.187	0
EUROINVEST	1.000.000	0	250.562	-283.135	0	0	651.140	0
HYPO ALPE ADRIA INVEST	1.461.520	0	65.090	16.197	0	277.362	240.805	0
PROF IN	1.250.007	0	312.502	398.152	0	0	3.727.900	0
MI GROUP	1.609.905	0	402.476	0	0	430	1.255.717	0
NAPRIJED INVEST	1.000.000	0	250.000	0	594.361	196.183	1.488.446	0
KAPITAL INVEST *	489.584	0	106.922	0	61.755	2.325	233.825	0
ŠIB AR INVEST	2.210.004	3.217	556.763	0	0	5.901	44.577	0
LILIUM ASSET MENAGMENT	300.000	0	0	0	0	0	56.642	0
RAIFFEISEN INVEST	945.424	0	0	0	672.790	0	127.553	0
Ukupno	13.511.030	3.217	4.670.949	131.214	2.338.686	497.104	10.058.896	0

* podaci za ovaj DUF odnose se na stanje na dan 10.12.2015. godine kada je ovom Društvu oduzeta dozvola za upravljanje

3.4.2. Poslovanje investicijskih fondova u 2015. godini

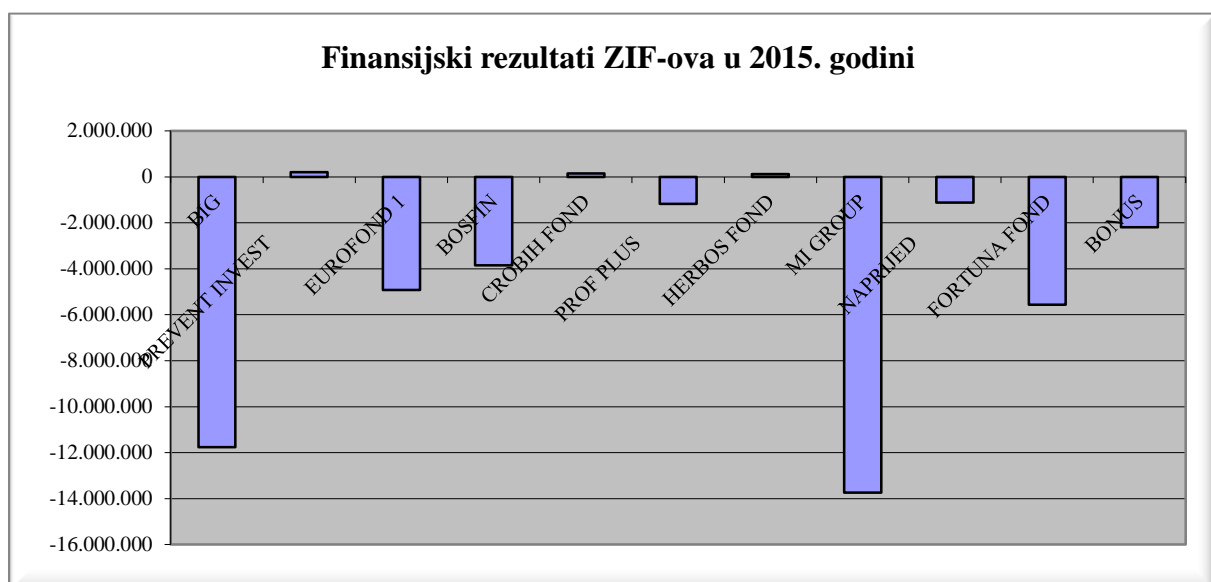
Na osnovu podataka o poslovanju za 2015. godinu, investicijski fondovi (zatvoreni i otvoreni) realizovali su prihode u iznosu od 15.351.363 KM, što predstavlja smanjenje u odnosu na prošlu 2014. godinu za 89.243 KM ili cca 0,60%. Na realizovani prihod zatvorenih investicijskih fondova odnosi se iznos od 13.016.243 KM, što je 85% ukupno realizovanih prihoda. Ostatak od 15% ili 2.335.120 KM otpada na prihode koje su ostvarili otvoreni investicijski fondovi. Realizovani dobiti zatvorenih investicijskih fondova po osnovu prodaje vrijednosnih papira iznosili su 4.541.765 KM, dok su otvoreni investicijski fondovi po ovom osnovu ostvarili prihode u iznosu od 194.430 KM. Ukupni finansijski prihodi investicijskih fondova iznosili su 9.504 KM, od čega na finansijske prihode zatvorenih investicijskih fondova otpada 9.255 KM. Prihodi od dividende u 2015. godine iznosili su 7.756.093 KM, od čega se na prihode ZIF-ova po ovom osnovu odnosi 7.717.225 KM ili 99,50%. Posmatrano pojedinačno, najviše prihoda po ovom osnovu od ZIF-ova ostvario je ZIF BIG dd Sarajevo u iznosu od 2.109.829 KM, a najniže ZIF Bosfin dd Sarajevo u iznosu od 20.611 KM. Tri od šest otvorenih investicijskih fondova su, u apsolutnom iznosu, ostvarili ukupno 38.867 KM prihoda od dividende. Ukupni rashodi svih investicijskih fondova u istom periodu iznosili su 58.334.913 KM od čega se na poslovne rashode odnosi iznos od 12.982.026 KM, iznos od 45.351.589 KM se odnosi na realizovane gubitke, a iznos od 1.298 KM evidentiran je kao finansijski rashod. Ukupni rashodi zatvorenih investicijskih fondova iznosili su 56.882.913 KM, što je 97,50% od ukupnog iznosa rashoda svih investicijskih fondova u Federaciji BiH. Rashodi otvorenih investicijskih fondova u 2015. godini iznosili su 1.452.000 KM. Realizovani gubici zatvorenih investicijskih fondova, nastali

kao rezultat prodajnih transakcija u 2015. godini, iznosili su 45.247.272 KM i čine preko 79% ukupnih rashoda ZIF-ova. Najviše realizovane gubitke iskazao je ZIF MI Group dd Sarajevo, u iznosu preko 14 miliona KM. Realizovani gubici OIF-ova iznosili su 104.317 KM i u odnosu na njihove ukupne rashode u 2015. godini iznose nešto više od 7%. U strukturi poslovnih rashoda zatvorenih, a i otvorenih investicijskih fondova najznačajniji trošak jeste naknada društvu za upravljanje koja je u 2015. godini iznosila za zatvorene investicijske fondove 8.880.644 KM, što je cca 76% ukupnih poslovnih rashoda ZIF-ova, dok je trošak nakande za upravljanje koja pripada društvu koja upravljaju OIF-a u 2015. godini iznosio 1.109.523 KM ili 82% njihovih ukupnih poslovnih rashoda. U 2015. godine na ime naknade članovima nadzornih odbora ZIF-ova obračunat je iznos od 270.531 KM i u odnosu na isti period prethodne godine naknada je smanjena za 22.991 KM ili cca 8%. Pojedinačno najviši iznos naknade pripao je nadzornom odboru ZIF-a BOSFIN dd Sarajevo u iznosu od 45.611 KM, dok je najniži iznos naknade, koja je na istom nivou kao i lani, obračunat nadzornom odboru ZIF-a FORTUNA FOND dd Cazin, u iznosu od 6.105 KM. Na osnovu ostvarenih realizovanih prihoda i rashoda, 3 ZIF-a i 3 OIF-a ostvarila su pozitivan finansijski rezultat, dok je 8 ZIF-ova, kao i 3 OIF-a poslovalo negativno. Finansijski rezultat na osnovu realizovanih prihoda i rashoda, ako se posmatraju zatvoreni investicijski fondovi je negativan i iznosi 43.866.670 KM, dok je finansijski rezultat, posmatano ukupno za sve otvorene investicijske fondove pozitivan u ukupnom iznosu od 883.120 KM. Industrija fondova, posmatrano u cjelini, poslovala je negativno i prikazano u neto iznosu, realizovani gubitak u 2015. godini iznosi 42.983.550 KM, što je 2,7 puta viši iznos u odnosu na isti period poslovanja u prethodnoj, 2014. godini. Analitički pregled rezultata poslovanja investicijskih fondova po pojedinim kategorijama dat je u sljedećim tabelama i grafičkim prikazima:

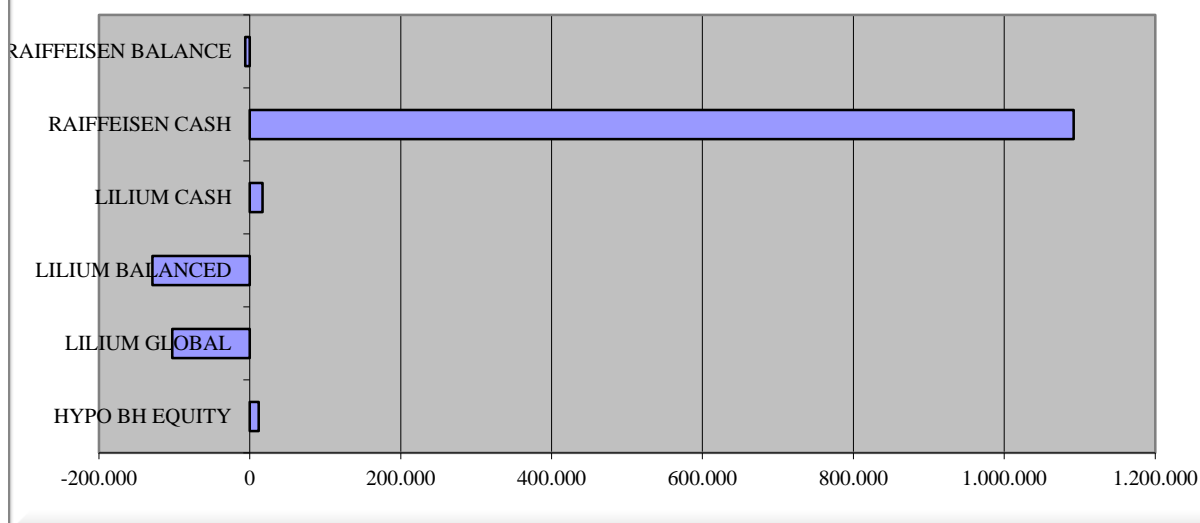
Naziv IF-a	PRIHODI				RASHODI				FINANSIJSKI REZULTAT - Realizirana dobit/gubitak
	Poslovni prihodi	Realizovana dobit	Finansijski prihodi	Ukupno	Poslovni rashodi	Realizovani gubici	Finansijski rashodi	UKUPNO	
BIG	2.333.918	4.926	5.918	2.344.762	3.024.004	11.079.975	0	14.103.979	-11.759.217
PREVENT INVEST	1.152.138	107.010	0	1.259.148	961.900	90.584	0	1.052.484	206.664
EUROFOND 1	20.611	346.223	3	366.837	532.194	4.754.018	0	5.286.212	-4.919.375
BOSFIN	319.374	733.189	12	1.052.575	857.472	4.051.831	0	4.909.303	-3.856.728
CROBIH FOND	574.912	187.553	0	762.465	619.537		0	619.537	142.928
PROF PLUS	1.270.990	285.019	0	1.556.009	1.567.939	1.166.973	0	2.734.912	-1.178.903
HERBOS FOND	627.150	904.148	0	1.531.298	595.111	811.621	0	1.406.732	124.566
MI GROUP	983.353	660.306	0	1.643.659	1.324.737	14.060.814	0	15.385.551	-13.741.892
NAPRIJED	386.744	407.100	3.322	797.166	1.031.094	886.416	0	1.917.510	-1.120.344
FORTUNA FOND	228.267	302.412	0	530.679	467.172	5.632.689	0	6.099.861	-5.569.182
BONUS	567.766	603.879		1.171.645	654.481	2.712.351	0	3.366.832	-2.195.187
Ukupno ZIF-ovi	8.465.223	4.541.765	9.255	13.016.243	11.635.641	45.247.272	0	56.882.913	-43.866.670
HYPO BH EQUITY	49.678	624	0	50.302	38.553	0	0	38.553	11.749
LILIUM GLOBAL	26.388	30.043	11	56.442	105.046	53.887	345	159.277	-102.836

LILIUM BALANCE D	6.023	29.733	0	35.755	119.829	44.114	728	164.671	-128.916
LILIUM CASH	24.456	5.643	0	30.099	12.518	386	225	13.129	16.970
RAIFFEIS EN CASH	1.982.204	100.856	169	2.083.230	986.457	4.777	0	991.234	1.091.996
RAIFFEIS EN BALANCE	51.693	27.531	69	79.293	83.983	1.153	0	85.136	-5.843
Ukupno OIF-ovi:	2.140.441	194.430	249	2.335.120	1.346.385	104.317	1.298	1.452.000	883.120
UKUPNO IF-ovi:	10.605.664	4.736.195	9.504	15.351.363	12.982.026	45.351.589	1.298	58.334.913	-42.983.550

* podaci za OIF Eurohaus Balanced u likvidaciji nisu obuhvaćeni jer izvještaji za 2015. godinu za ovaj Fond nisu završeni

Finansijski rezultati OIF-ova u 2015. godini

Iz posebnih izvještaja IF-ova, izdvajamo pregled podataka o troškovima koji se naplaćuju na teret imovine fondova, u kojem je data struktura troškova i učešće u ukupnim troškovima poslovanja, te njihov odnos prema prosječnoj neto vrijednosti imovine fonda u izvještajnom periodu. U bilansu uspjeha ovi troškovi evidentirani su kao poslovni rashodi.

Vrsta troška	ZIF (Iznos u KM)	Udio %	OIF (Iznos u KM)	Udio %	IF (Iznos u KM)	Udio %
Naknada društvu za upravljanje (provizija)	8.880.645	76,32	1.109.522	82,41	9.990.167	76,95
Naknada Registru	131.930	1,13	0	0,00	131.930	1,02
Naknada depozitaru	207.412	1,78	99.505	7,39	306.917	2,36
Naknada za reviziju	57.453	0,49	28.199	2,09	85.652	0,66
Naknada za računovodstvo	327.584	2,82	0	0,00	327.584	2,52
Naknada berzi	125.600	1,08	0	0,00	125.600	0,97
Troškovi kupovine i prodaje ulaganja	201.871	1,73	19.897	1,48	221.768	1,71
Troškovi servisiranja dioničara	24.646	0,21	2.106	0,16	26.752	0,21
Naknade i troškovi nadzornog odbora	270.531	2,33	0	0,00	270.531	2,08
Naknade i troškovi direktora fonda	783.922	6,74	0	0,00	783.922	6,04
Ostali troškovi	624.048	5,36	87.156	6,47	711.204	5,48
Ukupno troškovi:	11.635.641	100,00	1.346.385	100,00	12.982.026	100,00
Prosječna godišnja vrijednost neto imovine fonda	409.534.260		98.365.967		507.900.226	
Udio troškova u prosječnoj godišnjoj neto vrijednosti imovine fonda (%)	2,84		1,37		2,56	

Trošak fondova koji se odnosi na naknadu društvima za upravljanje, pojedinačno po IF-ovima, daje se u sljedećem tabelarnom pregledu.

NAZIV IF-a	IZNOS
BIG	2.656.475
PREVENT INVEST	756.537
EUROFOND 1	339.980
BOSFIN	597.762
CROBIH FOND	454.896
PROF PLUS	1.334.520
HERBOS FOND	372.811
MI GROUP	944.048
NAPRIJED	758.336
FORTUNA FOND	244.120
BONUS	421.160
UKUPNO ZIF-ovi	8.880.644
HYPO BH EQUITY	19.998
LILIUM GLOBAL	68.490
LILIUM BALANCED	85.985
LILIUM CASH	7.869
RAIFFEISEN CASH	866.875
RAIFFEISEN BALANCE	60.305
UKUPNO OIF-ovi	1.109.523
UKUPNO IF-ovi	9.990.167

Osim realizovanih prihoda i rashoda, u bilansu uspjeha IF-ova prikazuju se i nerealizovani dobiti i gubici koji su rezultat promjene vrijednosti finansijskih instrumenata (vrijednosnih papira) iz portfelja fondova, a koji, zbog činjenice da je ovdje riječ o preliminarnim rezultatima poslovanja IF-ova, nisu utvrđeni kao konačni, pa nisu ni obuhvaćeni u ovom izvještaju.

Ukupna imovina investicijskih fondova na dan 31.12.2015. godine iznosila je 527.961.091 KM i viša je u odnosu na uporedne podatke (31.12.2014. godine) za cca 12%.

Imovina zatvorenih investicijskih fondova na dan 31.12.2015. godine iznosila je 387.494.212 KM i smanjena je u odnosu na isti dan prethodne godine za 28.085.218 KM ili 6,80%. Imovina otvorenih investicijskih fondova značajno je povećana za 84.199.973 KM ili 2,5 puta u odnosu na stanje iz prethodne godine. Ovo je, prije svega, rezultat izuzetnog povećanja vrijednosti imovine OIF-a Raiffeisen Cash sa 43.644.8744 KM na vrijednost od 127.241.648 KM. Od ukupnog iznosa imovine, 74% čini imovina ZIF-ova, dok se preostalih 27% odnosi na imovinu OIF-a. I ove godine nastavlja se tendencija promjene omjera u korist OIF-ova, i to prije svega zbog značajnog porasta vrijednosti imovine OIF-a Raiffeisen Cash.

Stanje gotovine prema preliminarnim podacima o poslovanju fondova iznosilo je 14.518.991 KM, što je u odnosu na prethodni izvještajni period povećanje za 7.097.620 KM ili cca 98%. Zatvoreni investicijski fondovi na ovoj poziciji iskazali su iznos od 11.662.016 KM, što je preko 80% gotovinskih sredstava svih investicijskih fondova. Najviši iznos gotovine, kod zatvorenih investicijskih fondova, na dan 31.12.2015. godine, raspoloživ je na računu ZIF-a BIG dd Sarajevo u iznosu od 3.165.605. KM, dok kod otvorenih investicijskih fondova, OIF RAIFFEISEN CASH raspolaže sa najvišim iznosom gotovine od 1.817.674 KM.

Ulaganja fondova u iznosu od 511.083.587 KM čine 97% njihove ukupne imovine i u odnosu na stanje 31.12.2014. godine, viša su za cca 10%. Ukupna ulaganja zatvorenih investicijskih fondova

na dan 31.12.2015. godine iznosila su 374.785.901 KM, a preostali iznos od 136.297.686 KM ili cca 13% ukupnih ulaganja fondova, odnosi se na ulaganja iz portfelja otvorenih investicijskih fondova. U strukturi ukupnih ulaganja zatvorenih investicijskih fondova najznačajni iznos, od 348.339.664 KM, čine ulaganja fondova u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, koja su, u odnosu na prethodni izvještajni period, smanjena za cca 7%. Kad su u pitanju zatvoreni investicijski fondovi, u odnosu na 2014. godinu, smanjena su i ulaganja razvrstana u ostale kategorije: finansijska sredstva koja se drže do dospjeća (riječ je dužničkim vrijednosnim papirima), ulaganja u depozite i ulaganja u finansijska sredstva iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

U strukturi ukupnih ulaganja otvorenih investicijskih fondova najznačajni iznos, od 85.119.000 KM, čine ulaganja fondova u depozite, koja su, u odnosu na prethodni izvještajni period, povećana za više od 3 puta. U ovu kategoriju ulaganja dominantno je razvrstana imovina dva novčana otvorena investicijska fonda, OIF Raiffeisen Cash i OIF Lilium Cash.

Kad su u pitanju otvoreni investicijski fondovi, u odnosu na 2014. godinu, povećana su i ulaganja razvrstana u kategorije prema klasifikaciji iz MRS-a, kao finansijska sredstva koja se drže do dospjeća i u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, dok su ulaganja iz kategorije finansijska sredstva iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeh na kraju 2015. godine, u odnosu na 2014. godinu iskazana u manjem iznosu (detaljni podaci dati su u tabelarnom pregledu).

Ukupna potraživanja svih fondova na 31.12.2015. godine iznose 2.358.498 KM i viša su u odnosu na isti datum prethodne godine za cca 47%, s tim da su potraživanja zatvorenih investicijskih fondova u iznosu od 1.046.280 KM povećana za cca 4%, dok su potraživanja otvorenih investicijskih fondova u iznosu od 1.312.218 KM viša za preko dva puta. U strukturi potraživanja, potraživanja po osnovu dividende iznose 1.897.565 KM ili cca 80% ukupnih potraživanja fondova, od čega se na potraživanja zatvorenih investicijskih fondova, po osnovu dividende odnosi preko 99% ukupnog iznosa.

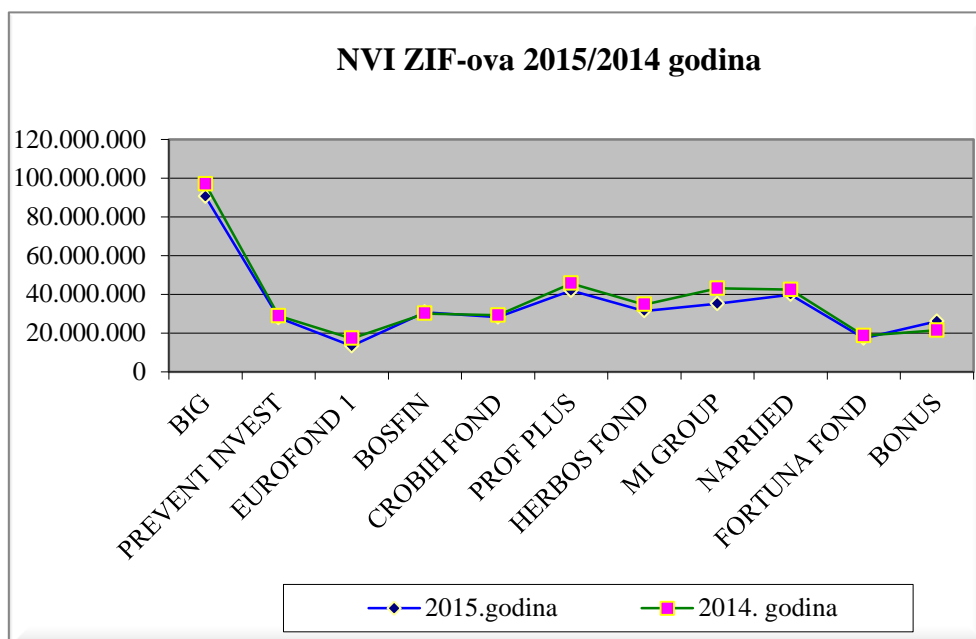
Ukupne obaveze fondova 31.12.2015. godine iznosile su 5.696.204 KM i niže su za cca 28% u odnosu na stanje 31.12.2014. godine. Obaveze zatvorenih investicijskih fondova smanjene su 2.376.515 KM ili cca 31% u odnosu na iznos iz prethodne godine, dok su obaveze otvorenih investicijskih fondova povećane za 109.905 KM ili cca 28% u odnosu na stanje na 31.12.2014. godine.

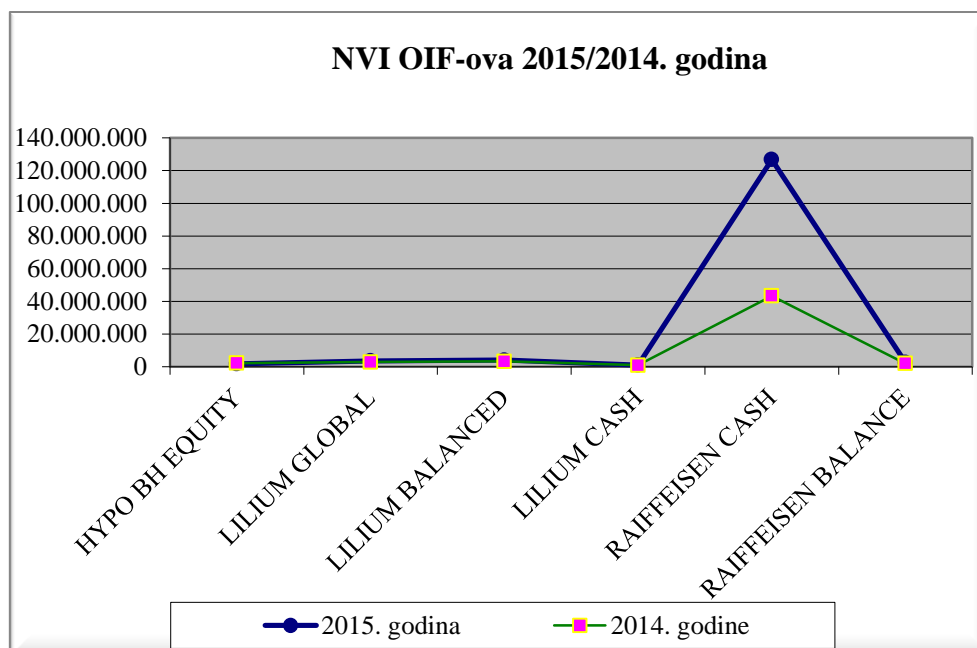
Neto vrijednost imovine svih fondova, odnosno njihov ukupan kapital na dan 31.12.2015. godine iznosi 522.264.887 KM, što predstavlja povećanje za 58.381.365 KM ili cca 12,50% u odnosu na prethodnu godinu. Neto vrijednost imovine zatvorenih investicijskih fondova u iznosu od 382.297.158 KM predstavlja smanjenje za 25.708.703 KM ili cca 6% u odnosu na stanje 31.12.2014. godine, dok je neto vrijednost imovine otvorenih fondova u iznosu od 139.967.730 KM povećanje za 84.090.069 KM ili za 2,5 puta u odnosu na stanje s kraja 2014. godine.

Pregled neto vrijednosti imovine po fondovima na kraju 2015. godine u odnosu na isti dan prethodne godine dat je u sljedećem tabelarnom i grafičkom prikazu.

Naziv IF-a	NVI na dan 31.12.2015.	NVI na dan 31.12.2014.	Razlika	% smanjenja/povećanja
BIG	90.535.443	97.040.604	-6.505.161	-6,70
PREVENT INVEST	27.846.317	28.813.646	-967.329	-3,36
EUROFOND 1	13.290.157	17.208.063	-3.917.906	-22,77
BOSFIN	30.778.189	30.045.968	732.221	2,44
CROBIH FOND	28.167.307	29.173.263	-1.005.956	-3,45

PROF PLUS	41.882.162	45.621.125	-3.738.963	-8,20
HERBOS FOND	31.433.528	34.705.609	-3.272.081	-9,43
MI GROUP	35.150.912	43.046.917	-7.896.005	-18,34
NAPRIJED	39.857.845	42.371.788	-2.513.943	-5,93
FORTUNA FOND	17.289.018	18.614.208	-1.325.189	-7,12
BONUS	26.066.279	21.365.671	4.700.608	22,00
Ukupno ZIF-ovi	382.297.158	408.006.861	-25.709.704	-6,30
HYPO BH EQUITY	1.862.321	2.206.620	-344.299	-15,60
LILIUM GLOBAL	3.557.288	2.942.180	615.108	20,91
LILIUM BALANCED	4.052.523	3.332.742	719.781	21,60
LILIUM CASH	1.020.299	977.102	43.197	4,42
RAIFFEISEN CASH	126.786.446	43.304.636	83.481.809	192,78
RAIFFEISEN BALANCE	2.688.853	2.039.756	649.097	31,82
Ukupno OIF-ovi	139.967.730	54.803.037	85.164.693	155,40
UKUPNO	522.264.887	462.809.898	59.454.989	12,85

Pregled neto vrijednosti sredstava po dionici/udjelu prema izvještajima fondova i cijena po dionici ZIF-ova, prema zvaničnom službenom kursu SASE na dan 31.12.2013., 31.12.2014. i 31.12.2015. godine, daje se u tabeli i grafičkom prikazu.

ZIF	Neto vrijednost sredstava po dionici na dan			Cijena po dionici po zvaničnom službenom kursu SASE		
	31.12.13.	31.12.14.	31.12.15.	31.12.13.	31.12.14.	31.12.15.
BIG	8,87	9,10	8,49	3,60	3,34	2,99
PREVENT INVEST	14,06	14,26	13,77	4,70	3,90	5,89
EUROFOND 1	5,79	4,76	3,67	1,98	2,09	0,73
BOSFIN	8,63	9,89	10,13	3,50	3,60	3,42
CROBIH FOND	9,16	9,06	8,69	6,01	5,80	5,95
PROF PLUS	8,73	8,99	8,26	3,60	4,24	5,10
HERBOS FOND	12,19	12,10	11,04	6,05	5,00	4,00
MI GROUP	8,24	8,74	7,15	4,30	4,10	4,18
NAPRIJED	10,49	10,64	9,78	2,06	1,46	1,20
FORTUNA FOND	9,26	8,33	7,86	6,30	5,00	4,73
BONUS	6,65	6,44	7,86	3,48	2,90	2,94
HYPO BH EQUITY	5,0000	5,0000	5,0000			
LILIUM GLOBAL	2,2191	2,2219	2,1597			
LILIUM BALANCED	8,8191	9,1187	8,4263			
LILIUM CASH	10,3842	10,5511	10,7435			
RAIFFEISEN CASH	104,3689	106,4496	107,9131			
RAIFFEISEN BALANCE	102,6492	112,2048	120,7667			

Iz prezentiranih podataka u prethodnoj tabeli, vidi se da se tržišne cijene dionice ZIF-ova kreću u rasponu 12-68% njene neto knjigovodstvene vrijednosti. Najmanja razlika između neto i tržišne vrijednosti dionice, utvrđena je kod ZIF-a CROBIH Fond dd Mostar, dok najnižu tržišnu cijenu, u odnosu prema knjigovodstvenoj neto vrijednost dionice, imamo kod ZIF-a Naprijed dd Sarajevo.

Struktura ulaganja investicijskih fondova prema MRS prikazana je u narednoj tabeli.

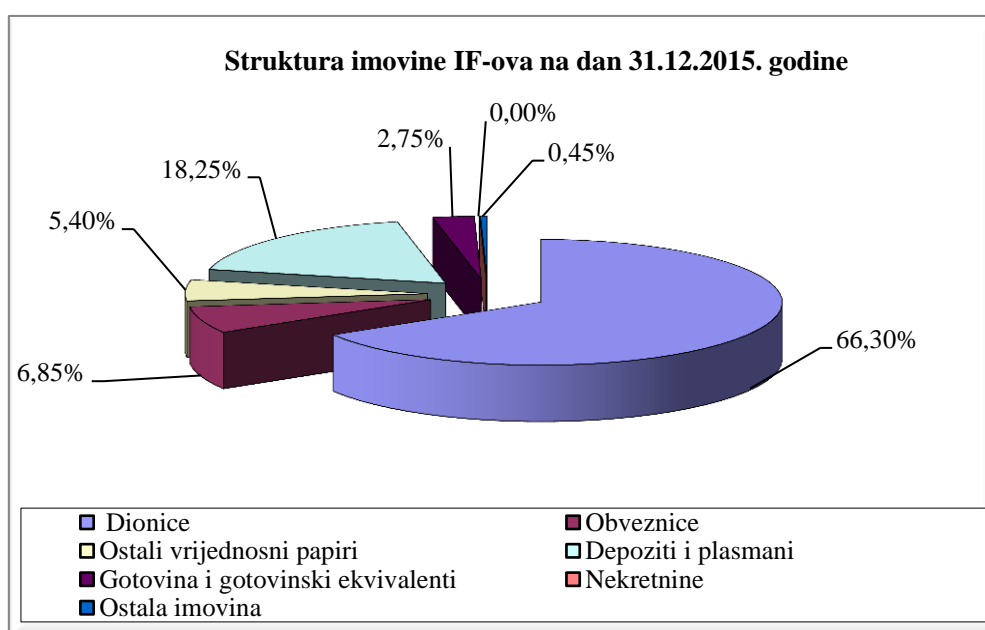
Naziv IF-a	Ulaganja kroz BU	Ulaganja do dospjeća	Ulaganja raspoloživa za prodaju	Depoziti	Ulaganja ukupno	
					Vrijednost	Broj
BIG	0	0	77.246.766	10.050.000	87.296.766	76
PREVENT INVEST	0	1.656.545	25.263.796	0	26.920.341	6.535.149
EUROFOND 1	0	0	14.170.921	0	14.170.921	50
BOSFIN	0	0	31.549.830	0	31.549.830	72
CROBIH FOND	0	3.006.802	22.765.220	0	25.772.022	0
PROF PLUS	0	30.084	40.744.702	700.000	41.474.786	49
HERBOS FOND	0	0	30.928.710	0	30.928.710	44
MI GROUP	32.117	0	32.536.301	0	32.568.418	84
NAPRIJED	65.204	0	39.801.412		39.866.616	102
FORTUNA FOND	10.905.485	0	6.000.525	0	16.906.010	51
BONUS	0	0	27.331.481	0	27.331.481	63
Ukupno ZIF-ovi:	11.002.806	4.693.431	348.339.664	10.750.000	374.785.901	6.535.740
HYPO BH EQUITY	0	500.985	833.725	0	1.334.710	0
LILIUM GLOBAL	0	0	3.372.702	0	3.372.702	32
LILIUM BALANCED	0	0	3.926.637	0	3.926.637	34
LILIUM CASH	0	230.418	0	610.000	840.418	15
RAIFFEISEN CASH	1.496.949	33.119.652	5.388.514	84.144.000	124.149.115	0
RAIFFEISEN BALANCE	1.990.210	157.006	161.888	365.000	2.674.104	0
Ukupno OIF-ovi	3.487.159	34.008.061	13.683.466	85.119.000	136.297.686	81
UKUPNO IF-ovi:	14.489.965	38.701.491	362.023.131	95.869.000	511.083.587	6.535.821

Struktura ulaganja zatvorenih investicijskih fondova, pa prema tome i IF-ova, u FBiH općenito upućuje da u FBiH pretežno posluju dionički fondovi.

Na dan 31.12.2015. godine, IF-ovi u svom portfelju imaju dionice različitih emitenata iz BiH i inostranstva, čija ukupna vrijednost iznosi 350.033.620 KM. Ulaganja u obveznice iznose 36.179.153 KM, ulaganja u ostale vrijednosne papire (npr. trezorski zapisi i udjeli OIF-ova) iznose 28.491.816 KM, dok depoziti i plasmani iznose 96.379.000 KM.

Detaljan pregled strukture imovine fonda na dan 31.12.2015. godine dajemo u sljedećoj tabeli i grafičkom prikazu.

R. br.	Opis	Vrijednost ZIF-ova 31.12.2015.	% u imovini ZIF-ova	Vrijednost OIF-ova 31.12.2015.	% u imovini OIF-ova	Vrijednost IF-ova 31.12.2015.	% u imovini IF-ova
1.	Dionice	342.827.216	88,47	7.206.404	5,13	350.033.620	66,30
2.	Obveznice	5.720.584	1,48	30.458.569	21,68	36.179.153	6,85
3.	Ostali vrijednosni papiri	14.978.103	3,87	13.513.713	9,62	28.491.816	5,40
4.	Depoziti i plasmani	11.260.000	2,91	85.119.000	60,60	96.379.000	18,25
5.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	11.662.016	3,01	2.856.975	2,03	14.518.991	2,75
6.	Nekretnine	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Ostala imovina	1.046.293	0,27	1.312.218	0,93	2.358.511	0,45
UKUPNA IMOVINA		387.494.211	100,00	140.466.879	100,00	527.961.091	100,00

Osnovni kapital ZIF-ova na 31.12.2014. godine iznosio je 1.031.712.732 KM, koliko je iznosio na isti dan prethodne godine, dok je vrijednost izdatih udjela svih OIF-ova iznosila 59.422.007 KM, što je povećanje za cca 53% u odnosu na stanje iz izvještaja za prethodnu, 2014. godinu.

Vrijednost izdatih udjela je značajno porasla zbog činjenice da je tokom 2014. godine značajno povećan broj izdatih udjela od strane Otvorenog investicijskog fonda Raiffeisen Cash Sarajevo.

Ukupan broj emitovanih dionica ZIF-ova na dan 31.12.2015. godine, s obzirom na stanje osnovnog kapitala je nepromjenjen i iznosi 44.861.231, dok je broj izdatih udjela OIF-ova povećan i iznosi 2.759.228.

Struktura ukupnog kapitala ZIF-ova i OIF-ova na dan 31.12.2015. godine je sljedeća:

ZIF	Struktura kapitala							Broj dionica
	Osnovni kapital	Kapitali n i rezerve iz dobiti	Revalor. rezerve	Neraspor . dobit	Nepokrive ni gubitak	Nerealiz. dobitak /gubitak	Ukupno kapital odnosno NVI	
BIG	273.916.665	816.964	- 103.983.550	0	80.214.636	0	90.535.443	10.658.236
PREVENT INVEST	79.766.598	-21.593	- 31.982.970	7.524.880	27.440.599	0	27.846.317	2.021.967
EUROFOND 1	64.985.958	4.034.927	- 11.843.513	7.191.250	51.078.465	0	13.290.157	3.610.331
BOSFIN	56.210.881	2.851.455	4.475.654	47.306.435	80.066.236	0	30.778.189	3.038.426
CROBIH FOND	79.390.428	4.287.050	-6.504.106	142.928	49.148.993		28.167.307	3.053.478
PROF PLUS	66.961.277	2.683.902	- 38.671.884	12.087.770	1.178.903		41.882.162	5.072.824
HERBOS FOND	68.721.704	0	29.956.291	0	7.454.417	0	31.433.528	2.851.523
MI GROUP	119.231.706	4.125.582	- 26.577.996	359.249	61.987.629		35.150.912	4.926.930
NAPRIJED	87.639.440	5.485.295	- 20.968.046	0	32.315.187	16.343	39.857.845	4.076.253
FORTUNA FOND	53.657.688	3.796.770	-6.559.850	0	15.013.046	- 18.592.543	17.289.018	2.235.737
BONUS	81.230.387	1.880.484	- 28.181.121		28.863.471		26.066.279	3.315.526
Ukupno ZIF-ovi:	1.031.712.732	29.940.836	- 240.841.091	74.612.512	434.761.583	- 18.576.200	382.297.157	44.861.231

OIF	Struktura kapitala							Broj udjela
	Osnovni kapital	Kapitali n i rezerve iz dobiti	Revalor. rezerve	Nersporē na dobit	Nepokrive ni gubitak	Nerealizovani dobitak /gubitak	Ukupno kapital odnosno NVI	
HYPO BH EQUITY	4.022.713	0	-8.398	11.125	2.163.119		1.862.321	338.873
LILIUM GLOBAL	5.602.108	0	76.399	56.949	2.178.168	0	3.557.288	1.647.105
LILIUM BALANCED	4.685.163	0	88.190	111.434	832.264	0	4.052.523	480.937
LILIUM CASH	951.889	0	0	68.409	0	0	1.020.299	94.969
RAIFFEISEN CASH	124.425.654	0		2.360.792	0		126.786.446	1.174.894
RAIFFEISEN BALANCE	2.323.908	0	14.077	350.868	0		2.688.853	22.265
Ukupno OIF-ovi	142.011.436	0	170.267	2.959.578	5.173.551	0	139.967.730	3.759.042
UKUPNO OIF-ovi:	1.173.724.167	29.940.836	- 240.670.824	77.572.090	439.935.134	-18.576.200	522.264.887	

Ukupan broj dioničara ZIF-ova na dan 31.12.2015. godine iznosi 200.114. Usporedbom sa brojem dioničara na dan 31.12.2014. godine utvrđeno je da je ukupan broj dioničara fondova smanjen za 0,42 % ili 864 dioničara.

Pregledi broja dioničara po fondovima, uporedno po godinama, dati su u tabeli i grafičkom prikazu.

ZIF	Broj dioničara po procentima učešća u kapitalu ZIF-a											
	31.12.2014.						31.12.2015.					
	< 1%	1-3 %	3-5 %	> 5 %	Ukupno	% učešća	< 1%	1-3 %	3-5 %	> 5 %	Ukupno	% učešća
BIG	35.227	6		3	35.236	17,53	35.010	1	0	3	35.019	17,50
EUROFOND-1	25.641	4	3	2	25.650	12,76	25.609	4	3	2	25.618	12,80
PROF-PLUS	23.812	3	1	5	23.821	11,85	23.597	2	1	5	23.605	11,80
MI GROUP	21.545	11	2	2	21.560	10,73	21.464	8	3	2	21.477	10,73
NAPRIJED	19.061	3	5	4	19.073	9,49	19.037	3	3	5	19.048	9,52
FORTUNA FOND	18.045	5	4	5	18.059	8,99	18.024	4	2	5	18.035	9,01
CROBIH FOND	16.735	3	0	2	16.740	8,33	16.660	3	0	2	16.665	8,33
BOSFIN	12.416	7	5	2	12.430	6,18	12.416	6	6	2	12.430	6,21
HERBOS FOND	11.103	2	1	3	11.109	5,53	11.050	1	0	30	11.081	5,54
BONUS	9.012	6	1	4	9.023	4,49	8.884	7	0	3	8.894	4,44
PREVENT INVEST	8.266	4	3	4	8.277	4,12	8.231	3	4	4	8.242	4,12
Ukupno	200.863	54	25	36	200.978	100,00	199.982	42	22	63	200.114	100

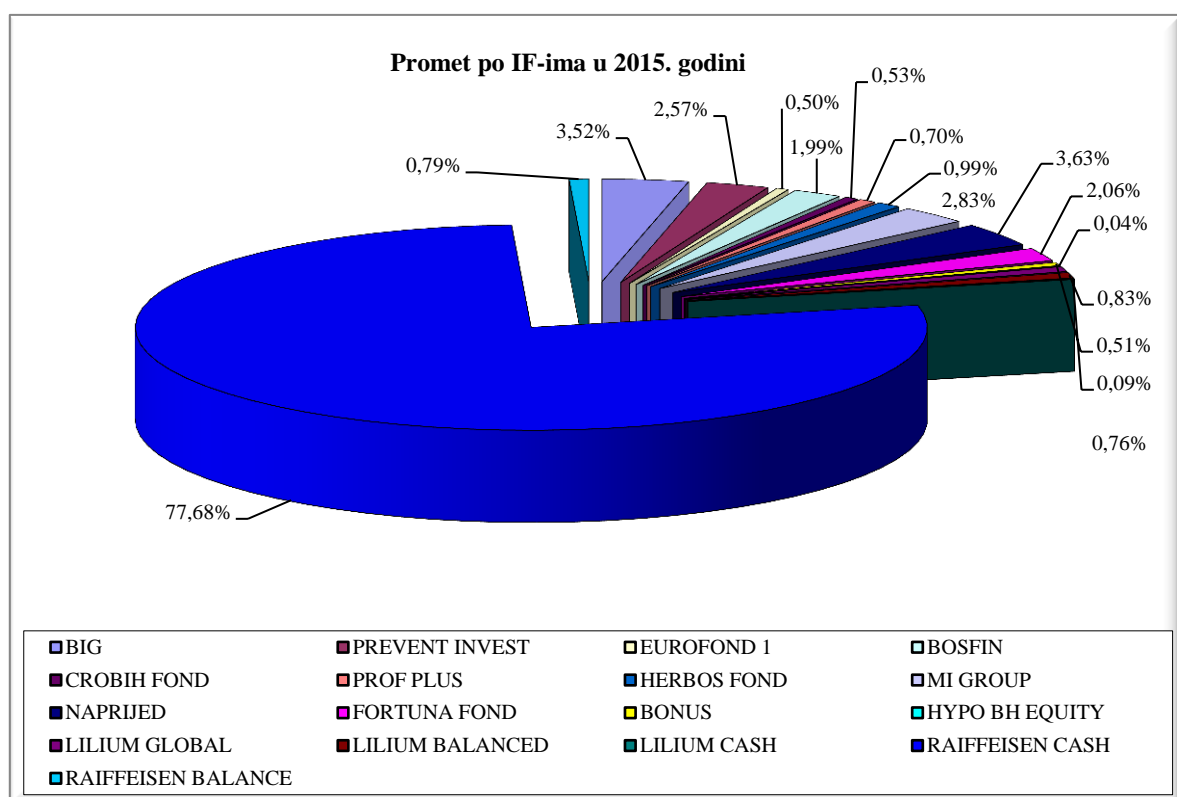
U 2015. godini, ukupan promet vrijednosnih papira, u ime i za račun investicijskih fondova, iznosio je 313.123.469 KM, od čega se 190.894.257 KM odnosi na kupovine, a 122.229.212 KM na prodaje vrijednosnih papira. Fondovi su, dakle, više investirali u odnosu na prodaju vrijednosnih papira iz portfelja.

Od ukupno ostvarenog prometa, cca 20% se odnosi na učešće ZIF-a, a 80% na učešće OIF-ova. Kad posmatramo kupovne transakcije, učešće ZIF-ova u ukupnom prometu iznosilo je cca 14%, dok je u prodajnom prometu njihovo učešće iznosilo cca 28%.

Detaljan pregled prometa od transakcija po IF-a daje se u sljedećoj tabeli.

Naziv IF-a	PROMET					
	ukupno			% učešća IF-a		
	kupovine	prodaje	Ukupno	kupovine	prodaje	Ukupno
BIG	4.859.395	6.150.884	11.010.279	2,55	5,03	3,52
PREVENT INVEST	4.570.296	3.468.088	8.038.384	2,39	2,84	2,57
EUROFOND 1	49.360	1.506.827	1.556.187	0,03	1,23	0,50
BOSFIN	2.868.596	3.359.361	6.227.957	1,50	2,75	1,99
CROBIH FOND	414.976	1.234.180	1.649.156	0,22	1,01	0,53
PROF PLUS	914.430	1.280.193	2.194.623	0,48	1,05	0,70
HERBOS FOND	2.036.359	1.069.879	3.106.238	1,07	0,88	0,99

MI GROUP	3.064.011	5.796.924	8.860.935	1,61	4,74	2,83
NAPRIJED	5.349.582	6.022.874	11.372.456	2,80	4,93	3,63
FORTUNA FOND	2.769.925	3.669.693	6.439.618	1,45	3,00	2,06
BONUS	214.024	1.379.322	1.593.346	0,11	1,13	0,51
Ukupno ZIF-ovi	27.110.954	34.938.226	62.049.180	14,20	28,50	19,80
HYPO BH EQUITY	115.048	0	115.048	0,06	0,00	0,04
LILIUM GLOBAL	1.412.586	960.472	2.373.058	0,74	0,79	0,76
LILIUM BALANCED	1.771.457	829.598	2.601.055	0,93	0,68	0,83
LILIUM CASH	160.967	114.676	275.643	0,08	0,09	0,09
RAIFFEISEN CASH	158.705.083	84.521.863	243.226.946	83,14	69,15	77,68
RAIFFEISEN BALANCE	1.618.163	864.376	2.482.539	0,85	0,71	0,79
Ukupno OIF-ovi	163.783.304	87.290.980	251.074.289	85,80	71,50	80,20
Ukupno IF-ovi	190.894.258	122.229.210	313.123.468	100,00	100,00	100,00

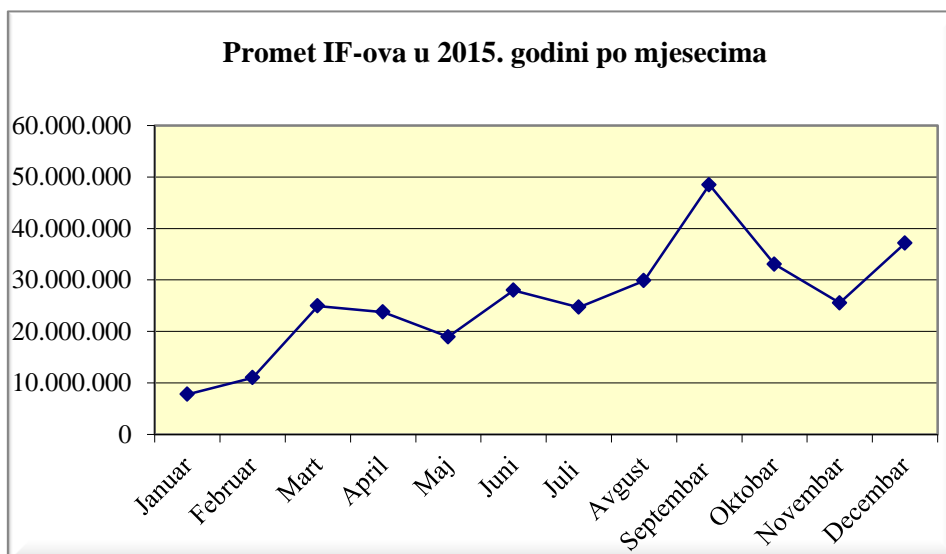
Posmatrano pojedinačno, najviše je trgovano u ime i za račun OIF RAIFFEISEN CASH, bilo da je riječ o kupovnim ili prodajnim transakcijama. I ove godine, kao i prethodne, nizak nivo investicijske aktivnosti, kad posmatamo ZIF-ove, zabilježen je kod ZIF-a BONUS dd Sarajevo. Najviši nivo aktivnosti kod ZIF-ova, mjereno vrijednošću obavljenog prometa, zabilježen je kod ZIF-a NAPRIJED dd Sarajevo.

Mjesečni pregled prometa, koji je ostvaren od transakcija vrijednosnim papirima, u ime i za račun ZIF-ova, OIF-ova i ukupno svih IF-ova, tokom 2015. godine, dat je u tabeli i grafikonu koji slijede.

ZIF	Vrijednost transakcija		
	kupovne	prodajne	ukupno
Januar	1.438.983	1.042.347	2.481.330
Februar	316.864	1.559.720	1.876.585
Mart	1.971.746	794.448	2.766.194
April	862.383	2.632.501	3.494.884
Maj	428.473	1.841.614	2.270.087
Juni	853.838	2.190.819	3.044.657
Juli	1.984.279	1.987.660	3.971.939
Avgust	2.057.078	2.348.263	4.405.341
Septembar	1.973.067	1.584.946	3.558.013
Oktober	1.970.094	947.662	2.917.756
Novembar	304.492	6.171.322	6.475.814
Decembar	12.949.657	11.836.924	24.786.581
Ukupno:	27.110.954	34.938.226	62.049.180

OIF	Vrijednost transakcija		
	kupovne	prodajne	ukupno
Januar	1.814.446	3.477.975	5.292.421
Februar	7.789.329	1.339.640	9.128.970
Mart	15.480.222	6.697.087	22.177.308
April	14.926.294	5.330.358	20.256.652
Maj	10.016.358	6.649.382	16.665.741
Juni	17.648.881	7.288.060	24.936.941
Juli	13.618.326	7.102.059	20.720.385
Avgust	15.423.515	10.014.590	25.438.104
Septembar	27.524.688	17.385.580	44.910.267
Oktober	20.902.618	9.243.031	30.145.649
Novembar	11.181.714	7.882.683	19.064.397
Decembar	7.456.914	4.880.541	12.337.455
Ukupno:	163.783.304	87.290.986	251.074.289

IF	Vrijednost transakcija		
	kupovne	prodajne	ukupno
Januar	3.253.429	4.520.322	7.773.751
Februar	8.106.194	2.899.361	11.005.554
Mart	17.451.967	7.491.535	24.943.502
April	15.788.677	7.962.859	23.751.536
Maj	10.444.831	8.490.997	18.935.827
Juni	18.502.718	9.478.880	27.981.598
Juli	15.602.605	9.089.719	24.692.324
Avgust	17.480.592	12.362.853	29.843.445
Septembar	29.497.755	18.970.526	48.468.280
Oktober	22.872.712	10.190.693	33.063.405
Novembar	11.486.206	14.054.005	25.540.210
Decembar	20.406.571	16.717.465	37.124.036
Ukupno:	190.894.257	122.229.212	313.123.469

S obzirom da je tokom 2015. godine prometovano sa cca 59% vrijednosti ukupne imovine fondova, proizilazi da je investicijska aktivnost u 2015. godini bila na višem nivou u odnosu na prethodnu godinu kada je prometovano sa cca 22% vrijednosti ukupne imovine fondova, što znači da se nastavlja trend povećanja investicijske aktivnosti investicijskih fondova, ali ovdje treba naglasiti da je to, prije svega, rezultat investicijske aktivnosti OIF-a RAIFFEISEN CASH.